

Memòria MACBA

2014

Índex

1	5	Presentació	8	111	Públic
2	9	Òrgans de govern	113	A.	Públic presencial
	11	A. Consell General	117	B.	Amics del MACBA
	13	B. Comissió Delegada	121	C.	Públic web i xarxes socials
3	15	Exposicions	9	129	Comunicació
4	29	Programes públics	131	A.	Premsa
	31	A. Programes culturals	133	B.	Campanyes
	59	B. Programes educatius	10	135	Patrocinis
	70	C. Programes acadèmics: Programa d'Estudis Independents	11	141	Espais i projecte arquitectònic: Pla d'usos
5	75	Publicacions	12	149	Informació financera i de gestió
	77	A. Publicacions impreses	151	A.	Pressupost 2014
	82	B. Publicacions online	154	B.	Gestió
6	85	Col·lecció	13	157	Convenis i acords de col·laboració
	87	A. Incorporacions	14	165	Annexos
	89	B. Catalogació i manteniment		167	Llistat d'altres i baixes a les col·leccions del MACBA
	89	C. Difusió			
	91	D. Conservació-Restauroció			
	95	E. Projectes de recerca			
	97	F. Repositori digital			
7	99	Centre d'Estudis i Documentació			
	101	A. Incorporacions			
	104	B. Catalogació			
	105	C. Consultes			
	106	D. Difusió			
	108	E. Residències d'investigació			
	109	F. Projectes de recerca			

1

Presentació

EL MACBA EN XIFRES

15/7

Exposicions / Itineràncies

96

Activitats anuals
(cursos, conferències, seminaris i d'altres)

5.809

Obres d'art Col·lecció

324.425

Visitants

+35.000

Seguidors al Facebook

+42.000

Seguidors al Twitter

715.745

Visites

+1.800.000

Pàgines vistes (web)

Presentació

El 2014 representa per al MACBA l'any de consolidació d'una visió de museu. Aquesta visió és possible perquè durant l'any 2013 es produeixen tres fets que la potencien. En primer lloc, la renovació, per part de les institucions consorciades, de la confiança en el director, Bartomeu Marí (febrer de 2013). En segon lloc, l'estudi, presentació i aprovació del pla de futur per al MACBA 2014-2017, que conté la visió estratègica del programa museístic i el seu pla de sostenibilitat (abril de 2013). En tercer lloc, l'ampliació dels espais del MACBA amb el conjunt arquitectònic del Convent dels Àngels i la reserva urbanística per part de l'Ajuntament de Barcelona de l'antiga capella del carrer Montalegre (desembre de 2013). Aquest darrer fet permet treballar, a més, en el disseny d'un pla director dels espais del MACBA a deu anys vista.

Així, el programa de futur del MACBA es dibuixa durant aquest 2014 al voltant de tres eixos:

Contemporaneïtat com a ADN

El MACBA és radicalment contemporani i té la intenció de seguir-ho sent. Volem treballar en xarxa projectant-nos com a capital cultural del Mediterrani. La nostra xarxa institucional i de treball conjunt comença, però, molt més a prop, amb la col·laboració amb centres com el Museu Nacional d'Art de Catalunya i el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.

Cinc línies programàtiques clares

- Mantenir el posicionament del Museu com a referent local, nacional i internacional.
- Continuar la tasca de revisió crítica dels artistes contemporanis del nostre entorn immediat.
- Escoltar la creació emergent i d'avantguarda i connectar-se amb altres pràctiques creatives (cinema, disseny, literatura i poètica, arquitectura i cultura urbana...).
- Vincular-se amb altres patrimonis (Museu Nacional d'Art de Catalunya, Fundació "la Caixa"...), que permetin crear sinergies i amplificar el patrimoni propi.
- Ampliar la capacitat de difusió dels continguts del Museu a nous públics.

Posar les audiències al centre de la nostra missió

La nostra activitat principal és conservar, investigar, difondre i educar. Aquests objectius s'implementen i es fan arribar als nostres públics no sols a través de les exposicions, sinó també a través dels Programes Educatius, de Mediació, de Pensament i reflexió crítica, i del PEI com a laboratori d'idees.

La memòria que us presentem tot seguit és el reflex de l'esforç per continuar desenvolupant el primer "episodi" d'aquest programa, que confiem que serà ben aviat una realitat consolidada.

En aquest sentit, volem expressar el nostre agraïment més sincer a tots aquells que, amb el seu talent i la seva capacitat de treball, han fet possible aquest projecte: l'equip MACBA.

2

Òrgans de govern

MACBA

MUSEU D'ART CONTM

Òrgans de govern

A. CONSELL GENERAL

Membres del Consell General del MACBA

President

M. Hble. Sr. Artur Mas i Gavarró
President de la Generalitat de Catalunya

Vicepresident 1r

Excm. Sr. Xavier Trias i Vidal de Llobatera
Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona

Vicepresident 2n

Sr. José M. Lassalle Ruíz
Secretari d'Estat de Cultura del Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Vicepresident 3r

Excm. Sr. Leopoldo Rodés Castañé
President de la Fundació MACBA

Generalitat de Catalunya

Hble. Sr. Ferran Mascarell i Canalda
Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sra. Pilar Pifarré i Matas
Secretària General de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sr. Joan Pluma i Vilanova
Director General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni de la Generalitat de Catalunya

Sr. Jordi Sellas i Ferrés
Director de l'ICEC

Sr. Àlex Susanna i Nadal
Director de l'Institut Ramon Llull

Sr. Claret Serrahima i de Riba
Dissenyador

Ajuntament de Barcelona

Im. Sr. Jaume Ciurana i Llevadot
5è Tinent d'alcalde de l'àrea de Cultura,
Coneixement, Creativitat i Innovació de
l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Guillem Espriu i Avendaño (1)
Regidor de l'Ajuntament de Barcelona

Sr. Ramon Massaguer i Meléndez
Gerent adjunt de Coordinació d'Empreses i
Entitats Municipals de l'Ajuntament de Barcelona

Sra. Marta Clari i Padrós
Gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona

Sr. Llucià Homs i Capdevila
Director de promoció dels sectors culturals de
l'ICUB

Sr. Josep Lluís Alay i Rodríguez
Director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'ICUB

Fundació MACBA

Excm. Sr. Javier Godó
President de La Vanguardia

Sra. Elena Calderón de Oya
Fundació MACBA

Sra. Marta Uriach Torelló
Fundació MACBA

Sr. Pedro de Esteban
Fundació MACBA

Sra. Ainhoa Grandes Massa
Directora de la Fundació MACBA

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Sr. Miguel Ángel Recio Crespo (2)
Director general de belles arts i béns culturals
arxius i biblioteques del Ministerio de Educación,
Cultura y Deporte

Sra. Begoña Torres González
Subdirectora general de promoció de les belles
arts del Ministerio de Educación, Cultura y
Deporte

Interventora

Sra. Gemma Font Arnedo
Interventora general de la Generalitat de Catalunya

Secretària

Sra. Montserrat Oriol i Bellot
Secretària delegada de l'ICUB

Director del MACBA

Sr. Bartomeu Marí i Ribas

Gerent del MACBA

Sr. Joan Abellà Barril

(1) Nomenat el 7 de maig de 2014 en substitució
del Sr. Jordi Martí i Grau.

(2) Nomenat el 3 de desembre de 2014 en substi-
tució del Sr. Jesús Prieto de Pedro.

B. COMISSIÓ DELEGADA

Membres de la Comissió Delegada del MACBA

President

Im. Sr. Jaume Ciurana i Llevadot
5è Tinent d'alcalde de l'àrea de Cultura,
Coneixement, Creativitat i Innovació de
l'Ajuntament de Barcelona

Generalitat de Catalunya

Hble. Sr. Ferran Mascarell i Canalda
Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Sr. Joan Pluma i Vilanova
Director general d'Arxius, Biblioteques, Museus i
Patrimoni de la Generalitat de Catalunya

Sr. Jordi Sellas i Ferrés
Director de l'ICEC

Sr. Àlex Susanna i Nadal
Director de l'Institut Ramon Llull

Ajuntament de Barcelona

Sra. Marta Clari i Padrós
Gerent de l'Institut de Cultura de Barcelona

Sr. Lluçà Homs i Capdevila
Director de promoció dels sectors culturals de l'ICUB

Sr. Josep Lluís Alay i Rodríguez
Director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'ICUB

Fundació MACBA

Excm. Sr. Leopoldo Rodés Castañé
President de la Fundació MACBA

Sr. Pedro de Esteban
Fundació MACBA

Sra. Ainhoa Grandes Massa
Directora de la Fundació MACBA

Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Sra. Begoña Torres González
Subdirectora general de promoció de les belles
arts del Ministerio de Educación, Cultura y
Deporte

Interventora

Sra. Gemma Font Arnedo
Interventora general de la Generalitat de Catalunya

Secretària

Sra. Montserrat Oriol i Bellot
Secretària delegada de l'ICUB

Director del MACBA

Sr. Bartomeu Marí i Ribas

Gerent del MACBA

Sr. Joan Abellà Barril

3

Exposiciones

Exposicions

13

Exposicions

2

Mostres Col·lecció

273.028

Visitants

7

Itineràncies

Inaugurem activitat al
Gran Vidre

Recuperem activitat a la Capella
i el Convent dels Àngels

El MACBA ha organitzat un total de 13 exposicions i 2 mostres de la Col·lecció durant l'any 2014: Just davant nostre. Altres cartografies del Rif | Motor de modernitat. Grup R. Arquitectura, art i disseny | Antoni Abad. megafone.net/2004-2014 | La realitat invocable | Pierre Huygue. The Host and the Cloud | L'herència immaterial. Assajant des de la Col·lecció | Lull escolta. Eugeni Bonet: pantalles, projeccions, escrits | Xavier Ribas. Nitrat | Los pies que faltan. Javier Codesal | Transfiguracions. Recerca artística i curatorial en una època de migracions | Oskar Hansen. Forma oberta | Nonument | Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille | La passió segons Carol Rama | Sigalit Landau. La dansa fenícia de la sorra.

Just davant nostre. Altres cartografies del Rif

Inauguració: 23 de gener de 2014.

Exposició: 24 de gener – 18 de maig de 2014.

Organització i producció: MACBA.

Comissaris: Abdellah Karroum i Soledad Gutiérrez.

Aquesta exposició forma part del projecte curatorial *Sous nos yeux*, integrat per altres mostres, residències d'artistes, viatges, trobades i produccions. Després de presentar les dues primeres parts del projecte a la Kunsthalle (Mulhouse, França), aquesta tercera part acollida al MACBA ha inclòs obres produïdes o encarregades per la Kunsthalle o el MACBA, en col·laboració amb L'appartement 22 de Rabat.

Artistes d'arreu del món s'han unit al voltant del projecte *Sous nos yeux* per establir un diàleg en el qual el context específic de les muntanyes del Rif era el punt de partida del seu treball. D'aquesta manera han enriquit, amb noves aportacions, els múltiples significats i dimensions que té aquesta regió. L'exposició *Just davant nostre. Altres cartografies del Rif* ha omplert l'espai expositiu del MACBA amb produccions *in situ* i documentació de les expedicions organitzades per L'appartement 22 a la regió marroquina del Rif des del 2007.

Amb el suport de: Fundació Almayuda, l'appartement 22 de Rabat i l'Institut Français de Barcelona.

Motor de modernitat. Grup R. Arquitectura, art i disseny

Inauguració: 5 de febrer de 2014.
Exposició: 6 de febrer – 24 de juny de 2014.
Exposició coorganitzada amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.
Comissaris: Fernando Marzá i Bartomeu Marí.

Aquesta exposició analitza la repercussió i la sacsejada que va significar la presència del Grup R a Barcelona, com a catalitzador de la recuperació d'una modernitat perduda, després de la Guerra Civil, en l'arquitectura i la cultura estètica catalanes. Aquest grup va saber imposar-se a l'oficialitat amb altres recursos i es va acostar a les tendències arquitectòniques europees, teixint el seu radi d'influència amb astúcia. Però, quan ho va aconseguir, la unitat d'acció que significava el Congrés Internacional d'Arquitectura Moderna, dirigit per Le Corbusier, havia perdut el seu lideratge a favor dels joves arquitectes del Team X, que van centrar l'atenció del Grup R. L'individualisme s'havia imposat a Europa, i com a conseqüència, l'any 1961 el grup es va dissoldre.

Arquitectes, organitzadors d'exposicions i cicles de conferències, els membres del Grup R van materialitzar la síntesi entre arquitectura, art i disseny durant les dècades fosques de la postguerra espanyola, en ple franquisme. El grup va ser un dels principals instigadors perquè les idees de la modernitat es dotessin d'un programa sensible, coherent i continuat al nostre país.

Antoni Abad. megafone.net/2004-2014

Inauguració: 18 de febrer de 2014.
Exposició: 19 de febrer - 24 de juny de 2014.
Organització i producció: MACBA.
Comissaris: Cristina Bonet, Soledad Gutiérrez, Roc Parés.

Antoni Abad (Lleida, 1956) mostra en aquesta exposició el resultat d'un projecte pioner en l'exploració d'altres possibles usos socials i comunicatius per a les tecnologies telefòniques mòbils.

Creat el 2004, *megafone.net* ha mantingut l'activitat fins al present, de manera que no només ha avançat paral·lelament a les transformacions purament tècniques de la telefonia mòbil, sinó que també ha interpellat realitats culturals molt diverses i contextos econòmics i polítics variats. Tot això ha transformat el projecte en un autèntic observatori d'experiències i posicionaments sobre la veu de la comunitat i les seves problemàtiques.

Itinerància de l'exposició:

- Laboratorio Arte Alameda, Mèxic. Del 19 de març al 13 d'abril de 2014.
- Centro Cultural de España en México. Del 20 de març al 8 de juny de 2014.
- Matadero Madrid. Centro de creación contemporània. Del 31 d'octubre de 2014 a l'11 de gener de 2015.
- Pinacoteca do Estado de São Paulo. São Paulo, Brasil. De l'1 d'agost al 18 d'octubre de 2015.

En col·laboració amb: Mobile World Capital.
Barcelona

Amb el suport de: Acción Cultural Española (AC/E).

▲ Exposició *La realitat invocable*

La realitat invocable

Inauguració: 9 d'abril del 2014.
Exposició: 10 d'abril – 31 d'agost de 2014.
Organització i producció: MACBA.
Comissària: Montse Badia.

Aquesta exposició explora possibles perspectives de la realitat des de les pràctiques artístiques a través d'una selecció d'obres d'artistes de generacions i contextos diversos. La realitat i la seva representació, la realitat i la seva mediatització, són alguns dels grans temes que, des de l'art, ens fan reflexionar.

Els treballs dels artistes que configuren aquesta mostra s'acosten a la realitat d'una manera subtil, partint de l'"ara i aquí" d'aquesta realitat que es proposen "investigar i conquerir": incorporant-ne fragments en l'espai expositiu (Roman Ondák), convertint la sala d'exposicions en un espai real (Antonio Ortega), filmant-la (Lutz Mommartz, Jeremy Deller i Mireia Sallarès), provant de dirigir-la (John Smith), buscant connexions en l'espai i en el temps (Enric Farrés-Duran), incidint-hi (Núria Güell), presentant els efectes devastadors d'una realitat mediatitzada (Phil Collins), evidenciant la impossibilitat de la seva representació (Rafel G. Bianchi) o mostrant com convertim la mort en una cosa cosa irreal (Jill Magid).

Pierre Huygue. The Host and the Cloud

Inauguració: 28 d'abril de 2014.
Exposició: 29 d'abril – 12 de maig de 2014.
Organització i producció: MACBA.
Comissari: Bartomeu Marí.

Filmada durant una performance de tres dies (el Dia dels Morts, Sant Valentí i l'1 de Maig), l'exposició mostra les aventures d'un grup d'actors a l'edifici abandonat d'un museu francès clausurat, el Musée National des Arts et Traditions Populaires, a París. Aquest museu buit esdevé un ecosistema oníric habitat per personatges reals i imaginaris que es lliuren a una sèrie de rituals: un judici, una coronació i una desfilada.

La pel·lícula forma part d'un procés d'investigació més ampli en el qual l'autor Pierre Huyghe, que viu i treballa a París i Nova York, treballa amb biòtops culturals (des de l'aquari fins al museu) i reflexiona sobre els rituals socials de producció i representació de la vida. A mig camí entre la farsa, l'exorcisme i la política-ficció, entre l'acció teatralitzada i la improvisació, la pel·lícula qüestiona els nostres protocols de producció de significat, descontextualitzant i repetint les cerimònies socials que els legitimen. El mite es converteix en una imatge per a la indústria cultural, el museu en una fira on es consumeixen mites.

L'herència immaterial. Assajant des de la Col·lecció

Inauguració: 15 de maig de 2014

Exposició: 16 de maig de 2014 – 25 de maig de 2015

Organització i producció: MACBA

Comissari: Valentín Roma amb la col·laboració de Víctor Lenore, Antònia M. Perelló i Julián Rodríguez.

Aquesta mostra de la Col·lecció MACBA manlleva el seu títol del llibre homònim de Giovanni Levi, que és considerat, al costat de Carlo Ginzburg, Piero Camporesi i Carlo Cipolla, un dels fundadors de l'anomenada microhistòria italiana, branca de la història social que anteposa l'estudi dels processos inadvertits o locals a l'anàlisi de les grans efemèrides cronològiques.

L'exposició s'articula en sis àmbits temàtics que reflexionen sobre alguns desbordaments produïts en el camp de l'estètica durant el període comprès entre 1977 i 1993, una època en què, més enllà d'algunes nocions dominants, van sorgir noves sensibilitats, així com pràctiques microhistòriques de "ressituació", que van connectar el polític amb el corporal, els processos populars de tradició secular amb les narracions autobiogràfiques, la recerca de l'Altre amb la investigació sobre el patrimoni autòcton.

Així, en aquesta lectura, es presenten 109 treballs que permeten establir aproximacions, entre entusiastes i crítiques, a la proliferació de formes musicals que reflecteixen l'experiència vital dels segments socials més precaris i explotats; als imaginaris col·lectius que van reinventar el cerimonial urbà; a la cultura del fanzine, residu de la societat de consum i cavall de Troia dintre seu; i a la reivindicació de l'humor com a eix del treball d'alguns artistes fonamentals.

L'exposició ha mostrat treballs dels artistes següents: Francesc Abad, Ignasi Aballí, Rafael Agredano, Sergi Aguilar, Agustín Parejo School, Helena Almeida, Dieter Appelt, Art & Language, Richard Artschwager, Lothar Baumgarten, Antonio Beneyto, Joseph Beuys, Joan

Brossa, James Lee Byars, Sandro Chia, Javier Codesal, Jaime Davidovich, Pepe Espaliú, Estrujenbank, Hans-Peter Feldmann, Joan Fontcuberta, Günther Förg, Pere Formiguera, Peter Friedl, Daniel G. Andújar, Félix González-Torres, Rodney Graham, Richard Hamilton, José Antonio Hernández-Díez, Gary Hill, Joan Jonas, Joaquim Jordà, Mike Kelley, Martin Kippenberger, Guillermo Kuitca, Katalin Ladik, Manolo Laguillo, Thomas Locher, Eva Lootz, Rogelio López Cuenca, Paul McCarthy, Cildo Meireles, Ana Mendieta, Marta Minujin, Miralda, Raphael Montañez Ortiz, Juan Luis Moraza, Matt Mullican, Muntadas, Bruce Nauman, Pere Noguera, José María Nunes, Gabriel Orozco, Tony Oursler, Mabel Palacín, Carlos Pazos, Perejaume, Joan Ponç, Manolo Quejido, Humberto Rivas, Pedro G. Romero, Dieter Roth, Ramon Santos, Jean-Louis Schoellkopf, Jana Sterbak, Francesc Torres, Miguel Trillo, Isidoro Valcárcel Medina, Eulàlia Valldosera, Marc Viaplana i Jaume Xifra.

Aquest projecte ha format part del programa de la Commemoració del Tricentenari dels fets de 1714.

L'ull escolta. Eugeni Bonet: pantalles, projeccions, escrits

Inauguració: 15 de maig de 2014.

Exposició: 16 de maig – 31 d'agost de 2014.

Organització i producció: MACBA.

Comissari: Valentín Roma.

Es tracta d'una proposta que explora els treballs d'Eugeni Bonet des de la meitat dels anys setanta fins a l'actualitat, tot reflectint les transferències entre la reflexió i la pràctica, i el seu desplegament entre el marc de les arts visuals i aquells que són propis de la imatge en moviment.

A fi d'abastar tots aquests aspectes, s'han establert tres línies d'investigació diferents, però complementàries:

- Pantalles: reposició de sis programacions audiovisuals que conformen un discurs estructurat a partir de línies genealògiques, criteris formals, vincles semàntics, relacions tecnològiques i filiacions perceptives.

- Projeccions: presentació museogràfica del seu quefer artístic, des de les *filmscultures* dels setanta fins a *eGolem* (2007-2014), una obra encara oberta i en curs.
- Escrits: publicació realitzada per a l'ocasió, amb el títol *Escritos de vista i oído*, que recull 24 textos de l'autor des de 1975 fins a l'actualitat.

Xavier Ribas. Nitrat

Inauguració: 4 de juny de 2014.

Exposició: 5 de juny – 12 d'octubre de 2014.

Organització: MACBA.

Coproduïda amb el Museo Universidad de Navarra i en col.laboració amb The Bluecoat, Liverpool.

Comissari: Carles Guerra.

Aquesta ha estat la primera exposició monogràfica de Xavier Ribas (Barcelona, 1960), i en la qual es reuneix una àmplia mostra del treball realitzat per aquest fotògraf al llarg de l'última dècada. L'exposició pren el títol del seu projecte d'investigació més recent entorn de l'extracció del nitrat.

Nitrat (2009-2014) és un assaig en el qual la imatge fotogràfica es troba al servei d'una interpretació de la història que n'emfatitza la dimensió més materialista. A través de les diverses peces que componen aquest bloc s'aborden aspectes com el colonialisme, la circulació de la plusvàlua o el ressò actual dels

conflictes del passat. Durant cinc anys, Xavier Ribas ha dedicat la seva pràctica fotogràfica a investigar la història natural d'aquest mineral extret al desert d'Atacama. El salitre o nitrat de Xile és un nitrat sòdic que, un cop processat, es pot usar com a fertilitzant o com a ingredient per a la fabricació d'explosius.

Aquest ambiciós projecte, produït entre 2009 i 2014, es presenta per primera vegada al costat d'una selecció de les seves obres anteriors. El primer apartat de l'exposició –que prologa la secció específicament dedicada a *Nitrat*– inclou quatre fotografies de la sèrie *Santuari* (2002) i vuit sèries del bloc de treball més extens en la trajectòria d'aquest artista, *Geografies concretes* (2002-2009). Amb l'obra que ha realitzat fins al 2009, Xavier Ribas s'ha guanyat una reputació de fotògraf compromès amb les geografies de l'abandonament.

Itinerància de l'exposició:

- The Bluecoat, Liverpool, Regne Unit. De l'11 d'abril al 5 de juliol de 2015
- Museo Universidad de Navarra. Pamplona. Del 29 d'octubre de 2015 al 6 de març de 2016.

Amb el suport de: Agencia Cultural Española (AC/E) i Arts & Humanities Research Council.

▼ Exposició Xavier Ribas. *Nitrat*

Los pies que faltan. Javier Codesal

Inauguració: 11 de juny de 2014.

Exposició: 12 de juny de 2014 – 6 de gener de 2015.

Organització: MACBA.

Comissari: Valentín Roma.

Aquesta obra de Javier Codesal (Sabiñánigo, Osca, 1958) ha estat la primera d'una sèrie de treballs que s'han mostrat a El Gran Vidre, un nou àmbit expositiu permanentment obert cap a l'exterior del museu, a través del qual el MACBA mira d'interrompre els cicles i les rutines de productivitat preestablerts.

Es tracta d'una instal·lació mural: trenta paràgrafs escrits sobre el mur, pertanyents a un text més llarg, i dos monitors de vídeo disposats entre ells per presentar unes dues-centes fotografies extretes igualment d'un fons més ampli. Rodat entre Bogotà i el departament del Meta (Colòmbia), en pobles fortament marcats per la violència de la guerrilla, l'exèrcit i els paramilitars, aquest projecte reuneix testimonis en vídeo de persones que han patit directament o indirecta accidents amb mines i altres

explosius, mostrant-los juntament amb textos, pensaments i interrogants de l'artista mateix, els quals dialoguen amb les paraules dels seus interlocutors.

Amb el suport de: Fundació MACBA

Transfiguracions. Recerca artística i curatorial en una època de migracions

Inauguració: 19 de juny de 2014.

Exposició: 19 – 26 de juny de 2014.

Organització i producció: MACBA.

Comissaris: Victoria Walsh, Paul Goodwin i Bartomeu Marí.

Aquesta "exposició-recerca" reuneix els artistes i comissaris internacionals que han col·laborat en el projecte europeu *MeLa – Museus europeus en una època de migracions*, per reflexionar al voltant d'aquestes i altres qüestions de debat artístic i curatorial, en un moment en què els museus comencen a pensar sobre el seu futur i en el paper que han de tenir en el segle XXI.

▼ Exposició Javier Codesal. *Los pies que faltan*

L'exposició explora els reptes i les oportunitats de la investigació curatorial i artística en el segle XXI i l'auge de noves pràctiques com la performance, el so i el vídeo que, a més d'ampliar la gamma d'interessos dels artistes, qüestionen les idees tradicionals sobre l'"objecte artístic" en museus i galeries. A partir del "canvi curatorial" i del "canvi educatiu", la mostra aborda la complexitat de la interrelació entre representació, globalització, col·lecció i objecte, comissariat d'exposicions, programació, públic i tecnologia.

Centres que col·laboren en aquest projecte:

- MACBA, a Barcelona, amb el comissari Bartomeu Marí i l'artista Lawrence Abu-Hamdan.
- Bétonsalon - Centre d'art et de recherche, a París, amb la comissària Mélanie Bouteloup i l'artista Camille Henrot.
- Whitechapel Gallery, a Londres, amb la comissària Sofia Victorino i l'artista Kader Attia.
- Stedelijk Museum, a Amsterdam, amb els comissaris Jelle Bouwhuis / Kerstin Winking i l'artista Quinsy Gario.
- Royal College of Art, a Londres, amb Paul Goodwin i l'artista Leo Asemota.

Oskar Hansen. Forma oberta

Inauguració: 10 de juliol de 2014.

Exposició: 11 juliol de 2014 – 6 de gener de 2015.

Organització: MACBA i Museu d'Art Modern de Varsòvia.

Coproduïda amb el Museu de Serralves, Porto.

Comissaris: Soledad Gutiérrez i Łukasz Ronduda.

Dins de l'interès del MACBA per entendre el paper de l'arquitectura en l'expressió de modernitats externes a l'ortodòxia, l'exposició dedicada al treball de l'arquitecte polonès Oskar Hansen (1922- 2005) se centra en l'evolució de la seva teoria de la forma oberta (Open Form). Des dels seus orígens, aquesta "actitud" (més que no pas teoria) va ser concebuda

▼ Exposició Oskar Hansen. *Forma oberta*

com a eina per al disseny de projectes arquitectònics. La seva evolució i aplicació en els àmbits de la pedagogia de l'art, l'edició de pel·lícules, els jocs visuals i la pràctica performativa, va donar lloc a un amplíssim conjunt d'experiments que situen la interacció amb l'altre, l'intercanvi i la socialització de l'objecte artístic en el centre d'atenció del creador.

Hansen va idear i desenvolupar un sistema pedagògic revolucionari de gran potencial per al desenvolupament de les facultats creatives i relacionals de l'individu i del grup. Dins el seu sistema es considera que tota acció individual ha d'anar encaminada a permetre la resposta, la implicació de l'altre o del grup. Aquesta exposició insisteix en la importància de les pedagogies radicals en un moment de crisi dels sistemes educatius oficials i en el paper de l'art com a proveïdor d'experiència i ensenyament fora de les aules.

Realitzada amb el suport d'una subvenció d'Islàndia, Liechtenstein i Noruega a través de l'EEA Grants i cofinançada pel Ministeri de Cultura polonès, en el marc del projecte Oskar Hansen (1922–2005). Research-Exhibition Project Devoted to Hansen's Oeuvre and Persistence of his Thought in Teaching Architecture and Visual Arts in Poland and Norway, organitzat pel Museu d'Art Modern de Varsòvia en col·laboració amb l'Escola d'Arquitectura de Bergen (Noruega).

Itinerància de l'exposició:

- Museu de Arte Contemporânea Serralves. Porto. Portugal. Del 29 de gener al 3 de març de 2015.

▼ Exposició *Nonument*

Nonument

Inauguració: 8 de setembre de 2014.
Exposició: 9 de setembre de 2014 – 8 de febrer de 2015.
Organització i producció: MACBA.
Comissaris: Josep Bohigas i Bartomeu Marí.

Nonument és un projecte amb el qual el MACBA convida 28 artistes del seu entorn perquè reflexionin sobre com es pot incidir avui, des de les pràctiques de l'art, en els problemàtics vincles entre esdeveniment, commemoració, estètica i ciutat. El resultat és un conjunt de propostes inèdites –específicament concebudes per a aquesta exposició–, on s'observa de quina manera els llenguatges artístics reinterpreten la tradició del monument.

Ahora, aquest projecte pretén constituir-se com un laboratori obert sobre la imminent proliferació de símbols que colonitzen els espais reals i virtuals

del nostre entorn, una plataforma discursiva que investigui quines són les condicions en les quals els artistes s'incorporen a aquests debats urgents.

Aquest projecte ha format part del programa de la Commemoració del Tricentenari dels fets de 1714.

Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille

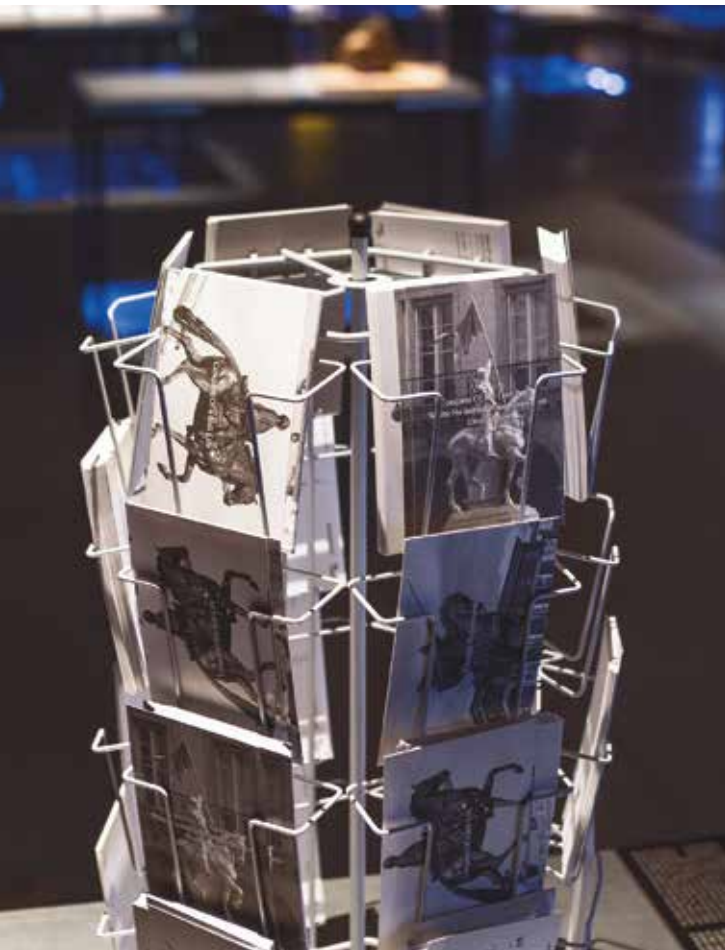
Inauguració: 18 de setembre de 2014.
Exposició: 19 de setembre de 2014 – 18 de maig de 2015.
Organització: MACBA.
Coproduïda amb l'ARC - Musée d'Art moderne de la Ville de Paris.
Comissari: Carles Guerra.

La Col·lecció Philippe Méaille destaca com una remarkable representació d'una de les pràctiques més complexes i bel·ligerants de la segona meitat del segle XX. Generalment associat amb l'art conceptual, Art & Language desafia el vocabulari de la història de l'art i rebutja afiliar-se a cap corrent artístic definit. Des de mitjans dels anys seixanta, el desenvolupament inicial del grup es va fonamentar en l'assimilació de pràctiques crítiques i dissidents d'acord amb una perspectiva de base lingüística, conversacional i discursiva, que s'ha mantingut fins avui. Són molts els artistes que han format part d'Art & Language: entre d'altres, Terry Atkinson, David Bainbridge, Michael Baldwin, Ian Burn, Charles Harrison, Joseph Kosuth, Philip Pilkington, Mel Ramsden i Dave Rushton. Gràcies a l'acurada recopilació que fa Méaille d'obres primerenques d'Art & Language accedim a un període fascinant en què la filosofia analítica, la filosofia del llenguatge i el coneixement científic han aportat les eines per desmantellar la noció d'art i d'objecte d'art.

L'exposició presenta una extensa selecció de més de 500 peces pertanyents a la Col·lecció Philippe Méaille dipositades a la Col·lecció del MACBA des de 2010, i també va acompanyada d'una publicació amb assajos de Carles Guerra i Matthew Jesse Jackson, i d'una entrevista amb Michael Baldwin, Mel Ramsden i Philippe Méaille.

Patrocinador de l'exposició: Fundación AXA.

Amb el suport de: British Council.

La passió segons Carol Rama

Inauguració: 30 d'octubre de 2014.

Exposició: 31 d'octubre de 2014 – 22 de febrer de 2015.

Exposició concebuda pel MACBA i el Musée d'Art moderne de la Ville de Paris (MAMVP).

Organitzada pel MACBA i coproduïda amb PARIS MUSÉES / MAMVP, EMMA – Espoo Museum of Modern Art, Irish Museum of Modern Art, Dublín (IMMA) i GAM – Galleria Civica d'Arte Moderna e Contemporanea, Torí
Comissaris: Teresa Grandas i Paul B. Preciado (MACBA, EMMA, IMMA, GAM) i Anne Dressen (MAMVP).

Aquesta exposició té com a objectiu, no només donar visibilitat al treball de Carol Rama, sinó també qüestionar els relats dominants de la historiografia de l'art amb un treball que obliga a desfer narratives i reformular conceptes. Oblidada tant per la historiografia hegemònica com pel relat feminista, l'obra de Carol Rama, que s'estén al llarg de set dècades (1936-2006), és un contra-arxiu que permet reconstruir els moviments d'avantguarda del segle XX.

Des de les seves primeres aquarel·les dels anys trenta, Carol Rama inventa una gramàtica visual pròpia que contrasta amb les representacions de la sexualitat de la modernitat: el cos femení –alhora mutilat i amenaçant, violentat i irreductiblement desitjós– es presenta actiu i vital. Actualment se la considera una artista imprescindible per entendre les mutacions de la representació en el segle XX i el treball posterior d'artistes com Cindy Sherman, Kara Walker, Sue Williams, Kiki Smith i Elly Strik.

Itinerància de l'exposició:

- MAMVP, Musée d'Art moderne de la Ville de Paris. Del 2 d'abril al 12 de juliol de 2015.
- EMMA, Espoo Museum of Modern Art, Espoo. Finlàndia. Del 13 d'octubre de 2015 al 10 de gener de 2016.
- IMMA, Irish Museum of Modern Art, Dublín. Del 22 de març al 31 de juliol de 2016.
- GAM, Galleria Civica d'Arte Moderna e Contemporanea di Torino. De l'11 d'octubre de 2016 al 5 de febrer de 2017.

Amb el suport de: Istituto Italiano di Cultura di Barcellona.

Sigalit Landau. La dansa fenícia de la sorra

Inauguració: 20 de novembre de 2014.

Exposició: 21 de novembre de 2014 – 15 de febrer de 2015.

Organització i producció: MACBA.

Comissari: Bartomeu Marí.

L'exposició extreu el títol de la presència gairebé constant de la sorra, la platja i el mar, com a topos d'execució dels rituals performatius que constitueixen el nucli de l'obra videogràfica de Landau. La mostra se centra, per primera vegada, en aquest mitjà, amb el qual Landau fa escultura amb cossos vius i objectes que interactuen entre si. Les escultures en vídeo de Landau condensen un temps en què les accions semblen no tenir ni principi ni fi. No són narratives sinó descriptives: narren l'absència de progrés i millora, descriuen la necessitat de l'altre, ja sigui en el joc, en la supervivència o en el conflicte.

El pas del segle XX al segle XXI ha deixat marques profundes en la configuració del món i, en conseqüència, en la manera de representar-lo. La consolidació de la globalització econòmica, la caiguda del mur de Berlín, el desmembrament de la Unió Soviètica i l'aparició de noves entitats polítiques a Europa van suposar un redisseny de fronteres, capitalitats, centres i perifèries: nous mons dins del vell món. La destrucció de les Torres Bessones a Nova York l'11 de setembre de 2001 va significar l'autèntica fi del segle XX, anomenat fins fa molt poc temps "el segle de la imatge". En aquest context de canvi d'era, a mitjans de la dècada de 1990 s'inicia el treball de Sigalit Landau, autora d'una obra escultòrica en la qual aborda la gestió de símbols, imatges i narracions pròpies de la seva condició històrica, personal i cultural.

Amb la col.laboració de: Fundación Almayuda, Ambaixada d'Israel, ICL Iberia.

▼ Exposició Sigalit Landau. *La dansa fenícia de la sorra*

4

Programes públics

Programes públics

Els Programes públics del MACBA estan organitzats al voltant de les activitats culturals, educatives i acadèmiques. Cadascun d'aquests programes ha tingut un desenvolupament propi i un ampli catàleg d'actuacions i activitats durant el 2014.

A continuació, algunes dades de visitants de Programes públics

51.397
visitants a
Programes
públics

Activitats
29.286

MACBA en família
2.173 assistents / 131 sessions
MACBA es viu
5.008 assistents / 43 sessions
Activitats acollides i col·laboracions especials
7.930 assistents

Educació
22.111

Educació
14.632 alumnes / 318 escoles
Professorat
1.574 professors en formació
Recursos pedagògics a l'aula
4.689 usuaris

A. PROGRAMES CULTURALS

Els programes culturals del MACBA durant l'any 2014 inclouen: les activitats associades als projectes expositius, els cursos, les conferències i els seminaris, el programa "MACBA es viu", el programa "MACBA en família", el programa de visites comentades, les activitats especials i les col·laboracions especials.

El programa d'activitats culturals del MACBA rep des de 2014 el patrocini de l'empresa Estrella Damm.

Activitats associades als projectes expositius

22

Activitats associades a projectes expositius

1.246

Assistents

Col·lecció MACBA

Del 7 de gener al 28 d'abril de 2014.

Todos juntos podemos parar el sida. Mural de Keith Haring. El 27 de febrer, a l'Auditori Meier.

Projecció d'un vídeo documental que mostra el procés de creació del mural *Todos juntos podemos parar el sida* de l'artista americà Keith Haring amb motiu del 25è aniversari de la seva realització. Presentació a càrrec de César de Melero, propietari del vídeo i una de les persones que va ser testimoni del treball de Keith Haring a Barcelona el 1989.

Just davant nostre. Altres cartografies del Rif

Del 23 de gener al 18 de maig de 2014.

Presentació de l'obra *El pueblo español tiene un camino que conduce a una estrella (2013-2014)*, de Patricia Esquivias. El 7 de maig, a les sales de l'exposició. L'artista Patricia Esquivias (Caracas, 1979) barreja imatges trobades, històries i anècdotes personals amb les quals reflexiona sobre la cultura contemporània. Com a activitat vinculada a l'exposició *Just davant nostre*, Esquivias presenta la seva instal·lació. Sota l'aparença formal d'una conferència, l'autora posa en relació aquesta obra escultòrica d'Alberto Sánchez, que es va situar a l'exterior del Pavelló Español de l'Exposició Internacional de París de 1937, amb les muntanyes del Rif al Marroc.

La realitat invocable

Del 9 d'abril al 31 d'agost de 2014.

- Recorregut amb els artistes Rafel G. Bianchi, Enric Farrés-Duran, Núria Güell, Antonio Ortega i Mireia Sallarès. El 24 d'abril, a l'Atri del Museu.

Alguns dels artistes que aborden, en el marc de l'exposició *La realitat invocable*, la relació de l'art amb allò que ens envolta. Ells mateixos, acompanyats de Montse Badia (comissària), guien un recorregut especial que permet una aproximació personal a la seva obra.

- *La comunitat revocada*. Conferència de Jean-Luc Nancy. El 26 de maig, a l'Auditori Meier. A partir d'una lectura de *La Communauté inavouable*, de Maurice Blanchot, Jean-Luc Nancy explora en el seu darrer llibre, *La Communauté désavouée*, els fonaments filosòfics de la (im)possibilitat i l'exigència d'un "comunisme" futur. Activitat coorganitzada amb l'Institut Francès de Barcelona; el Centre Dona i Literatura. Gènere, sexualitats i crítica de la cultura i l'Arts Santa Mònica.
- *Buscar-se enemics*. Itinerari amb Enric Farrés-Duran. El 26 de juny, als exteriors del Museu, al barri del Raval. Enric Farrés-Duran proposa recorreguts a partir de coincidències i trobades fortuïtes. Clona el llibre d'Enrique Vila-Matas *París no se acaba nunca*, en què l'autor planteja una continuïtat entre el que és real i fictici. Fa una investigació pels fets i els llocs del Districte Cinquè, entre la Facultat de Filosofia i l'Escola Massana de Barcelona, que es plasma en una instal·lació d'inputs i troballes, en un recorregut urbà comentat.

Pierre Huyghe. The Host and the Cloud

Del 28 d'abril al 12 de maig de 2014.

L'artista Pierre Huyghe presenta *The Host and the Cloud*. El 28 d'abril, a l'Auditori Meier. Amb motiu de l'exposició, Pierre Huyghe presenta, en conversa amb Íngrid Guardiola, i per primera vegada a l'Estat espanyol, *The Host and the Cloud (2009)*, un dels seus films més hipnòtics i inclassificables, on analitza els comportaments que es produeixen a la frontera entre versemblança i teatralitat.

L'ull escolta. Eugeni Bonet: pantalles, projeccions, escrits

Del 15 de maig al 31 d'agost de 2014.

- *L'ull escolta. Eugeni Bonet: pantalles, projeccions, escrits.* Del 19 de maig al 30 de juny, a l'Auditori Meier i al Convent dels Àngels. Eugeni Bonet (Barcelona, 1954) és, sens dubte, un dels referents teòrics més inqüestionables en els àmbits del cinema, el vídeo i els mitjans digitals dins el context espanyol.
- Eugeni Bonet i el comissari de l'exposició, Valentín Roma, presenten l'exposició i la publicació *Eugeni Bonet. Escritos de vista y oído*. 19 de maig.
- Daniel García Andújar, presenta la projecció de la pel·lícula de Joris Ivens, *Valparaiso*, 1963. 28 de maig.
- Jornada de debat entorn del projecte *L'ull escolta. Eugeni Bonet: pantalles, projeccions, escrits*. Presentació del projecte a càrrec de l'equip de treball del MACBA i taula rodona sobre les pràctiques audiovisuals experimentals a l'Estat espanyol, moderada per Josu Rekalde, amb la participació de Juan Bufill, Eli Lloveras i Carles Hac Mor. 12 de juny.
- Eugènia Balcells, Eugeni Bonet i Albert Alcoz presenten la projecció de les pel·lícules: *Photomatons* (1976); *133* (1978-1979); *Motion Pictures* (1976, realització 2014). 16 de juny.

- Laurence Rassel presenta la projecció de la pel·lícula de David Blair, *WAX or the Discovery of Television Among the Bees*, 1987-1991. 30 de juny.

Xavier Ribas. Nitrat

Del 4 de juny al 12 d'octubre de 2014.

- *Nitrat.* Xavier Ribas. Presentació del projecte a càrrec de Xavier Ribas i Carles Guerra. El 5 de juny, a les sales de l'exposició i a l'Atri del Museu.

Los pies que faltan. Javier Codesal

De l'11 de juny de 2014 al 6 de gener de 2015, al Gran Vidre.

Presentació de l'espai El Gran Vidre, un àmbit museogràfic que dialoga directament amb el carrer, i del seu primer projecte *Los pies que faltan*, a càrrec de Valentín Roma i Javier Codesal. *Los pies que faltan* parteix de l'enregistrament dels testimonis de víctimes, directes o indirectes, de les mines antipersones o altres explosius. L'11 de juny, a l'Atri del Museu.

Transfiguracions. Recerca artística i curatorial en una època de migracions

- *Transfiguracions.* Performance, projecció de pel·lícula i conferència. El 20 de juny. Espai en què els artistes Lawrence Abu-Hamdan, Leo Asemota i Quinsy Gario realitzen una sèrie d'intervencions que completen el material exposat a la Capella.

Centres que col·laboren en aquest projecte:

- MACBA, a Barcelona, amb el comissari Bartomeu Marí i l'artista Lawrence Abu-Hamdan.
- Bétonsalon - Centre d'art et de recherche, a París, amb la comissària Mélanie Bouteloup i l'artista Camille Henrot.
- Whitechapel Gallery, a Londres, amb la comissària Sofia Victorino i l'artista Kader Attia.
- Stedelijk Museum, a Amsterdam, amb els comissaris Jelle Bouwhuis / Kerstin Winking i l'artista Quinsy Gario.
- Royal College of Art, a Londres, amb Paul Goodwin i l'artista Leo Asemota.

Nonument

Del 8 de setembre de 2014 al 8 de febrer de 2015, al Convent dels Àngels.

- *Del monument al nonument.* Una conversa entre Josep Bohigas, Juan José Lahuerta i Francesc Muñoz. El 17 d'octubre, al Fòrum, Convent dels Àngels. Les exposicions han de donar lloc a la reflexió i també a la dissensió. En aquest sentit, Francesc Muñoz,

professor de geografia i director de l'Observatori de la Urbanització de la Universitat Autònoma de Barcelona, i Juan José Lahuerta, arquitecte i cap de col·leccions del MNAC, conversen sobre la incidència de les pràctiques artístiques en l'espai públic i sobre els llenguatges amb els quals es possible reinterpretar la tradició del monument avui. Modera la conversa Josep Bohigas, arquitecte i comissari de l'exposició *Nonument*.

- *¡Cataluña termina aquí! ¡Aquí empieza Murcia!* Presentació del llibre a càrrec de Sitesize. El 13 de novembre, al Fòrum, Convent dels Àngels. En el context de l'exposició *Nonument*, Sitesize, al costat de Jeffrey Swartz i Ferran Aisa, presenta la publicació *¡Cataluña termina aquí! ¡Aquí empieza Murcia!*, amb la qual acompanyen l'obra exhibida en aquesta mostra.

Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille

Del 18 de setembre de 2014 al 18 de maig de 2015

Presentació de l'exposició a càrrec d'Art & Language, Carles Guerra i Philippe Méaille. El contrast entre les visions d'Art & Language. Conversa que serveix d'avantsala de l'exposició. El 18 de setembre, a l'Atri del Museu.

La passió segons Carol Rama

Del 30 d'octubre de 2014 al 22 de febrer de 2015.

- *L'altre costat de l'avantguarda. Estètica i disidència somatopolítica en l'art del segle XX.* Seminari, el 12 i 13 de desembre. Amb motiu de l'exposició *La passió segons Carol Rama*, convoquem cinc crítics contemporanis per interrogar la narració dominant de la història de l'art del segle XX i la seva exclusió de les minories somatopolítiques. El seminari pretén proposar unes altres narracions, uns altres relats capaços de generar altres formes de visibilitat pública. Amb la participació de Julia Bryan-Wilson, Patricia Falguières, Jack Halberstam, Elisabeth Lebovici y Paul B. Preciado.
- *Pregunta als comissaris. La passió segons Carol Rama.* Conversa, el 13 de desembre. Aquesta activitat té com a objectiu plantejar converses de caire informal entre els conservadors del MACBA o comissaris independents, i el públic. En aquesta ocasió, la conversa gira entorn de l'exposició *La passió segons Carol Rama* amb els comissaris Teresa Granda i Paul B. Preciado.

Passat inquiet. Narratives i fantasmes de l'exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina, 1978

Del 20 de febrer a l'1 de juny de 2015.

Passat inquiet. Narratives i fantasmes. Presentació de la investigació sobre l'*Exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina 1978*, a càrrec de Kristine Khouri i Rasha Salti. 16 d'octubre de 2014.

▼ Exposició Javier Codesal. *Los pies que faltan*

Cursos, conferències i seminaris

14

Cursos, conferències i seminaris

3.154

Assistents

Devenir document d'art: arxiu, desclassificació i drets humans

25 de febrer de 2014. El Centre d'Estudis i Documentació MACBA presenta una taula rodona que s'emmarca dins el projecte d'investigació curatorial *Human Rights / Copy Rights*, l'objecte d'estudi del qual han estat els aparells de mediació visual de la memòria en el moment de la desclassificació dels arxius de drets humans vinculats a les postdictadures llatinoamericanes.

Aquesta taula rodona té lloc amb motiu de la presentació del llibre *Human Rights / Copy Rights. Visual Archives in the Age of Declassification* (VID-Creación, Universidad de Chile), culminació d'aquest projecte centrat en la dialèctica entre l'arxiu polític i els documents d'art contemporanis. Ponents: Daniel G. Andújar, Lee Douglas, Jorge Blasco i Cristián Gómez-Moya.

Sobre Nietzsche. El filòsof com a artista

Curs PEI Obert a càrrec de Miguel Morey. 5 i 6 de maig de 2014. L'objectiu d'aquestes dues sessions és traçar una diagonal a través de l'obra de Friedrich Nietzsche, prenent en consideració la importància que dóna a l'art i a la relació entre art i pensament. La segona sessió està dedicada a la manera en què aquestes qüestions són formulades en el tram final de l'obra nietzschiana, que es podria considerar que culmina en l'experimentalisme i el perspectivisme plasmats en *La gaia ciència*, el punt programàtic del qual es troba en l'aforisme 54.

L'escriptura en l'era de la producció immaterial

Conferència de Sergio Chejfec. 14 de maig de 2014. Des d'abans del romanticisme, el règim estètic literari estava dominat per la importància del manuscrit, entès com a font de veritat i garantia d'originalitat. Durant el segle XX, la reproducció tècnica i la consegüent "crisi de l'aura" que va afectar la producció plàstica no va impactar l'estatut de la literatura. Ara, però, la revolució digital desplaça el manuscrit i obre un nou conjunt d'interrogants. Aquesta conferència no pretén sostenir una tesi tancada, sinó plantejar preguntes i possibilitats de reflexió a partir d'experiències de lectures.

Cossos inapropiables. Propietat, expropiació i polítiques del comú

Seminari PEI Obert. 21 de maig de 2014. Pot ser el cos un espai de resistència? La recent proposta de reforma de la llei de l'avortament ha tornat a situar les polítiques del cos en el centre del debat polític, i també de la intervenció artística. Aquest seminari, presentat per Meri Torras i amb la participació de Noemí Acebedo Alonso, Marina Garcés i Paul B. Preciado, analitza les definicions i els usos de la noció de propietat en relació amb el cos. Organitzat amb el grup Cos i Textualitat de la Universitat de Barcelona.

El descontentament i la promesa. Colonialitat, modernitat i epistemologies descoloniales

Seminari PEI Obert, a càrrec de Walter Mignolo. 2, 3 i 4 de juny de 2014. Aquesta és l'audaç hipòtesi amb què Walter Mignolo inicia una relectura crítica de la història de la modernitat: l'agenda oculta del Renaixement i de la narrativa civilitzadora de la Il·lustració no era l'humanisme, sinó la colonialitat. La "matriu colonial" no és un accident de la modernitat, sinó el fonament epistèmic del capitalisme i de la seva expansió global. Si durant 500 anys la colonialitat va ser creada, gestionada i transformada des d'Europa, els estats imperials de l'Atlàntic Nord i els Estats Units, a partir de la Conferència de Bandung, el 1955, dos contraprojectes, alhora complementaris i oposats, acabaran posant en qüestió la legitimitat del que la retòrica de la modernitat promet.

Sèries en sèrio

Del 6 de maig al 3 de juny de 2014. Les sèries de televisió són miralls que es passegen al llarg de les autopistes del segle XXI. Miralls fidels, retrovisors, còncavos i convexos –de tota mena–. A través de l'anàlisi d'algunes de les sèries paradigmàtiques de l'última dècada, dels seus guions, trames, escenes, així com dels seus contextos (globals) de producció, distribució i descodificació, aquest seminari proposa una lectura inèdita de les mitologies "televisuals".

Després de *Teleshakespeare* (Errata Naturae, 2011), un assaig sobre el món de les sèries nord-americanes que ha esdevingut una obra de referència a Espanya, Jorge Carrión proposa en aquest seminari el procés d'escriptura del seu pròxim llibre sobre el tema (titulat provisionalment *La mirada del drone. Cultura contemporània y Universo Teleshakespeare*). En algunes de les sessions, Carrión està acompanyat per experts en la matèria, com Concepción Cascajosa i Jordi Balló.

▼ Exposició *Art & Language in complet*

Plataforma de producció social Diásporas Críticas

Espai de debat i crítica descolonial en interlocució amb el Raval i la ciutat de Barcelona. Del 16 al 30 de maig de 2014. Com a preàmbul al seminari obert de Walter Mignolo, la plataforma Diásporas Críticas planteja una sèrie de preguntes sobre el colonialisme, a partir d'un grup de lectura i amb la col·laboració de l'Espai de l'Immigrant. Tres sessions, una de les quals va comptar amb la participació de Julia Morandeira Arrizabalaga, del col·lectiu d'investigació Declinación Magnética.

Lacan per a multituds

Seminari PEI Obert, a càrrec de Manuel Asensi. 3, 4, 7 i 8 de juliol de 2014. Seminari que es proposa treure el pensament de Lacan del cau on ha estat confinat durant moltes dècades. La relectura que proposa Asensi passa per posar en entredit aquelles interpretacions de la seva obra que el consideren un metafísic (Derrida), un paranoide (Deleuze i Guattari), un defensor del discurs de l'Amo (Zizek) o un patriarcalista (Mulvey). El seminari aborda des de la introducció dels conceptes bàsics lacanians fins a una posada en joc de tot l'àmbit, que obre temes com la sexualitat, la clínica, la política i la qüestió central del desig.

El PEI participa a Swab Thinks

3 i 4 d'octubre de 2014. El Programa d'Estudis Independents (PEI) ha estat convidat a participar a *Swab Thinks: Idees, Paraules, Xarxes*, els dies 3 i 4 d'octubre. La Fira d'Art Contemporani Swab Barcelona obre amb aquest nom un espai per presentar conferències, debats i taules rodones que posaran en diàleg artistes, comissaris, col·leccionistes i crítics culturals per reflexionar sobre les transformacions del món contemporani i el lloc que hi ocupa la pràctica artística.

En la seva primera edició, *Swab Thinks* reflexiona sobre l'anatomia política del mercat de l'art mitjançant dues taules rodones i un seguit d'intervencions al voltant de les funcions que, en aquest sistema, exerceixen la figura del curador i del col·leccionista.

Taules rodones:

- *¿Curador, curandero!* Modera: Nancy Garín. Participants: Equipo Palomar, Antonio Gagliano, Paul B. Preciado. 3 d'octubre.
- *¿Cómo coleccionar en tiempos de crisis?* Modera: Sonia Fernández Pan. Participants: Maite Borrás, Plàcid Garcia-Planas, Valentín Roma, Miguel Ángel Sánchez. 4 de octubre.

Intervenció:

- Visites guiades a *Asesor de fondo de armario para nuevos coleccionistas*. A càrrec de Ramon Ruaix.

L'emoció no diu "jo"

Seminari PEI Obert a càrrec de Georges Didi-Huberman. Del 20 al 22 d'octubre de 2014. En aquestes sessions del seminari es proposen alguns preliminars per reflexionar sobre les emocions tenint en compte, a l'horitzó, la qüestió alhora estètica i política que plantegen.

En aquest seminari s'analitza breument la manera en què Bergson considera la força de les emocions, mentre que Sartre o Merleau-Ponty exploren la seva capacitat d'obertura al món, Freud la seva naturalesa dialèctica i Deleuze (a partir de Spinoza i Nietzsche) la seva potència intrínseca.

Descolonitzar el museu

Seminari PEI Obert. Del 27 al 29 de novembre de 2014. Aquesta trobada convida una sèrie de crítics, artistes, curadors i activistes a explorar els llenguatges i les pràctiques de descolonització que posen en qüestió les narratives i representacions imperials i eurocèntriques que van fundar el museu dels segles XIX i XX.

Programa:

Descolonitzar la història, el coneixement, el desig. Amb Fatima El-Tayeb, Suely Rolnik, María Galindo. 27 de novembre.

Descolonitzar el museu. Amb Clémentine Deliss, Yolanda Onghena i Alanna Lockward. 28 de novembre.

Pràctiques, activismes i xarxes descoloniales. Amb Daniela Ortiz, Aymara Arreaza R., Lorena Bou Linhares i Wu Tsang. 29 de novembre.

Barcelona (des)colonial. Possessions d'ultramar i canvi urbà (1835-1898)

Rutes per la ciutat. Del 27 al 30 de novembre de 2014. Ruta de Autor i el MACBA surten del museu amb aquest itinerari que reflexiona sobre les fortunes amassades a Amèrica i la inversió d'aquest capital en la transformació de Barcelona. Un recorregut que resignifica la participació dels indians en el repartiment colonial per atendre els relats de pillatges i el seu nexa amb els sectors ferroviari, navilier, financer i immobiliari en aquesta banda de l'Atlàntic. Es tracta d'un itinerari que propicia una experiència descolonial dialogant amb l'entramat urbà de Barcelona.

Programació de les sortides:

- Punt de trobada: plaça Antonio López. Punt de tancament: c/ Portaferrissa, 1 (Palau Moja). 27 de novembre.
- Punt de trobada: Porxos d'en Xifré. Punt de tancament: la Rambla, 109 (Hotel 1898). 29 de novembre.
- Punt de trobada: Porxos d'en Xifré. Punt de tancament: la Rambla, 109 (Hotel 1898). 30 de novembre.

B. D. Women: de la ferida colonial a la dissidència sexual

Taller de lectura dirigit per Diásporas Críticas. Del 23 d'octubre a l'11 de desembre de 2014. En pro de desenvolupar una sèrie d'accions col·lectives per al projecte *Descolonitzar el museu*, Diásporas Críticas obre el projecte *B.D. Women: de la ferida colonial a la dissidència sexual*. El taller, format per quatre sessions de lectura i escriptura, recorre el treball poeticopolític de Gloria Anzaldúa, Valerie Mason-John, Audre Lorde, Valeria Flores, Pedro Lemebel, Néstor Perlongher i Aimé Césaire.

Inversors i invertits: els nous contorns de la lluita de classes

Seminari PEI Obert, a càrrec de Michel Feher. Del 3 al 5 de desembre de 2014. Aquest seminari proposa

investigar les noves lluites i les estratègies activistes que intenten intervenir en les formes de producció de valor del capitalisme neoliberal.

El capitalisme industrial, explica Marx, s'ha constituït entorn de la ficció del "treballador lliure", propietari d'una mercaderia anomenada força de treball. Pensar l'empresari i l'assalariat com dos negociants autònoms que desitgen intercanviar béns en un mercat lliure és simplement la ficció en la qual es fonamenta l'explotació del treballador.

MACBA es viu

Cada dissabte de 19 h a 21 h

43

Setmanes d'activitat

5.008

Assistents

El programa "MACBA es viu" va néixer per mostrar el Museu i l'art contemporani des d'una altra perspectiva i apropar-hi nous públics de la mà d'activitats d'altres disciplines. Aquesta temporada, el MACBA consolida el programa i torna a obrir cada dissabte fins a les nou del vespre. A partir de les set de la tarda s'hi ofereix una programació d'activitats variada: espectacles de dansa o de música, alguna visita guiada insòlita o performances artístiques.

Reflexions en plàstic

Música. 4 de gener de 2014. Els dj's Albert Almaxk i miKegineR proposen un recorregut sonor per una part de l'exposició *Art, dos punts. Barcelona viu l'art contemporani*, musicalitzant un seguit d'imatges relacionades amb l'exposició i treballades a temps real, que donen com a resultat paisatges experimentals, avantguardistes i electrònics.

Vaig tocar amb les mans

Projecció i música. 11 de gener de 2014. Estrena del curtmetratge que documenta la gravació del nou disc de Guillamino acompanyat d'una nova banda, els Control Z's. Un disc fet a l'antiga on tots els músics toquen alhora i es grava amb cinta magnètica. En aquesta activitat es deconstrueix una de les cançons d'aquest disc a través d'un conjunt de retalls del seu procés de creació, des del primer apunt sonor fins al seu enregistrament. Realitzat per David Gutiérrez Camps i Frédéric Beaumont.

Gabriela Ciancimino

Propostes d'artistes a les sales d'exposicions. 18 de gener de 2014. Oportunitat única per apropar-se al procés creatiu de l'artista i veure de primera mà el procés de producció d'una obra que, més tard, serà inclosa en l'exposició *Just davant nostre. Altres cartografies del Rif*, inaugurada al Museu uns dies després, el 23 de gener.

Capriccis

Dansa. 25 de gener de 2014. Estrenat al Grec del 2013, aquesta obra és un projecte que es compon a partir dels 24 *Capricci* de Niccolò Paganini,

peces curtes per a violí sol. La dansa pren l'estructura musical dels *Capricci* com a guió, reinterpreta i multiplica la proposta musical amb l'esperit de fer-la visible, esculpir-la en els cossos o dibuixar-la a l'espai, un divertiment on el joc és un dels elements protagonistes.

El llegat documental de Joan Brossa al MACBA

Conferències i debats. 1 de febrer de 2014. Glòria Bordons, estudiant de Joan Brossa i directora de la Fundació que porta el seu nom, comenta part de l'exposició *Art, dos punts. Barcelona viu l'art contemporani*, la qual inclou dos importants manuscrits del fons documental que la Fundació Joan Brossa va disposar al MACBA l'any 2012. Una visita al Centre d'Estudis i Documentació MACBA, permet veure una selecció de documents pertanyents al Fons Joan Brossa.

Drumming de Steve Reich

Música. 8 de febrer de 2014. Nova col·laboració entre l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC), el Mercat de les Flors i el MACBA. En aquesta ocasió, el grup de percussió interpreta *Drumming*, una obra emblemàtica en el repertori de percussió i de la música del segle XX.

Gold 20, d'Ainara Elgoibar

Presentacions d'artistes. 15 de febrer de 2014. *Gold 20* és un tipus de vidre daurat, sense or, que va crear recentment la planta de Guardian Industries a Tudela (Navarra) i que s'utilitza principalment en arquitectura exterior. *Gold 20* és també l'element central que dona títol a aquest projecte artístic, finançat per l'Institut de Cultura de Barcelona a través del programa *Barcelona Producció'13*, en col·laboració amb Guardian. El projecte d'Ainara Elgoibar pren la forma d'un documental que recull el procés de fabricació d'aquest vidre i que recupera la tradició del documental industrial, una pràctica que oscil·la entre la proposta artística i la documentació d'un procés de producció.

Big Bounce. Site specific (duet)

Dansa. 22 de febrer de 2014. El col·lectiu Big Bouncers, en les seves intervencions performatives per a espais no teatrals, proposa un treball centrat en la relació entre el moviment, la paraula i l'espai. La investigació gira entorn de l'espai escollit, i més concretament dels seus orígens. A través de la interpretació de Mireia de Querol i Anna Rubirola, s'indaga en la seva història, la seva transformació, els seus usos diversos, les persones que l'han habitat, la seva funció dins la comunitat, la seva influència en l'entorn en què es troba i viceversa, anècdotes i memòries personals, esdeveniments destacats, etc.

Els secrets de la conservació i la restauració en l'art contemporani

Visita especial. 1 de març de 2014. Nova edició d'una activitat molt ben rebuda que aprofundeix en una de les feines més apassionants de les que es realitzen al MACBA. Amb el guiatge d'un educador i d'un conservador-restaurador, aquesta visita es planteja com un espai de conversa i diàleg al voltant d'alguns dels aspectes menys coneguts de les obres de la Col·lecció MACBA. L'itinerari mostra una selecció d'obres que permet descobrir les particularitats i problemàtiques a les quals ha de fer front l'equip de conservació i restauració.

La suite bufa

Música. 8 de març de 2014. Al novembre de 1966 es va estrenar al Festival Sigma de Bordeus una peça insòlita i transgressora a mig camí entre l'obra teatral i el concert de música. Era la *Suite bufa* (1966) concebuda pel compositor Josep Maria Mestres Quadreny i el poeta Joan Brossa per ser interpretada per Carlos Santos (al piano), la cantatriu Anna Ricci i la ballarina Terri Mestres. Als seus autors els agradava definir-la com una "acció musical" on es combinava òpera, mim, ballet, comèdia, etc. Aquesta ha estat una de les grans produccions realitzades en el marc de "MACBA es viu".

Un café al aire libre para los hortelanos

Presentacions. 15 de març de 2014. Conversa entre Carles Guerra i l'artista Lara Almarcegui al voltant de la seva obra *Un café al aire libre para los hortelanos*, (Associació d'hortes Van Houten, Weesp, Amsterdam, estiu 2003), realitzada en el marc del projecte que va dur a terme amb horts comunitaris. En una ciutat on els espais de treball i de lleure han estat detalladament planificats per les autoritats, els horts en terrenys abandonats suposen un dels pocs espais definits pels seus usuaris.

Desig a la deriva de Sol Picó

Dansa. 22 de març de 2014. Aquesta proposta gira entorn de la idea de la trobada com a destí final i trasllada el públic assistent al fons de l'oceà, recreat mitjançant suports audiovisuals i sonors, un mar virtual, immens, fred i blau que els envoltarà del tot. És en aquestes profunditats on es trobaran amb ella, una dona desesperada que s'aferra a la idea d'un futur rescat, transformant-se en un missatge dins d'una ampolla, un missatge flotant en la immensitat del mar.

Revista ASPEN. L'experiència multimèdia

Presentacions. 29 de març de 2014. La denominada pels seus editors "primera revista tridimensional i multimèdia", ASPEN, va ser publicada per inicia-

tiva de l'editora americana Phyllis Johnson entre 1965 i 1971. Cadascun dels deu números que es van editar de manera esporàdica apareixia dins una capsa o arxivador diferent, que contenia materials de gran varietat de formats, des de llibretes, postals, flexi-discs o pòsters fins a pel·lícules en Super-8. Diferents figures capdavanteres de l'art americà i europeu en van ser els editors, dissenyadors i autors.

Visita performativa

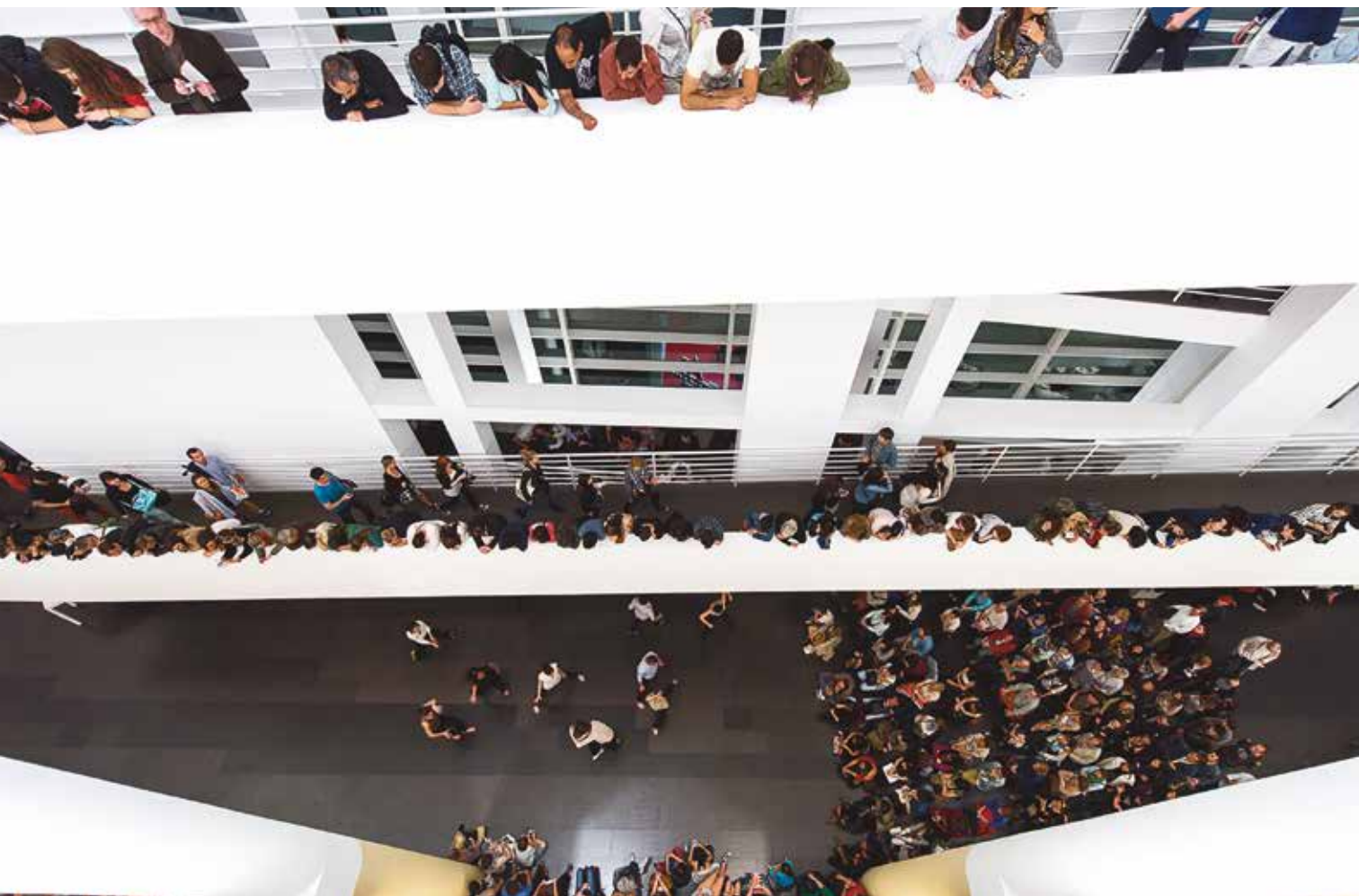
Visita especial. 5 d'abril de 2014. Les visites performatives s'acosten a l'art contemporani des d'una perspectiva lúdica i transgressora per resoldre de manera participativa i col·lectiva els interrogants que genera. A través d'un conjunt d'accions que s'organitzen a les sales del Museu i amb l'ajut d'un artista, els participants exploren diversos conceptes clau en les pràctiques artístiques contemporànies des d'un posicionament actiu. Són alhora participants i creadors d'un esdeveniment únic i irrepetible.

La metamorfosi. Un teatre d'ombres animat

Projecció. 12 d'abril de 2014. Aquesta activitat proposa una relectura d'un dels relats més famosos de l'escriptor alemany Franz Kafka, *La metamorfosi*. La façana del MACBA actuarà com a "pantalla" per a la projecció de la història del jove Gregor Samsa, adaptada a un guió de 25 minuts. El projecte mostra els personatges a través de les seves siluetes i les seves veus. L'obra forma part de la sèrie *Des de les caveres*, un treball conceptual que adapta novel·les conegudes a un format visual diferent, seguint l'estil d'una peça de teatre.

Moderns i contemporanis. Diàlegs intergeneracionals

Visita-debat. 19 d'abril de 2014. L'activitat proposa una aproximació a l'exposició *Motor de modernitat. Grup R. Arquitectura, art i disseny*. Aquesta visita-debat completa el recorregut per l'exposició amb un espai de trobada i de diàleg entre membres de diverses generacions.

Exposició temporal. Improvisació per a deu ballarins, de Tanya Beyeler

Dansa. 26 d'abril de 2014. Organitzada a través d'un dispositiu sonor, aquesta activitat vol aventurar-se en una exposició total de la fisicitat a través d'un moviment que sorgeix en el present, buscant i exhument sense pretext un impuls veritable. Així es crea un ecosistema on les accions individuals es troben i s'enfronten en interdependència amb el seu entorn i amb el cos col·lectiu.

The Movie, de María Jerez

Projecció. 3 de maig de 2014. *The Movie* (2008) forma part del projecte *The Neverstarting Story*, realitzat en col·laboració amb Cristina Blanco, Amaia Urra i Cuqui Jerez, amb qui María Jerez ha treballat en diverses ocasions. La projecció serveix de contextualització per a la nova obra que María Jerez presenta en la Secció Irregular del Mercat de les Flors el 9 de maig.

Jugada a tres bandes

Projecció. 10 de maig de 2014. Per segon any consecutiu el MACBA se suma al projecte *Jugada a tres bandes (Ja3b)*, una iniciativa que connecta galeries d'art, comissaris i artistes, i que se celebra simultàniament a Madrid i Barcelona. En aquesta ocasió s'ha encarregat a un comissari de cada ciutat –Beatriz Alonso, a Madrid, i Ingrid Blanco i Antonio Gagliano, a Barcelona– que realitzin una selecció d'obres de videoart de les col·leccions del MACBA i el Centro de Arte Dos de Mayo (CA2M), respectivament.

Arquitectures en moviment

Dansa. 17 de maig de 2014. Amb motiu de La Nit Internacional dels Museus, Lipi Hernández, directora de Malqueridas, presenta aquest dispositiu coreogràfic. Una posada en escena que reflexiona sobre la condició del cos com a mitjà de comunicació per antonomàsia.

Abans i després de ballar

Dansa. 24 de maig de 2014. Aquest és un projecte performàtic de Bea Fernández i Mònica Muntaner (ARTAS Artistas Asociados a la Poderosa) que situa el focus en el cos, com a eina de transformació i de canvi.

Keith Haring, la recuperació d'un mural emblemàtic

Visita-conversa. 31 de maig de 2014. Conversa amb els responsables de l'equip de conservació i restauració del MACBA que van realitzar la reproducció del mural de Keith Haring *Todos juntos podemos parar el SIDA*. El mural, que l'artista va fer fa 25 anys a la plaça Salvador Seguí de Barcelona, ha estat reproduït ara al mur que dona a la plaça Coromines, al costat del MACBA.

Quantum2

Performance. 7 de juny de 2014. Dansa i música interactuen utilitzant tecnologies de rastreig i detecció tant corporals com ambientals perquè els moviments dels ballarins desencadenin música en viu. Aquest projecte es va iniciar a partir d'una investigació col·laborativa entre Sam Aaron, del Laboratori d'Informàtica de la Universitat de Cambridge, i un col·lectiu de dansa de la mateixa ciutat arran d'un encàrrec del Festival de Ciència de Cambridge.

Pop i política. Deu cançons per explicar una època. Víctor Lenore

Disco-conferència. 14 de juny de 2014. El període que va de finals dels setanta a mitjans dels noranta va ser el de major acceleració en la cultura popular de l'Estat espanyol. Es va passar del domini de la cançó clàssica per a tots els públics (coples, boleros, cançó lleugera) a l'explosió de les subcultures juvenils. Deu cançons emblemàtiques d'aquest període (des de La Polla Records fins a Los Planetas, passant per clàssics de la ruta del bakalao) serveixen per explicar les batalles culturals de l'època.

Mixedmedia

Performance. 21 de juny de 2014. Els artistes suecs Carl Palm i Sebastian Rozenberg fan una lectura performativa sobre les potencialitats de significació i interpretació d'un objecte, des de l'especulació més teòrica a l'anècdota personal, passant per la ficció i l'acudit. El treball consisteix en una conversa entre els artistes a partir d'un objecte escultòric que es crea de nou per a cada lectura, adequant-se a cadascun dels contextos on té lloc. El projecte *Mixedmedia*

es va iniciar el juliol de 2013 arran d'una invitació al Retreat Festival d'Estocolm i va tornar a presentar-se a Rupert (Vilnius, Lituània) l'octubre de 2013.

Ballar sobre blanc

Dansa. 28 de juny de 2014. El MACBA es converteix en una plataforma de visibilitat dels futurs professionals de la dansa, presentant treballs lliures d'alguns dels alumnes del CSD (Conservatori Superior de Dansa) i d'IT Dansa (Jove Companya de l'Institut del Teatre).

No Half Measures

Dansa. 5 de juliol de 2014. Concebut per Taiat Dansa, *No Half Measures* és una investigació coreogràfica sobre la identitat a través d'un autoretrat col·lectiu. Projecte dirigit per Manuel Rodríguez, Inma García i Meritxell Barberá, amb coreografia i interpretació de Ramón Vera, Manuel Rodríguez, Inma García i Meritxell Barberà. Quatre rostres que apareixen en moviment permanent construeixen una ficció per narrar l'esdevenir del cos.

El MACBA celebra les festes del Raval

Visita especial. 12 de juliol de 2014. Amb motiu de la festa major del Raval, obrim les portes a tots els nostres veïns i oferim una visita guiada a *L'herència immaterial. Assajant des de la Col·lecció*. Tots els veïns, després d'acreditar-se, tenen l'entrada gratuïta.

Trio Chant/Nästesjö/Sans

Música. 19 de juliol de 2014. Formació de trio clàssic de jazz/free-jazz, saxo-contrabaix-bateria, sonoritat convencional, registres estàndards per explorar tots els recursos marginals del so. Trio d'una forta convicció i una gran entesa entre músics, amb improvisació 100%, format per Tom Chant (saxo tenor i soprano), Johannes Nästesjö (contrabaix) i Ivo Sans (bateria).

Trio Corea

Música. 26 de juliol de 2014. Activitat musical en què els intèrprets van estirant el fil sempre amb molta cura encara que, de vegades, es trobin en estats de forta intensitat sonora. Improvisació amb

la participació de César Joaniquet (saxo tenor i soprano), Tito Juan (guitarra) i Ivo Sans (bateria).

Gestos del camí

Dansa. 20 de setembre de 2014. Una peça abstracta, austera, elegant, que desplega successives atmosferes sensuals i viatja des de la vigorosa arquitectura del moviment. És l'art que ens permet mirar, habitar i experimentar l'espai. Una creació i interpretació de Beбето Cidra, amb música de Gorecki.

Slow Groove

Música. 27 de setembre de 2014. Com qui obre les portes de la seva cuina i et fa sentir com a casa, Tutu i Lucient couran lentament a la terrassa de l'edifici Meier una sessió a dues mans plena de sabors sorprenents. La recepta inclou una bona dosi d'IDM, abundants ritmes trencats, una mica de house, techno d'última generació i una cullerada sopera de groove.

Els secrets de la conservació i la restauració en l'art contemporani

Visita especial. 4 d'octubre de 2014. Amb el guiatge d'un educador i d'un conservador-restaurador, aquesta visita es planteja com un espai de conversa i diàleg al voltant d'alguns dels aspectes menys coneguts de les obres de la Col·lecció MACBA. L'itinerari pretén mostrar una selecció de les obres que permeti descobrir les particularitats i les problemàtiques a les quals ha de fer front l'equip de conservació i restauració.

Lorena Álvarez i la coral Bistuer

Concert-performance. 11 d'octubre de 2014. Lorena Álvarez recupera l'ús del cant coral dins de la tradició de la música popular amb un cor format per aficionats al cant sense experiència prèvia. Comparteix l'emoció del cant i la purga col·lectiva dels estats d'ànim individuals i en aquest ocasió ho fa acompanyada de la Coral Bistuer.

Ready to Rebel. Ariadna Guiteras

Performance. 18 d'octubre de 2014. *Ready to Rebel* consisteix en una performance en la qual s'exploren les contradiccions de la contracultura i les pràctiques zen heretades dels anys seixanta, amb el ioga com a exemple i catalitzador, dins de l'actual paradigma neoliberal. Aquesta performance s'inscriu dins de la programació *Pica i Fuig!* de la Sala d'Art Jove de la Generalitat de Catalunya, realitzada amb el suport del MACBA, en el marc del conveni de col·laboració entre ambdues institucions.

Sampler Series. Irene Kurka

Concert. 25 d'octubre de 2014. D'acord amb la seva línia estratègica d'aliances internacionals, *Sampler Series* presenta un projecte en col·laboració amb el Huddersfield Contemporary Music Festival (hcmf//), un dels festivals internacionals de referència especialitzat en música de nova creació. En el marc del

“MACBA es viu” es presenta la soprano Irene Kurka amb un programa de música diversa i emocional que reflecteix les qualitats contemplatives de la pregària: el silenci, la consolació i la infinitat i la glòria de Déu.

Bats and Clubs. A partir de Coriolà de William Shakespeare

Teatre. 1 de novembre de 2014. El Festival Shakespeare presenta una singular experiència d'hibridació entre el pensament musical i el teatral, un espectacle interdisciplinari que parteix de l'obra *Coriolà* i s'interroga sobre les possibilitats actuals de la revolta. *Bats & Clubs* és una composició escènica per a vuit intèrprets i cinta electroacústica, on el text de Shakespeare es converteix en el material sonor necessari per compondre la partitura i els actors esdevenen instruments musicals mòbils, mitjançant jocs polifònics i contrapuntístics, superposicions i textures sonores contrastades.

Hibridacions

Visita especial. 8 de novembre de 2014. Amb l'objectiu de recuperar el diàleg entre contingut i continent, aquesta visita especial proposa investigar

l'ADN del museu i reflexionar sobre la importància de l'arquitectura en el projecte expositiu. El recorregut posa en evidència el temple constant entre artistes que interactuen amb l'arquitectura, i l'esforç de l'arquitectura per adequar-se als plantejaments tècnics de les pràctiques més recents.

Corte Moderno presenta *Negociudad*

Concert. 15 de novembre de 2014. Corte Moderno subverteix i transcendeix la concepció tradicional de grup musical a través de la seva recontextualització en nous espais de treball i de l'establiment de sinergies amb altres àmbits de la producció artística, per tal de conformar un projecte d'abast global. La nova obra del grup, *Negociudad*, és una distopia dissonant en forma de concert conceptual amb disseny de so a càrrec de Guillem G. Peeters.

Còncau

Dansa. 22 de novembre de 2014. *Còncau* és un estudi físic inspirat en l'escultura avantguardista de Pablo Gargallo (1881-1934), que va investigar la creació de volums a partir de l'espai buit, la suggestió i la inversió de les superfícies convexes i còncaves dels cossos representats en metall.

Boychild presenta *Untitled*

Performance. 29 de novembre de 2014. Boychild és un performer de Los Angeles de reputació internacional que ha treballat amb els millors artistes i en els millors museus del món. En aquest cas ofereix una sessió especial com a clausura del seminari *Descolonitzar el museu*.

Thank You for Dancing. Les Filles Föllén

Dansa. 6 de desembre de 2014. *Thank You for Dancing* és un espectacle amb sis intèrprets i el públic: un videojoc en viu, una experiència analògica i participativa on el públic, gràcies a la seva "inteligència artificial", passa de nivells i construeix part de la coreografia. Paral·lelament, és una aplicació de videojoc per a dispositius mòbils basada en un sistema de captura de moviment en 3D. Els usuaris poden jugar amb els mateixos actors i practicar les instruccions de l'espectacle en viu.

Pregunta als comissaris.

La passió segons Carol Rama

Conversa. 13 de desembre de 2014. Aquest programa planteja converses de caire informal entre els conservadors del MACBA o comissaris independents i el públic. En aquesta ocasió, la conversa gira entorn de l'exposició *La passió segons Carol Rama* amb els comissaris Teresa Grandas i Paul B. Preciado. Aquesta conversa tanca el seminari *L'altre costat de l'avantguarda. Estètica i dissidència somatopolítica en l'art del segle XX*.

Presentació dels treballs del Conservatori Superior de Dansa de l'Institut del Teatre. Primer exercici cap a l'èpica

Dansa. 20 de desembre de 2014. *Primer exercici cap a l'èpica* és una acció dirigida per Aimar Pérez Galí amb estudiants del Conservatori Superior de Dansa (CSD) de l'Institut del Teatre de Barcelona. El MACBA es consolida com una de les plataformes estables de presentació de treballs dels futurs ballarins i coreògrafs formats al CSD. La col·laboració entre les dues institucions permet oferir als alumnes pràctiques i experiències dins el context professional.

Internet2 presenta *Mi hijo*

Música. 27 de desembre de 2014. *Mi hijo* és el nou espectacle d'Internet2 sobre la infància, o la nova infància i altres experiments perceptuals sobre com podríem atrevir-nos a entendre als nens. L'actual directe d'Internet2 juga amb el concepte de la tecnologia entesa com una màgia oculta de la qual el públic ha de participar.

MACBA en família

Cada cap de setmana,
Setmana Santa i Nadal

2.173

Assistents

131

Sessions

Cada cap de setmana el MACBA ofereix una programació permanent adreçada al públic familiar, en què es combinen les visites a les sales d'exposició amb tallers. El Museu s'obre al públic familiar amb la intenció de convertir-se en un espai on es pugui aprendre conjuntament d'una manera lúdica; on es puguin descobrir propostes artístiques que no només són agradables estèticament, sinó que també ens fan pensar sobre les moltes maneres de fer, mirar i escoltar l'art del nostre temps.

ASPEN, som a Colorado?

De l'11 de gener al 9 de febrer de 2014. "ASPEN ha de ser una càpsula del temps d'un període determinat, d'un punt de vista o d'una persona". Amb aquesta consigna i de la mà d'artistes com Marcel Duchamp, John Cage, Yoko Ono o la Velvet Underground, la revista ASPEN va sacsejar, a mitjans dels anys seixanta, el camp del disseny i l'edició. ASPEN només s'entenia a partir de la unió de la

cultura i del joc, i va canviar radicalment el concepte de la revista de paper. A partir d'aquell moment una revista podia ser una capsula portàtil, amb material inesperat, formats diversos i un contingut molt trencador. Des d'aquesta activitat s'anima els participants a crear una experiència portàtil pròpia a partir d'unes propostes d'acció col·lectives i d'un procés de treball amb un ampli ventall de materials.

A través...

Del 15 de febrer al 16 de març de 2014. L'art contemporani juga a sorprendre l'espectador i vol implicar-lo activament en l'obra. A través... comença amb un recorregut per l'exposició *Just davant nostre*, que presenta treballs d'artistes de les dues ribes del Mediterrani. Durant l'itinerari s'interactua amb les instal·lacions, es veu un enorme grafit, així com obres fetes de llum, de so i, fins i tot, d'objectes de rebuig. Finalment, es proposa la realització d'una peça col·lectiva final amb aquests materials.

Partitures espontànies

Del 22 de març al 27 d'abril de 2014. Segons Josep Maria Mestres Quadreny: "L'atzar té un poder creatiu increïble". Company de Joan Brossa en mil i una batalles, els dos artistes es van basar en aquesta idea per crear el que van anomenar accions musicals. Es tractava d'unes experiències musicoteatrals, plenes d'associacions inesperades que acabaven generant partitures insòlites. L'activitat convida a protagonitzar

una inaudita acció musical, utilitzant un nou codi poètic ple de vocals, colors i formes geomètriques.

Inventa't la seva història

Del 14 al 17 d'abril de 2014. Com si es tractés d'un experiment, aquesta visita proposa activar de forma narrativa *La naturalesa de la il·lusió visual* de l'artista Juan Muñoz. L'obra consisteix en diverses figures humanes de trets orientals que, davant d'un gran teló, somriuen d'una manera inquietant. Del conjunt se'n desprèn un silenci estrany i màgic alhora. L'activitat convida a donar veu a aquests personatges i a inventar-ne la història.

Coarquitectures

Del 3 de maig a l'1 de juny de 2014. El punt de partida d'aquest taller és l'arquitectura del Grup R i la relació que va establir amb disciplines com l'art i el disseny. Les seves propostes arquitectòniques són l'excusa per posar en pràctica els coneixements espacials i la imaginació a l'hora de projectar arquitectures ideals. Es treballa a partir d'un material constructiu, unes indicacions determinades i una negociació col·lectiva.

Les obres d'art prenen el sol!

Del 2 de juliol al 27 d'agost de 2014. En aquesta visita-taller s'examinen algunes peces de la Col·lecció MACBA que no es troben a les sales d'exposició. El

taller també proposa el repte de crear col·lectivament una proposta artística inspirada en el mural que Keith Haring va fer a Barcelona l'any 1989, un mural públic que s'ha recuperat a l'exterior del Museu per celebrar el 25è aniversari de la seva execució.

Mercè 2014: Jornada de portes obertes

24 de setembre de 2014. Amb motiu de les festes de la Mercè, el MACBA ofereix una jornada especial de portes obertes amb activitats adreçades a tots els públics.

- Visites comentades. Cada mitja hora i durant tota la jornada, l'equip d'educadors del MACBA ofereix presentacions de les exposicions en curs en català i castellà.
- Taller "MACBA en família". Amb la festa de la Mercè s'inicia la nova temporada de "MACBA en família" i ho fa convidant petits i grans a visitar el Museu i a participar en el gran happening de confeti.
- Espai familiar. Un espai on cadascun dels participants pot deixar empremta de l'experiència col·lectiva viscuda al MACBA.
- Venda especial MACBABOOKS. Posada a la venda d'una àmplia selecció de publicacions del Museu al preu únic de 6 euros.

Auto/retrats?

Del 27 de setembre al 16 de novembre de 2014. Aquest taller, adreçat a famílies i nens de 6 a 12 anys, s'inspira en la manera en què alguns artistes contemporanis de la Col·lecció MACBA, com Richard Hamilton, Dieter Roth, Antonio Beneyto o Martin Kippenberger, entre molts altres, aborden el gènere del retrat. Mitjançant l'ús de formats no convencionals i de materials molt eclèctics, s'exploren les múltiples possibilitats d'aquest gènere artístic.

Descobrint Oskar Hansen i la seva forma oberta

Del 22 de novembre de 2014 al 4 de gener de 2015. Per l'arquitecte polonès Oskar Hansen, la *forma oberta* era sobretot una actitud. D'acord amb la seva teoria, tota acció individual ha d'anar encaminada a suscitar la resposta i la implicació de l'altre o del grup. En aquest taller s'observa l'aplicació que va fer Hansen d'aquesta idea en diferents àmbits com el cinema, els jocs visuals i altres espais de desenvolupament creatiu, i es recorre a l'ús de la forma oberta per dur a terme una activitat de construcció col·lectiva.

I per Nadal... Monuments i nonuments al MACBA

Del 22 de desembre de 2014 al 7 de gener de 2015. L'últim taller de l'any convida a investigar i reflexionar sobre la idea de monument. Quins nous monuments proposaríeu per a la vostra ciutat? Resseguint l'exposició *Nonument*, s'examina com s'enfronten amb aquest repte 28 artistes contemporanis de diferents generacions.

Visites comentades

Fidel a la seva vocació educativa, el MACBA compta amb un equip permanent d'educadors que atén el públic, tant en visites guiades en horaris fixos com en visites concertades per a grups. Cada dia oferim visita a les 16 i a les 18 h, i els caps de setmana també a les 12 i a les 13 h.

Visites comentades accessibles

El MACBA està compromès amb el foment de la cultura. Per aquest motiu, entén que l'accessibilitat és un dret fonamental de les persones. La inclusió del concepte d'accessibilitat en les dinàmiques de treball del Museu serveix per ampliar el nombre de persones que poden treure el màxim profit de la visita i gaudir de l'experiència artística.

El Museu, que des de la seva construcció està adaptat arquitectònicament, va integrant elements de comunicació sense barreres en tots els àmbits de la senyalització. A més, en l'oferta d'activitats, es suggereixen programes educatius integradors que incorporen recursos adaptats a la diversitat d'usuaris. També posa al servei del públic un equip permanent d'educadors que pot atendre i acompanyar el visitant per les sales d'exposició.

- Accessibilitat auditiva. El museu ofereix visites per a públic general en llengua de signes el tercer diumenge de cada mes.
- Accessibilitat visual. El museu ofereix visites adaptades el primer diumenge de cada mes.
- Accessibilitat física. El museu té rampes, ascensors que comuniquen les diverses plantes i seients. També hi ha lavabos adaptats i dues cadires de rodes.

Activitats especials

2

Nits de programació

4.764

Assistents

La nit dels espiadimonis

17 de maig de 2014. En coincidència amb la Nit Internacional dels Museus, *La nit dels espiadimonis* convida una desena de poetes i artistes a inventar una instal·lació sonora i performativa en diàleg amb un conjunt de peces audiovisuals que provenen tant de la Col·lecció MACBA com d'altres fonts.

El 2014, el MACBA ha assajat un nou format d'activitat pública que articula els recursos crítics característics del seminari i la potència creativa de l'exposició. *La nit dels espiadimonis* és una instal·lació crítico-performativa i una exposició efímera. Si el seminari treballava amb la paraula crítica, *La nit dels espiadimonis* explora les articulacions entre la paraula poètica, la pràctica performativa, el discurs crític i la producció audiovisual. Si l'exposició desplega una obra en l'espai subratllant-ne la dimensió visual, *La nit dels espiadimonis* accentua el caràcter temporal, performatiu i relacional de la pràctica artística contemporània.

Comissaris: Paul B. Preciado i Isaías Griñolo. Poetes i artistes convidats: Miguel Benlloch, Joana Brabo, David Castillo, Ramon Colomina Tornasol i Silvia Genovés, Francisco Contreras (Niño de Elche), María Eloy-García, Carles Novellas, Antonio Orihuela, Ana Pérez Cañamares, Isabel Pérez Montalbán, Manuel Vilas.

La nit flamenca. *El sol cuando es de noche*

7 de novembre de 2014. El MACBA celebra la seva segona Nit, un format d'activitat pública que articula i hibrida els recursos crítics característics del seminari i la potència creativa de l'exposició. Si en la primera edició, la poesia era l'eix que va articular la nit, en aquesta ocasió el protagonista és el flamenc.

El sol cuando es de noche, la vella soleà que mussitaven els situacionistes, dóna títol a aquesta reunió d'artistes: gachós i gitanos, catalans i andalusos, page-sos i paios, gent de tota condició que es mouen en això que en diuen flamenc; i es mouen de nit. Es tracta de compartir amb ells espai i temps, i de començar a entendre, potser, que el flamenc és també un lloc que parla, una mena d'argot. Si poguéssim equiparar els espais amb les llengües, els espais arquitectònics, topològics i institucionals amb les llengües oficials, el del flamenc seria un espai-argot, un dialecte, una germania, una parla secreta.

Comissari: Pedro G. Romero. Amb la col·laboració: El Dorado, Sociedad Flamenca Barcelonesa; UNIA, arteypensamiento. Universidad internacional de Andalucía. Amb la participació de: Tertúlia Flamenca de L'Hospitalet; La Fundició; Llibreria La Caníbal; Ateneu Cooperatiu La Base. Espai de trobada; PIE Flamenco.

Col·laboracions especials

8

Institucions col·laboradores

7.293

Assistents

Activitats organitzades en col·laboració amb altres institucions

Món Llibre

12 i 13 d'abril de 2014. Auditori Meier, Capella, Fòrum, sala d'exposicions Convent dels Àngels i vestíbul. Amb la col·laboració de l'Institut de Cultura, Ajuntament de Barcelona. Món Llibre, el festival de literatura per a nens i nenes, celebra la seva 10a edició amb un munt d'activitats singulars i divertides, concebudes per apropar els llibres als més petits amb la voluntat de despertar-los el gust per la lectura o fer-los-hi créixer.

Món Llibre 2014 ofereix una gran varietat d'activitats que garanteixen l'accés, a través de la lectura, a d'altres àrees del coneixement. Més de trenta editorials de literatura infantil i juvenil se sumen a aquesta iniciativa pionera, que també compta amb la col·laboració de les biblioteques barcelonines, revistes literàries, professionals del sector editorial, etc. Els espais del CCCB i del MACBA obren les portes per a l'ocasió, així com les dues llibreries d'aquests dos centres culturals: Laie i La Central.

Fundació Joan Brossa

14 de maig i 2 de juliol de 2014. Planta baixa del CED. L'any 2011 la Fundació Joan Brossa i el MACBA van signar un contracte mitjançant el qual la Fundació cedia al MACBA l'ús en precari de la seva biblioteca i arxiu i les obres originals de Joan Brossa que formaven part del patrimoni de la Fundació.

Arran d'aquest conveni s'ha mantingut de manera continuada una línia de col·laboració permanent entre ambdues institucions que ha representat per al MACBA, pel que fa al 2014, acollir a les seves instal·lacions les següents activitats:

- *Videopoesia. Poesia en moviment.* Taller d'escriptura organitzat en el marc de la setmana Barcelona Poesia 2014 per la Fundació Joan Brossa, amb el suport de l'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès. Impartit per Lis Costa. 14 de maig.
- *London in Barcelona.* La Fundació Joan Brossa invita poetes de Londres. Un recital de poemes de Joan Brossa en anglès. 2 de juliol.

BCCN 2014

Barcelona Creative Commons Film Festival. 6, 7 i 8 de juny de 2014, a l'Auditori Meier. Amb la col·laboració de l'Associació PANORAMA 100. El BccN Barcelona Creative Commons Film Festival és el primer festival del món d'obres sota llicència Creative Commons, que permet una major flexibilitat per potenciar la distribució del cinema en xarxa i facilita que els autors es trobin amb el seu públic. La cinquena edició d'aquest festival al MACBA, amb documentals, curtmetratges i llargmetratges d'arreu del món, es dedica especialment a la innovació en l'exhibició i hi destaquen activitats paral·leles com la taula rodona o la sessió de *live cinema*.

El festival és, alhora, un lloc de trobada i reflexió en el qual s'intercanvien coneixements i experiències. Els directors de les pel·lícules expliquen els seus projectes als assistents, que poden participar en l'obra de forma física i col·lectiva i donar continuïtat *online* al seu treball.

El testamento de María

17 de juliol de 2014, a la Capella dels Àngels. Festival Grec. Blanca Portillo protagonitza una audaç revisió de la figura de Maria, la mare de Jesús, on se la presenta com una dona de pagès amb un fill que li ha estat arrabassat per una decisió divina que no comprèn. L'irlandès Colm Tóibín, un autor amb un vincle estret amb Catalunya, ens ofereix aquest monòleg

teatral en el qual ens mostra una Maria pagana que viu els seus últims dies a Efes, turmentada pel terrible odi desfermat contra Jesús i vigilada pels deixebles del seu fill, el fanatisme dels quals no suporta. L'obra, que ha obtingut tres nominacions en l'edició dels premis Tony d'enguany, està dirigida per Agustí Villaronga. L'artista plàstic Frederic Amat ha creat l'escenografia del muntatge, amb música de l'australiana Lisa Gerrard (Dead Can Dance).

Talking Galleries

29 i 30 de setembre de 2014, a l'Auditori Meier. Talking Galleries és un congrés internacional per a galeristes i professionals del mercat de l'art, que es proposa examinar els reptes als quals s'enfronta la comunitat artística. El tema principal d'aquesta edició gira a l'entorn de la relació entre les galeries d'art, les seves audiències i les dinàmiques de treball que fan servir amb els seus artistes, altres agents i entre elles mateixes. Els professionals del sector presenten, comparteixen i debaten les seves idees i experiències amb els assistents al simposi. L'element més destacat d'aquest congrés és, precisament, aquest fòrum d'idees entre ponents i assistents a les taules rodones, presentacions, debats i tallers.

El comitè d'experts de Talking Galleries està format per: Georgina Adam, editora adjunta de *The Art Newspaper* des de 2008 i corresponsal del *Financial Times* especialitzada en el mercat de l'art; Dorsey Waxter, codirectora de la galeria novaïorquesa Van Doren Waxter i actual presidenta de l'associació Art Dealers of America (ADAA); Christian Viveros-Fauné, escriptor, comissari i cofundador de VOLTA; Annamaria Molnar, galerista especialitzada en artistes emergents d'Europa de l'est i fundadora del programa internacional Budapest Contemporary; Moisés Pérez de Albéniz, galerista i membre del comitè d'ARCO; i Emilio Álvarez i Carlos Durán, galeristes i fundadors de LOOP Barcelona.

Sala d'Art Jove

El MACBA estableix per primera vegada un conveni de col·laboració amb la Sala d'Art Jove per treballar conjuntament interessos coincidents, amb l'objectiu de donar suport a l'art contemporani emergent

realitzat per joves mitjançant el forment de les tasques de producció i difusió de projectes artístics. En aquest sentit el MACBA ofereix una orientació tutorial als artistes i inclou dins de la programació d'activitats la presentació dels treballs.

Aquestes activitats s'inscriuen en la programació *Pica i Fuig!* de la Sala d'Art Jove de la Generalitat de Catalunya i s'han dut a terme amb el suport del MACBA en el marc del conveni de col·laboració entre ambdues institucions.

Treballs presentats:

- *Ready to Rebel*, d'Ariadna Guiteras. Performance a l'Atri del Museu, en el marc de "MACBA es viu". 18 d'octubre de 2014. *Ready to Rebel* consisteix en una performance en la qual s'exploren les contradiccions de la contracultura i les pràctiques zen heretades dels anys seixanta, amb el ioga com a exemple i catalitzador, dins de l'actual paradigma neoliberal.
- *Futuro Memories*, de Joan Bennassar, i *El milagro*, de Harley Martínez. Presentacions a l'Auditori Meier. 17 de novembre de 2014. L'Auditori Meier del MACBA acull la presentació de dos treballs que, des de la pràctica artística, reflexionen sobre dos fenòmens arquitectònics, els seus imaginaris i les seves condicions històriques, econòmiques i representacionals.

Festival LEM

El Festival LEM celebra la seva 19a edició el 2014 i el MACBA continua col·laborant-hi, acollint dos dels concerts del seu programa i la celebració del Premi Internacional Luigi Russolo de música sorollista.

- Théo Martelet posa música en directe a la pel·lícula *El gabinet del doctor Caligari*, de Robert Wiene. 24 d'octubre de 2014.
- Aida Nadeen, compositora, vocalista i instrumentista nascuda a Bagdad i que actualment viu a Escandinàvia. 13 de desembre de 2014.

Debats d'Educació

Auditori Meier. El MACBA col·labora en l'organització dels Debats d'Educació, una iniciativa de la Fundació Jaume Bofill i la Universitat Oberta de Catalunya per impulsar el debat social sobre el futur de l'educació.

- Valerie Hannon. Directora, serveis de consultoria en "Learning Futures" i "Learning Frontiers" (Global Education Leaders' Program). 2 de juliol de 2014.
- *Social Open Learning – Poden les xarxes d'aprenentatge en línia transformar l'educació? A càrrec de Philipp Schmidt.* 11 de desembre de 2014.

Altres col·laboracions i activitats acollides

13

Activitats acollides

637

Assistents

Des del Museu fomentem la col·laboració amb altres entitats i institucions tant de la ciutat com de fora, amb la idea de sumar sinergies de públics culturals. Aquestes col·laboracions tenen com a estratègia o bé fer possible determinats projectes que en solitari seria molt costós portar a terme, o bé oferir al Museu l'oportunitat d'incorporar nous públics i donar-los a conèixer l'activitat del MACBA.

Activitats de l'Associació Catalana de Crítics d'Art

22 de gener i 19 de febrer de 2014, a la sala de Juntes. 26 de març de 2014, a l'Auditori Meier. El MACBA cedeix les seves instal·lacions cada any perquè l'Associació de Catalana de Crítics d'Art (ACCA) celebri les seves assemblees anuals ordinàries i de votació dels premis ACCA. El 2014 van celebrar dues assemblees a la sala de Juntes del Museu, el 22 de gener i el 19 de febrer. La cerimònia de lliurament de premis ACCA es va celebrar a l'Auditori Meier el 26 de març.

Reunió dels representants de cultura de les comunitats autònomes espanyoles

19 de febrer de 2014, a l'Auditori Meier i les sales d'exposicions. Activitat acollida, organitzada pel departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

El Maria Canals porta cua

6 de març de 2014, durant tot el dia, al vestíbul del Museu. Per segon any consecutiu i en el marc del 60 Concurs Internacional Maria Canals, el MACBA, com altres equipaments culturals de Barcelona, acull durant tot un dia un piano de gran cua a l'entrada del Museu. Aquesta acció pretén apropar el piano a tothom i donar la possibilitat a molts pianistes amateurs d'accedir a un piano de gran cua.

Presentació de les darreres publicacions de l'editorial Pont del Petrolí

12 de març de 2014, a l'Auditori Meier.

- *Doble imatge* de Jordi Cerdà i Claude Jeanmart. Jocs de miralls, de dobles imatges, de veladures i descobriments per anar formant un catàleg d'imatges que impacten i interroguen.
- *I això no cal.* Carles Hac Mor escriu amb l'ajut del seu pensament, Eugenio Tiselli ho fa amb un programa d'ordinador. El resultat final fa pensar i demostra que la poesia dels homes i la de les màquines potser no és tan diferent.

- *Teresa la mòmia*, de Lluís Calvo i David Caño, és un treball viu que combina la geografia urbana, les dots d'observació i un sentit de l'humor transgressor i un punt "gamberro" que no renuncia en cap moment a la qualitat i a la força poètica.
- *Memòria banal* de Jordi Cervera és un passeig per les petites coses, les que oblidem quan no les hauríem d'oblidar i les que recordem quan no serveix de res fer-ho. Detalls que acaben sent una part important del jo personal.

Cinema Fòrum: La síndrome de Venècia. El futur turístic de Barcelona

20 de març de 2014, a l'Auditori Meier. Projectió del film documental *Das Venedig Prinzip* que mostra com els (pocs) residents del centre de Venècia estan farts del que denominen turistes *take away*. El director d'aquest documental, Andreas Pichler, utilitza Venècia, on cada vegada hi ha menys residents, com a símbol en el qual reflectir a gran escala un canvi que ja té lloc en moltes altres ciutats. La pel·lícula és l'excusa per parlar del turisme i els seus efectes sobre la ciutat i la ciutadania de Barcelona, tant positius com negatius. Una activitat organitzada per l'Associació Catalana de Professionals del Turisme i Turisme de Barcelona.

Setmana de la Poesia de Barcelona. Una sang vertical, cabaret poètic

14 de maig de 2014, a la Capella dels Àngels. Concert amb la col·laboració de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona. El MACBA participa en la Setmana de la Poesia de Barcelona acollint l'espectacle literari *Una sang vertical, cabaret poètic*, en què es combinen la paraula recitada i cantada, amb la música i l'acció poètica. Víctor Bocanegra ofereix una possible "història de la poesia" des de Jaufre Rudel fins a Josefa Contijoch, passant per Federico García Lorca, Georges Moustaki, W.B. Yeats, Jacint Verdaguer, Segimon Serrallonga, William Blake, Josep Carner, François Villon i Armand Obiols. Amb Víctor Obiols/Bocanegra (recitació, cant i piano), Miqui Mestres (guitarres i efectes) i Ernest Martínez Massanet (percussió). Música de Víctor Bocanegra.

Presentació del llibre A. Raventós

12 de juny 2014, a l'Aula 0.

Boum! Boum! En avant Jaume Xifra!

13 de juny 2014, a la sala d'exposicions del Convent dels Àngels. Celebració en memòria de l'artista.

Roda de premsa SWAB

25 de setembre de 2014, a la sala de Juntes.

Associació Choreoscope

17 d'octubre de 2014. Conferència sobre la relació entre el cinema i la dansa a principis del segle XX a càrrec de Begoña Olabarria Smith i Úrsula San Cristóbal, en el marc del Festival de cinema de dansa Choreoscope (2a edició).

La mida no importa

14 de novembre de 2014, a l'Auditori Meier. Concurs Internacional de Curtmetratges al Raval, amb la col·laboració del Casal de Barri Folch i Torres i la Fundació Tot Raval dins el marc de Raval(s).

Barcelona pensa. Filosofia i art sonor

18 de novembre de 2014, a l'Atri del Museu. Festival de Filosofia de Barcelona. Coincidint amb el Dia Mundial de la Filosofia, la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona organitza, en col·laboració amb altres institucions, una setmana de filosofia per a tothom que acull diversos esdeveniments. El MACBA participa en aquesta proposta acollint una intervenció i una taula rodona sobre l'art sonor com a experiència estètica i les seves implicacions socials, a càrrec de Carmen Pardo, Josep Cerdà i José Manuel Berenguer.

Editorial Comanegra

26 de novembre de 2014, a l'Auditori Meier. Presentació del *Diari d'un funàmbul. Les llibretes d'Alexandre Cirici Pellicer*. Amb motiu de la com-

memoració del centenari del naixement d'Alexandre Cirici Pellicer (1914-1983), l'Editorial Comanegra publica aquest document literari inèdit en forma de dietari que ha comptat amb l'edició de Glòria Soler i que abasta des de la meitat dels anys quaranta fins a principi dels seixanta. La seva importància cal situar-la en la figura polifacètica d'Alexandre Cirici, que va desenvolupar una prolífica carrera en el camp de la crítica i la historiografia artística, però també com a escriptor, dissenyador, publicista i polític.

El MACBA ha col·laborat amb les següents institucions durant el 2014:

Àngels Margarit, Companyia Mudances	La Fundició
ACCA, Associació Catalana de Crítics d'Art	La Poderosa
Associació Catalana de Professionals del Turisme	Llibreria La Caníbal
Associació Cultural Pont del Petroli	Loop Festival
Ateneu Cooperatiu La Base	Magoproductio
BCN Producció	Mercat de les Flors
CA2M	Palau de la Música Catalana, Concurs internacional Maria Canals
Cercle Artístic de Sant Lluç	PIE Flamenco
Escola Superior de Dansa de l'Institut del Teatre	Sala d'Art Jove
El Dorado, Sociedad Flamenca Barcelonesa	Sol Picó, Companyia de Dansa
ESMUC, Escola Superior de Música de Catalunya	Taiat Dansa
Espai de Trobada	Tertúlia Flamenca de l'Hospitalet
Festival de Ciència i Tecnologia de Barcelona	UNIA, Arteypensamiento
Festival Shakespeare	Universidad de Chile
Fundació Joan Brossa	Universidad Internacional de Andalucía
Institut de Cultura de Barcelona	
L'Auditori	

B. PROGRAMES EDUCATIUS

15.848

Alumnes i acompanyants

318

Escoles

4.689

Recursos pedagògics fora del Museu

1.574

Professors

Aquest any el MACBA ha consolidat la formació del professorat donant continuïtat a la programació dels cursos trimestrals impartits, tant al MACBA com arreu de Catalunya, i ha ofert un nou curs d'estiu. Insistint en la idea d'impulsar la formació per a docents en art contemporani, ha proposat per primera vegada la possibilitat d'assistir a tallers amb artistes i especialistes que permetin treballar amb recursos d'aplicació directa a l'aula.

Pel que fa als programes escolars, la gran novetat és la recuperació d'una exposició permanent dels fons de la Col·lecció, oberta durant tot el curs escolar 2013-2014, que ha permès actualitzar les diferents propostes educatives.

Programes educatius: Infantil i primària

Per als estudiants de 3 a 12 anys

Visita al Museu

La visita a la Col·lecció MACBA consisteix en què un educador proposa un diàleg amb els nens amb l'ajuda de materials de suport que reforcen i permeten experimentar algunes de les idees que se suggereixen a les sales.

Expressart. Museu portàtil

El projecte està concebut com un conjunt de propostes didàctiques per fer prèviament a l'aula amb l'ajuda de materials (objectes tridimensionals, imatges i textos) guardats en una caixa (disponible a través dels Serveis Educatius i dels Centres de Recursos Pedagògics).

L'objectiu principal és que tant els alumnes com els mestres gaudeixin de les obres i hi puguin establir un diàleg partint de l'experiència pròpia i estimulant el respecte i l'interès per l'art com a mitjà d'expressió, joc, representació i experimentació. També es vol aconseguir que els nens prenguin consciència de la seva pròpia capacitat d'expressió i que la desenvolupin lliurement, minimitzant imposicions i restriccions, en la mesura que sigui possible, i animant-los a utilitzar alguns dels elements o procediments que fan servir els artistes. Es tracta d'un programa obert a totes les àrees d'aprenentatge amb propostes de gran flexibilitat i dinamisme.

El treball amb la caixa a l'escola té com a objectiu motivar el grup per venir a veure les obres exposades al Museu.

Secundària i batxillerat

Per als estudiants de 12 a 18 anys

L'hemisferi dret. Recorreguts emocionals per la Col·lecció MACBA

L'hemisferi dret és una dinàmica educativa que no es construeix a partir de cap coneixement previ sobre art contemporani, sinó a través de les possibilitats

emocionals que ens ofereix el contacte amb la pràctica artística actual.

S'estructura a partir de càpsules audiovisuals de caràcter monogràfic. És un sistema d'aproximació a determinats artistes i actituds que dona peu a debats i activitats per desenvolupar directament a l'aula, i que acaben amb una visita singular al Museu.

Aquesta proposta està concebuda com un recurs transversal a tot el currículum escolar i pren l'experiència artística com a eina de reflexió per afavorir un dels principis educatius bàsics: conèixer i valorar la realitat del món contemporani. La implementació del projecte en el marc de les tutories contribueix a fer créixer l'alumnat en els aspectes intel·lectual, emocional i reflexiu, alhora que permet treballar habilitats de participació activa en contextos d'aprenentatge col·lectiu.

El projecte es desenvolupa en dues fases: la primera té lloc a l'aula, amb el suport d'un material adreçat especialment al professorat, amb recursos pensats

per genera els diàlegs i les activitats proposades. La segona fase consisteix en una visita al Museu, on els joves tenen l'ocasió de confrontar-se directament amb les obres de la Col·lecció MACBA.

L'hemisferi dret és un projecte creat pel comissari independent David Armengol i l'artista Jordi Ferreiro per al MACBA.

Assessorament en treballs de recerca

Per segon any consecutiu, el MACBA aposta per l'assessorament en treballs de recerca dirigit tant al professorat com a l'alumnat que ho sol·liciti. L'elecció del tema, la planificació de la recerca, les eines per a la cerca bibliogràfica i el tipus de suport o tutoria institucional es pacten, en cada cas, segons el tema de la investigació, els objectius inicials i els interessos personals.

Educació especial

Expressart. Museu portàtil

El projecte *Expressart. Museu portàtil* està concebut per desenvolupar-se en contextos inclusius i és un recurs pensat per a tothom i adaptable a alumnes amb discapacitats. És respectuós amb la diversitat i, per tant, no exclou cap tipus d'alumne. Per altra banda, l'equip d'educadors del Museu té la formació necessària per dur a terme visites d'acord amb la diversitat dels diversos públics.

La ciutat dels fotògrafs. Taller de fotografia al MACBA i al CCCB

El taller proposa una descoberta creativa i reflexiva de la fotografia a partir de la vinculació entre la pràctica fotogràfica i l'exploració de la ciutat. Aquest taller és una activitat conjunta del MACBA i del CCCB en el marc de *Fotografia en curs*, un programa d'A Bao A Qu.

El taller es planteja com una exploració del patrimoni fotogràfic i de les tries expressives de la fotografia, i és una investigació sobre la ciutat com a espai públic a través de la creació fotogràfica. Les fotografies que es fan es publiquen a la web www.fotografiaencurs.org, i es crea així un arxiu fotogràfic i una cartografia visual de la ciutat.

Hibridacions. Art i arquitectura

Programa en què es presenta el museu com a expressió de l'arquitectura contemporània. Amb l'objectiu de recuperar el diàleg entre contingut i continent, la visita proposa investigar l'ADN del museu i reflexionar sobre la importància de l'arquitectura en el projecte expositiu.

El recorregut posa en evidència el tempteig constant entre artistes que interactuen amb l'arquitectura i l'esforç de l'arquitectura per adequar-se als plantejaments tècnics de les pràctiques més recents. De la irrupció sonora a la invasió espacial de les instal·lacions artístiques, passant per l'ocupació de la paret expositiva, ens endinsarem en l'edifici i la seva Col·lecció des d'una altra perspectiva.

La visita es complementa amb una activitat dissenyada per l'artista Jordi Ferreiro, que se centra en una experiència corporal en relació amb l'espai arquitectònic del Museu.

Visites performatives per a joves

A través d'un conjunt d'accions que s'organitzen a les sales del Museu amb l'ajut de l'artista-educador Jordi Ferreiro, els estudiants exploren diversos conceptes clau en les pràctiques artístiques contemporànies des d'un posicionament actiu. El que es proposa a alumnes i professors amb aquestes visites performatives és ser alhora participants i creadors d'un esdeveniment únic i irreplicable.

Els secrets de la conservació i la restauració en l'art contemporani

Amb el guiatge d'un educador i d'un conservador-restaurador, aquesta visita es planteja com un espai de conversa i diàleg al voltant d'alguns dels aspectes menys coneguts de les obres de la

Col·lecció MACBA. Quina és la tasca dels conservadors-restauradors? En què consisteix la conservació preventiva? Quins són els criteris de conservació i restauració de l'art contemporani?

L'itinerari pretén mostrar una selecció d'obres que permeti descobrir les particularitats i problemàtiques a les quals ha de fer front l'equip de conservació i restauració.

Vídeo MACBA. Una anàlisi de la imatge audiovisual

Aquest projecte posa l'èmfasi en una sèrie de treballs videogràfics de la Col·lecció MACBA que permeten analitzar de quina manera la imatge en moviment –cinema, televisió, videojocs, internet– influeix en la recepció i construcció de la nostra realitat.

L'objectiu és examinar aquests treballs artístics com a eines d'interpretació i de lectura crítica del nostre entorn, familiaritzar els alumnes amb formes de narració diferents de les del llenguatge audiovisual convencional i posicionar-los com a espectadors actius.

L'activitat acaba amb una proposta pràctica de participació col·lectiva que examina com es pot articular la transmissió d'un missatge a través d'una eina de producció d'imatges com és una taula d'animació.

Professorat

L'atenció i formació permanent del professorat és un dels objectius prioritaris al MACBA. La programació d'exposicions és canviant, no només pel que fa a les exposicions temporals, sinó també a la presentació de la Col·lecció. Aquest procés de revisió dels continguts implica un treball continu amb el professorat. Per aquest motiu, s'ofereix un assessorament permanent, que es complementa amb una programació de visites guiades i de presentacions, tant d'exposicions temporals com de programes educatius. L'oferta formativa al llarg de l'any escolar s'estructura en cursos trimestrals, cursos intensius, jornades i debats.

Tots els cursos estan reconeguts pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya com a activitat de formació permanent.

La Fundación Banco Santander ha renovat i ampliat el 2014 el conveni de col·laboració amb el MACBA, mitjançant el qual actua com a mecenes del seu programa de formació permanent de professorat.

Recorreguts

Una de las principals funcions del MACBA és pensar, elaborar i ordenar continguts dels quals puguin sorgir noves narracions. A través dels Recorreguts, tant els usuaris com el Museu poden proposar itineraris transversals pels continguts de la web.

A banda de recopilar continguts, els Recorreguts ofereixen la possibilitat d'organitzar-los segons una idea personal, un interès o un concepte acadèmic. Així, es poden crear Recorreguts per triar obres i artistes de la Col·lecció MACBA, es pot elaborar material de suport didàctic per a professors o, fins i tot, es pot promoure el diàleg perquè artistes i comissaris aprofundeixin en un tema treballat en l'exposició. Un cop creats –ja sigui pel MACBA o pels usuaris de la web–, els Recorreguts es poden consultar a la web del Museu.

Facilitats i recursos.

Assessorament permanent al professorat

L'equip de programes educatius del MACBA ofereix assessorament al llarg del curs acadèmic. Qualsevol dubte o consulta pel que fa a l'ús o al desenvolupament d'aquests projectes es pot adreçar a educacio@macba.cat o al 934121413. A més, es recomana visitar l'apartat d'educació de la web del Museu, perquè s'actualitza al llarg del curs amb informacions rellevants relacionades amb les exposicions.

Visites guiades diàries i gratuïtes

El MACBA ofereix una programació permanent de visites guiades durant la setmana i també els caps de setmana. Els professors hi poden assistir gratuïtament per conèixer l'exposició abans de començar a treballar amb els alumnes.

Presentacions i sessions de formació

Tant el MACBA com els diferents Serveis Educatius / Centres de Recursos Pedagògics organitzen presentacions i sessions de formació dels projectes al llarg del curs escolar que permeten al professorat conèixer i adequar els projectes educatius del MACBA a les circumstàncies específiques de l'aula i de l'escola. Aquestes presentacions i sessions de formació tenen com a objectiu introduir l'art contemporani com una eina més dins el context de l'escola.

VI Jornades Expressart

Seguint amb la dinàmica dels anys anteriors, a principis del nou curs escolar hem convocat les VI Jornades Expressart, el 25 d'octubre de 2014. L'objectiu de les jornades és crear un espai d'encontre entre professionals de tots els nivells educatius. El programa, a més de la presentació acurada del projecte *Expressart. Museu portàtil*, de Marta Berrocal, inclou un seguit de presentacions a càrrec de professorat que l'ha dut a terme durant el curs anterior.

Programa:

- Presentació del projecte *Expressart - Museu portàtil*, a càrrec de Marta Berrocal, creadora del projecte.

Experiències:

- Experiència a educació infantil i primària. Verònica Moliné, Cristina Pascual i Rosa M. Riu, mestres de l'Escola Josep Espasa ZER Riu Set (Lleida, les Garrigues).
- Experiència a cicle mitjà de primària. Clara Fontbona i Víctor Moreno, mestres de l'Escola Serra de Miralles, Tordera (el Maresme).
- Experiència a educació especial a secundària. Gemma Bello i Marta Pons, mestres del CEE Can Rigol, el Prat de Llobregat (el Barcelonès).
- Experiència a educació secundària. David Arnaiz, Anna Díaz i Fanny Figueras, professors de l'IES Moisès Broggi, Barcelona.

Curs: Expressart. Museu portàtil

3, 10, 17 i 24 de novembre i 1 de desembre de 2014. Adreçat al professorat d'educació infantil, primària, primer cicle d'ESO i altres professionals de l'ensenyament no formal. L'objectiu del curs és explorar de manera conjunta les possibilitats que genera el projecte *Expressart*, que es concep per activar aprenentatges diversos, des d'una perspectiva competencial i interdisciplinària. *Expressart* pren com a punt de partida l'art contemporani i, més concretament, una selecció d'artistes i obres que formen part de la Col·lecció MACBA.

En el transcurs de les sessions s'aborden algunes idees clau sobre l'art contemporani i es proporciona informació sobre les obres i els artistes inclosos en el projecte. Així es facilita als docents el disseny i el desenvolupament d'activitats a l'aula que garanteixin el sentiment d'èxit de tots els nois i noies que hi participin. En aquest sentit s'aporten les estratègies metodològiques específiques que ajudin a fer-ho possible.

El curs també vol fer conscients els participants de l'enorme potencial creatiu i expressiu que tenen totes les persones i contribuir a estimular la creativitat de cada docent, utilitzant el llenguatge plàstic i artístic amb llibertat, amb la intenció de compartir idees, sentiments i emocions. Tots els cursos estan impartits per Marta Berrocal Capdevila, creadora del projecte *Expressart*, i estan reconeguts pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya com a activitat de formació permanent.

L'art contemporani i l'educació especial

6, 13, 20 i 27 d'octubre de 2014. Igual que amb el curs *Expressart. Museu portàtil*, l'objectiu també és explorar en el context de l'educació especial les possibilitats que genera l'art contemporani a l'aula, amb la intenció de facilitar als docents el disseny i el desenvolupament d'activitats. En aquest sentit, s'utilitza el projecte per generar aprenentatges diversos, des d'una perspectiva competencial i interdisciplinària.

Sistemes oberts.

Experimentalitat artística i creativitat científica

15 i 29 d'octubre, 12 i 26 de novembre, 14 de gener i 25 de març de 2015. *Sistemes oberts* és un nou curs que ofereix al professorat l'oportunitat de descobrir i examinar la hibridació i la convergència entre les pràctiques artístiques i científiques. Dues formes de coneixement que no es poden valorar només en termes d'èxit o fracàs, sinó que cal entendre-les com a activitats de recerca i investigació del que ens és desconegut.

Amb la participació de Josep Perelló, professor agregat al departament de Física Fonamental de la Universitat de Barcelona, el curs s'estructura en una sèrie de sessions que permeten obrir un espai d'exploració d'aquest dos àmbits, a través de la discussió i la conversa entre els diversos protagonistes. Les sessions presencials es complementen amb treballs en grup que permeten explorar la sinergia existent entre pràctiques científiques i pràctiques artístiques.

Creativitat científica

15 d'octubre de 2014. Sessió conduïda per Josep Perelló, professor agregat al departament de Física Fonamental de la Universitat de Barcelona, i organitzada en dues parts. La primera introdueix i comenta el contingut global de *Sistemes oberts*, organitzat en 12 hores presencials repartides en sis sessions i 18 hores de treball que inclouen la transferència a l'aula i la realització del projecte final, la metodologia de treball i les eines virtuals que s'utilitzaran durant el curs. La segona part examina de quina manera i per quines raons s'han generat des de la ciència vincles i sinergies amb les pràctiques artístiques contemporànies.

Projectes científics participatius i ciència ciutadana

29 d'octubre de 2014. Sessió conduïda per Isabelle Bonhoure, d'OpenSystems UB, que presenta i debat diversos projectes de ciència ciutadana articulats des de l'Oficina de Ciència Ciutadana, impulsada

per Barcelona Laboratori i que rep el suport de RecerCaixa. Aquestes pràctiques busquen la participació ciutadana per dur a terme una recerca científica conjuminant l'aprenentatge en comú i l'educació. Es vol investigar temàtiques properes als interessos dels ciutadans, com ara la preservació del nostre mar (Observadors del Mar), el pol·len i les al·lèrgies al Poblenou (Punt d'Informació Aerobiològica) i l'apicultura urbana (Abelles Urbanes).

Horts urbans i eines digitals de codi lliure

12 de novembre de 2014. Conduïda per Hernani Dias, membre de Refarmthecity.org, que presenta, discuteix i permet plantejar una recerca relacionada amb l'agricultura urbana. Instal·lem sensors d'humitat, temperatura i lluminositat. Aquestes dades serveixen per planificar millor l'hort i el seu consum d'aigua. Refarmthecity.org és un col·lectiu que es dedica a investigar eines analògiques i digitals de codi lliure per a agricultors urbans.

Jo ja vaig ser aquí!

26 de novembre de 2014. Conduïda per Fito Conesa, artista i coordinador del programa per a joves Habitació 1418 del MACBA i el CCCB. Aquesta sessió planteja que recórrer un espai, prendre un cafè o compartir un gest de complicitat ja no passa per la dimensió tàctil i física com a única estratègia. L'artista proposa un recorregut per la Col·lecció MACBA que permeti definir l'espai, la pràctica i l'experiència museística mitjançant l'ús d'eines que actuïn com a filtre del real i afegixin noves vies a l'"esdeveniment-visita" al museu.

XXII Trobada de Plàstica. Educació artística, per a què?

15 de novembre de 2014. L'inici del nou curs escolar està marcat per les Jornades adreçades al professorat de tots els nivells educatiu, una trobada que es proposa amb l'objectiu de generar intercanvi d'experiències entre docents i espais de reflexió conjunta sobre temes d'actualitat. Des del MACBA es pretén

que el museu sigui un lloc de debat, d'encontre amb la comunitat educativa per parlar d'innovació a l'aula i d'art contemporani. Per això s'organitzen dues grans Jornades d'Educació Artística, en col·laboració amb l'ICE de la UB i l'ICE de la UAB. En aquesta trobada es presenten diferents ponències, que van a càrrec d'experts i docents.

L'educació va més enllà del sistema escolar: interroga i compromet tota la societat. La *XXII Trobada de Plàstica*, espai de referència i generador de reflexió sobre la situació actual i els reptes de futur, promou el debat i l'anàlisi amb aportacions realitzades des de totes les etapes i àmbits educatius.

Organitzen: Seminari Permanent d'Educació Visual i Plàstica de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat de Barcelona, en col·laboració amb el MACBA.

Workshops_Activar l'aula

19 de novembre i 10 de desembre de 2014, 21 de gener, 18 de febrer, 18 de març i 15 d'abril de 2015. Aquesta proposta entén el workshop com un nou espai on el professorat adquireix coneixements i recursos d'aplicació directa a l'aula. Concebut amb un format de taller pràctic, els workshops els imparteixen artistes, agents del món de l'art i especialistes de la comunitat educativa. Els tallers tenen l'objectiu de proporcionar eines de treball a l'alumnat, generar continguts que puguin aplicar-se a contextos reals d'aprenentatge i viure processos creatius de la mà de convidats professionals.

Viquipèdia a l'aula. Més enllà de prohibir

19 de novembre de 2014. La idea d'aquesta jornada, a càrrec d'Amical Wikimedia, és que els professors coneguin com funciona l'enciclopèdia en línia i facin seva la filosofia del treball col·laboratiu per incorporar-la com una eina de gestió més dins dels projectes educatius de cada centre. El curs consta d'un apartat teòric (què és un wiki, com funciona, quins són els criteris d'admissibilitat d'un article, com es referencia una informació...) i un apartat de propostes docents, on s'expliquen projectes que ja s'estan fent a l'aula i són fàcils d'implementar.

"Jo només tinc de prova que les he vist"

10 de desembre de 2014. A càrrec de Pep Vidal. Un clar exemple d'interacció entre home i natura és com ens relacionem amb la llum. La llum del sol, del flaix, dels cotxes. Amb motiu de la proclamació del 2015 Any Internacional de la Llum, aquesta sessió examina diversos exemples dins l'art i la ciència d'aquesta bidireccionalitat a través de la llum. Pep Vidal, llicenciat en Matemàtiques per la UAB (2008) i doctorand de Física a la UAB i al sincrotró ALBA, té un interès especial pel càlcul infinitesimal, la topologia i les sèries infinites.

El MACBA t'ajuda a fer el teu treball de recerca

26 de febrer de 2014. Per primera vegada el MACBA facilita recursos per a la planificació, documentació i orientació específica dels treballs de recerca. Des del Museu es convida a conèixer com funciona aquest assessorament amb una visita a la biblioteca, on s'expliquen diverses temàtiques i bibliografies per desenvolupar els treballs de recerca, en una sessió que va a càrrec del departament d'Educació i Marta Vega, responsable de la Biblioteca.

Programes de col·laboració

Apadrina el teu equipament

Aquesta iniciativa impulsa la col·laboració entre els grans equipaments culturals i els centres educatius (escoles bressol, infantil, primària i secundària) del barri del Raval, amb l'objectiu de desenvolupar projectes d'aula innovadors que s'adaptin a les diferents realitats de cada centre i passin a formar part del seu currículum acadèmic.

Es creen, així, xarxes de treball interactiu entre els equips docents dels centres i els serveis educatius dels equipaments culturals per tal de generar propostes fetes "a mida" i potenciar accions conjuntes adaptades a cada programació curricular. Amb tot això es pretén també apropar l'alumnat del barri als grans equipaments culturals del Raval.

Participants:

Grans equipaments culturals (GEC): CCCB, Filmoteca de Catalunya, Gran Teatre del Liceu, MACBA, Museu Marítim de Barcelona i Palau Güell.

Centres educatius: Escola Bressol Canigó, Escola Castella, Escola Collaso i Gil, Escola Drassanes, Escola Labouré, Escola Milà i Fontanals, Escola Rubén Darío, Escola Vedruna-Àngels, IES Milà i Fontanals i IES Miquel Tarradell.

Coordinació: Fundació Tot Raval en el marc del Raval Cultural i amb la col·laboració dels Serveis Educatius de Ciutat Vella.

El MACBA amb Magnet. Aliances per a l'èxit educatiu

Des d'abril de 2014 el MACBA col·labora amb *Magnet*. *Aliances per a l'èxit educatiu*, un programa que posa en contacte institucions científiques i culturals de referència amb centres educatius. El projecte, impulsat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat i la Fundació Jaume Bofill, s'inspira en les *magnet schools* americanes i s'adapta per primera vegada al context català.

L'objectiu és oferir durant quatre anys un acompanyament molt directe en el projecte pedagògic dels centres, de manera que el coneixement específic de la institució de referència (en aquest cas, l'art contemporani) impregni el dia a dia educatiu i inci-

deixi en els processos d'aprenentatge. La intenció és aportar magnetisme a un determinat centre educatiu i aconseguir que sigui un referent en el seu camp.

El projecte comença en fase pilot en tres escoles de primària i un institut de Barcelona. Les institucions que participen en aquesta primera etapa, a banda del MACBA, són TV3 i l'Institut de Ciències del Mar. El MACBA col·labora directament amb l'Escola Josep M. de Sagarra i l'Institut Moisès Broggi.

Programa Apropa Cultura

El MACBA s'ha adherit a l'Apropa Cultura. El Museu hi col·labora amb activitats adaptades o inclusives i amb la participació en una de les sessions de formació per a educadors socials.

Gràcies al suport de la Fundació Daniel & Nina Carasso i al compromís del Museu d'Art Contemporani de Barcelona d'apropar l'art contemporani, s'ha obert la convocatòria de beques escolars 2014 Fundació Daniel & Nina Carasso / MACBA a tots els nivells escolars d'ensenyament obligatori.

Les beques estan dirigides als Centres d'Atenció Educativa Preferent (CAEP) i a aquelles escoles que presentin una situació econòmica limitada i/o amb perfil de risc d'exclusió. Cadascuna de les sol·licituds de beques és per a dos grups (50 alumnes), que gaudiran d'accés i transport gratuïts a les activitats educatives del MACBA, *Expressart*. *Museu portàtil* i *L'hemisferi dret* durant el curs escolar.

C. PROGRAMES ACADÈMICS: PROGRAMA D'ESTUDIS INDEPENDENTS

El Programa d'Estudis Independents (PEI) s'ha consolidat en la cinquena edició (2014-2015) com a programa d'estudis crítics de qualitat i de referència internacional, situat com a frontissa entre el museu i la universitat. Pel que fa als continguts, el PEI ha mantingut el claustre de professors i la línia original, que parteix de la concepció del fet artístic com a producció, en la confluència de diversos sabers, sistemes de representació i de codificació social.

El PEI té com a objectiu desenvolupar una reflexió en el camp de les pràctiques artístiques que vinculen l'art a les ciències humanes i a la intervenció social, política i institucional. El programa es planteja com un fòrum d'educació interdisciplinària adreçat a preparar els assistents per afrontar una activitat professional crítica en l'àmbit artístic i cultural.

El PEI es va iniciar el mes d'abril de 2014 i ha finalitzat el mes de juny de 2015, amb una durada lectiva de 12 mesos dividits en quatre trimestres. La docència ha ocupat 159 jornades amb un total de 482 hores lectives entre classes lectives, pràctiques i seminaris. El programa s'articula en tres línies

d'investigació troncal (Teoria i crítica, Tecnologies del gènere i Imaginació política) i set matèries complementàries (Epistemologies descoloniales, Economia de la cultura, Estratègies del disseny, Dret a la ciutat, Art, visualitat i representació, i Polítiques performatives). Entorn d'aquestes línies s'han realitzat diversos seminaris i conferències, així com un conjunt de tallers dedicats a la investigació d'arxius, l'elaboració de cartografies, l'experimentació discursiva o curatorial i la producció d'estratègies d'intervenció cultural i social.

Alumnes del PEI

D'un total de 61 persones preinscrites, se'n van admetre i matricular 39, 5 de les quals van accedir al PEI amb beca total o parcial. Va haver-hi 5 baixes al llarg del curs i han finalitzat el curs 34 alumnes.

El programa està reconegut com a Màster en Estudis Museístics i Teoria Crítica per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), amb 60 crèdits ECTS en els següents mòduls: Teoria i crítica del discurs (15 crèdits), Anàlisi de la visualitat i representació (15 crèdits), Política, economia i cultura (10 crèdits), Taller d'investigació (10 crèdits) i Treball final (10 crèdits).

Programa, professorat i càrrega lectiva

Primer trimestre

(abril-juny de 2014)

Modernitat, colonialitat i el despertar de la crítica

Presentació del programa amb Paul B. Preciado, Manuel Asensi i Bartomeu Marí, director del MACBA.

Assignatura: Teoria i crítica.

- *Modernitat i el despertar de la crítica. Hermenèutiques de la sospita*, Manuel Asensi. 27 h.
- Seminari PEI Obert: *Sobre Nietzsche. El filòsof com a artista*, Miguel Morey. 6 h.

Assignatura: Tecnologies del gènere I.

- *Història política del cos*, Paul B. Preciado. 9 h.
- Seminari PEI Obert: *Cossos inapropiables. Propietat, expropiació i polítiques del comú*. Meri Torras, Noemí Acedo Alonso, Marina Garcés i Paul B. Preciado. 5 h.

Assignatura: Imaginació política.

- *Avantguardes històriques, revolució i desbordaments activistes. Crítica institucional*, Marcelo Expósito. 12 h.
- *Imaginación y creación en la onda global de las revoluciones democráticas*, coordinat per Marcelo Expósito amb la participació de PAH, Arnau Monterde, Anyelí Marín, Daniela Ortiz, La Caníbal, Adrià Rodríguez, Andrés García, La Ciutat Invisible, Ateneu Candela, Synusia, Pilar Mosell. 21 h.

Assignatura: Epistemologies descoloniales.

- *Modernitat, colonialitat i epistemologies descoloniales*, Walter Mignolo. 3 h.
- Seminari PEI Obert: *El descontentament i la promesa*, Walter Mignolo. 9 h.
- *Crimen y castigo. Dislocaciones y desplazamientos en los inicios de la modernidad*, Jesús Carrillo. 6 h.

Assignatura: Art, visualitat i representació.

- *Alfabetos curatoriales*, Valentín Roma. 9 h.

Assignatura: Polítiques performatives. Teories i pràctiques.

- Taller de performance amb Dani D'Emilia (La Pocha Nostra). 6 h.
- *El cuerpo como instrumento sonoro posgénero*, Colectivo Quimera Rosa. 4 h.

PEI Obert: *La nit dels espiadimonis*, comissariat per Paul B. Preciado i Isaías Griñolo.

Curs d'estiu PEI Obert: *Lacan per a multituds*, Manuel Asensi. 12 h.

Segon trimestre

(octubre-desembre de 2014)

Llenguatges i pràctiques d'emancipació

Assignatura: Teoria i crítica.

- *Estructuralisme-postestructuralisme*, Manuel Asensi. 30 h.

Assignatura: Imaginació política.

- Taller de mapeo colectivo, cartografías urbanas, iconoclasistas. 6 h.

Assignatura: Art, visualitat i representació.

- Seminari PEI Obert: *L'emoció no diu "jo"*, Georges Didi-Huberman. 9 h.
- *La parte del flamenco*, Pedro G. Romero. 9 h.
- *La idea documental. Polítiques de la fotografia a l'espai de l'exposició*. Jorge Ribalta. 12 h.
- *Alfabetos curatoriales*, Valentín Roma. 9 h.

Assignatura: Tecnologies del gènere II.

- *Llenguatges i pràctiques feministes, queer i trans*, Paul B. Preciado. 9 h.

Assignatura: Dret a la ciutat.

- *La ciutat pensada pels subjectes que l'habiten*, Jordi Bonet. 27 h.

Assignatura: Polítiques performatives. Teories i pràctiques.

- Taller amb Dani D'Emilia (La Pocha Nostra). 6 h.

Assignatura: Estratègies del disig.

- *El paradigma estético-clínico en el pensamiento/creación*, Suely Rolnik. 6 h.

Assignatura: Economia com a teoria de la cultura.

- Seminari PEI Obert: *Inversors i invertits: Els nous contorns de la lluita de classes*. Michel Feher. 9 h.

Assignatura: Taller d'investigació col·lectiva.

- Taller d'investigació i producció Subjecte/ context/màquina, Daniel García Andújar i Itziar González Virós. 12 h.

Seminari PEI Obert: *Passat inquiet. Narratives i fantasmes de l'exposició internacional d'art en solidaritat amb Palestina, 1978*, Rasha Salti i Kristine Khouri. 3 h.

Seminari PEI Obert: *Descolonitzar el museu*, comisariat per Paul B. Preciado, amb la participació de Fatima El-Tayeb, Suely Rolnik, Maria Galindo, Clémentine Deliss, Yolanda Onghena, Alanna Lockward, Declinación Magnética, Península, Daniela Ortiz, Diásporas Críticas, Aymara Arreaza R. I Lorena Bou Linhares/Ruta de Autor. 9 h.

Seminaris d'assistència no obligatòria.

- Seminari: *L'altre costat de l'avantguarda. Estètica i dissidència somatopolítica en l'art del segle XX*, commissariat per Paul B. Preciado, amb la participació de Julia Bryan-Wilson, Patricia Falguières, Jack Halberstam, Elisabeth Lebovici i Paul B. Preciado. 6 h.

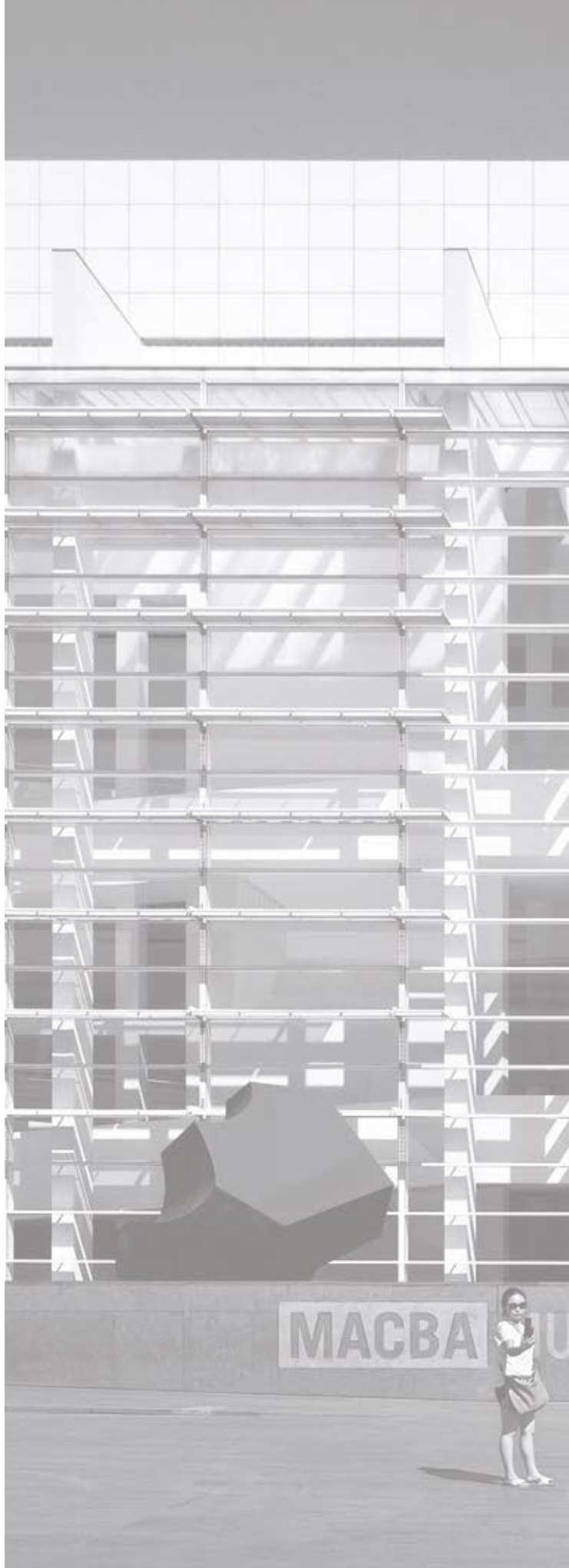
Seminaris PEI Obert i altres activitats

- Sobre Nietzsche. El filòsof com a artista.
- Cossos inapropiables. Propietat, expropiació i polítiques del comú.
- El descontentament i la promesa. Colonialitat, modernitat i epistemologies descoloniales.
- Lacan per a multituds.
- El PEI participa a Swab Thinks.
- L'emoció no diu "jo".
- Descolonitzar el museu.
- Inversors i invertits: els nous contorns de la lluita de classes.

Sessions lectives obertes al públic (amb inscripció prèvia)

Assignatura: Imaginació política.

- *Taller de mapeo colectivo, cartografías urbanas, iconoclastas.* 6 h.
- *Imaginación y creación en la onda global de las revoluciones democráticas,* coordinat per Marcelo Expósito amb la participació de PAH, Arnau Monterde, Anyelí Marín, Daniela Ortiz, La Caníbal, Adrià Rodríguez, Andrés García, La Ciutat Invisible, Ateneu Candela, Synusia, Pilar Mosell. 21 h.

MACBA U

5

Publicacions

MUSEU D'ART CONTEMPORANI DE BARCELONA

Publicacions

El MACBA manté una activitat editorial notable, que es materialitza fonamentalment en els catàlegs d'exposició, els llibres monogràfics, els treballs sobre pràctica artística i les col·leccions de crítica i pensament contemporani, així com publicacions *online* de materials i documentació d'obres de la col·lecció i arxius i una programació de ràdio. Aquestes edicions no només documenten les exposicions, sinó que, amb les seves aportacions teòriques, també contribueixen a l'estudi de l'art contemporani.

A. PUBLICACIONS IMPRESES

6

Publicacions impreses

8.300

Exemplars

3

Idiomes

El MACBA ha continuat la seva tasca de realització integral dels processos editorials durant l'any 2014: des de la conceptualització de les publicacions, la coordinació, el control dels processos d'edició, fins a la producció i la distribució. Durant aquest any, l'activitat editorial s'ha centrat en sis de les exposicions temporals del Museu, que s'han traduït en les publicacions següents:

- *Eugeni Bonet. Escritos de vista y oído.*
- *Xavier Ribas. Nitrato.*
- *Antoni Abad. megafone.net/2004-2014.*
- *La realitat invocable.*
- *Art & Language Uncompleted. The Philippe Méaille Collection.*
- *La passió segons Carol Rama.*

Estudis, recerques i projectes

D'altra banda, el MACBA segueix formant part del projecte de recerca finançat per la Comissió Europea de quatre anys de durada *MeLa - Museums in an Age of Migration. Reinterpreting Europe's Cultural Heritage in the 21st Century*, que analitza el paper de la institució museística en la construcció i la divulgació del patrimoni cultural europeu. El projecte se centra especialment en alguns àmbits concrets com són les biblioteques de museus, identificant-hi els nous camins que es despleguen en el context actual, caracteritzat per la mobilitat i el canvi.

Aquest any el MACBA ha realitzat un estudi dels protocols d'arxiu i els mètodes de classificació de la documentació que produeixen les exposicions d'art contemporani. També ha investigat com aquestes pràctiques incideixen en la manera d'escriure la història de l'art. La finalitat principal del projecte és identificar-les i elaborar una proposta de recomanacions que permeti activar i gestionar els arxius de les exposicions. Aquesta investigació, publicada en format digital, presenta una anàlisi preliminar i una reflexió teòrica sobre els mètodes i sistemes de documentació d'exposicions i d'altres activitats en el camp de les pràctiques artístiques actuals.

Durant el 2014 hem continuat treballant en el segon projecte de *L'Internationale*, titulat *Els usos de l'art: sobre el llegat del 1848 i del 1989*. Un projecte que té continuïtat fins al 2018, amb una atapeïda agenda d'exposicions, publicacions i revistes i una plataforma online (www.internationaleonline.org) que actua com a espai independent per publicar-hi projectes de recerca, artístics, i fomentar el debat a través d'una secció d'opinió molt activa. Aquesta plataforma té la funció d'espai d'intercanvi i de debat entre les diferents institucions.

Distribució nacional i internacional

Les publicacions del MACBA es distribueixen al territori nacional, internacional, Amèrica Llatina i Estats Units a través de:

- Inèdit, Comercial logística del llibre, SL.
- Bookport Associates Ltd. Sales and Marketing.
- Nicolas Friedmann - Representaciones editoriales.
- DAP / Distributed Art Publishers, Inc.

El magatzem extern de llibres del MACBA està a càrrec de la Fundació Ginesta, una ONG sense ànim de lucre i totalment independent, promoguda per la iniciativa de pares i mares d'adults amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament que necessiten suports i serveis que els facilitin l'accés a la "normalitat". Actualment, el magatzem gestiona 256 referències (a banda de materials de difusió i comunicació). Des del magatzem se serveixen les peticions que arriben periòdicament des del MACBA tant per a ús intern, com per a col·laboradors i venda externa.

Relació de les publicacions 2014

Eugeni Bonet. Escritos de vista y oído

Edició del MACBA.
Llibre d'assaig.
Textos d'E. Bonet amb pròleg de Valentín Roma.
Edició en castellà.
Enquadernació rústica.
340 pàgines, 9 il·lustracions en b/n.
23,5 x 15 cm.
25 euros.
Disseny d'Hermanos Berenguer.
ISBN 978-84-92505-69-2
Tirada: 800 exemplars.

Xavier Ribas. Nitrato

Coedició del MACBA i el Museo Universidad de Navarra, en col·laboració amb The Bluecoat, Liverpool. Amb el suport d'Arts and Humanities Research Council (AHRC) i Acció Cultural Española (AC/E). Catàleg d'exposició.
Textos de Pablo Artaza, Carles Guerra, Max Jorge

Hinderer, Andrea Josch, Alberto Martín, Louise Purbrick i Mabel Loomis Todd.
Edicions en castellà i en anglès.
Enquadernació rústica.
176 pàgines, 85 il·lustracions.
23 x 31,5 cm.
35 euros.
Disseny d'Hermanos Berenguer.
ISBN 978-84-92505-53-1 (ES)
ISBN 978-84-92505-66-1 (EN)
Tirada: 1.800 exemplars.
1.500 exemplars MACBA (750 en cada idioma).
300 exemplars MUN (250 ES i 50 EN).

Antoni Abad. megafone.net/2004-2014

Coedició del MACBA, Turner i AC/E.
Llibre d'assaig.
Textos de Roc Parés (coordinació científica), Jorge Morales Moreno, Mery Cuesta, Eliezer Muniz dos Santos, Alberto López Cuenca, Gerard Goggin, Pablo La Parra Pérez i Kimberly Sawchuk.
Edicions en català, castellà i anglès.
Enquadernació rústica.
160 pàgines, 120 il·lustracions.
24 x 16,4 cm.
20 euros.
Disseny de Setanta.
ISBN 978-84-16142-44-6 (CA)
ISBN 978-84-16142-43-9 (ES)
ISBN 978-84-16142-38-5 (EN)
Tirada: 1.500 exemplars.
400 exemplars MACBA (200 CA, 100 ES i 100 EN).
300 exemplars AC/E (250 ES i 50 EN).
800 exemplars Turner.

La realitat invocable

Edició del MACBA.
Catàleg d'exposició.
Textos de Montse Badia, Bartomeu Marí i Clément Rosset.
Edició en català. Inclou els textos en castellà i en anglès.
Enquadernació rústica.
104 pàgines, 40 il·lustracions.
16 x 22 cm.
20 euros.
Disseny de Bisdixit.
ISBN 978-84-92505-70-8
Tirada: 600 exemplars.

Art & Language Uncompleted. The Philippe Méaille Collection

Edició del MACBA.
 Catàleg d'exposició.
 Textos d'Art & Language, Carles Guerra, Matthew Jesse Jackson, Bartomeu Marí, Philippe Méaille.
 Edició en anglès. Inclou els textos en castellà.
 Enquadernació rústica.
 264 pàgines, 287 il·lustracions.
 28,8 x 20 cm.
 Disseny de Filip Tacq.
 ISBN 978-84-92505-52-4
 Tirada: 1.200 exemplars.

Folding the Exhibition

Edició del MACBA en el marc del projecte MeLa - Museums in an Age of Migration. Reinterpreting Europe's Cultural Heritage in the 21st Century. Manual.
 Textos de Núria Gallissà, Maite Muñoz i Marta Vega.
 Edició digital en anglès.
 Publicació en el marc del MeLa Project:
http://www.mela-project.eu/upl/cms/attach/20140902/123126645_2434.pdf

56 pàgines, 18 il·lustracions.
 Edició no venal.
 Disseny de Hey Studio.

La passió segons Carol Rama

Coedició del MACBA, Musée d'Art moderne de la Ville de Paris, EMMA – Espoo Museum of Modern Art, i GAM - Galleria Civica d'Arte Moderna e Contemporanea, Torí.
 Catàleg d'exposició.
 Textos de Paul B. Preciado, Anne Dressen, Teresa Grandas i contribucions d'artistes, escriptors, músics, etc.
 Edicions en català, castellà i anglès.
 Enquadernació tapa dura.
 272 pàgines, 138 il·lustracions.
 24 x 17 cm.
 Disseny de Filip Tacq.
 ISBN 978-84-92505-71-5 (CA)
 ISBN 978-84-92505-72-2 (ES)
 ISBN 978-84-92505-73-9 (EN)
 Tirada: 2.400 exemplars.
 2.030 exemplars MACBA (500 CA, 500 ES i 1.030 EN).
 300 exemplars EMMA (EN).
 70 exemplars GAM (EN).

B. PUBLICACIONS ONLINE

El MACBA té per objectiu crear i publicar continguts online per fomentar l'accés a les línies programàtiques del Museu i de l'art contemporani en general, i alhora, compartir aquests continguts amb el màxim de públic possible. Això inclou projectes com la web, Ràdio Web MACBA i les accions en diferents plataformes i xarxes socials.

El MACBA ha seguit oferint novetats en línia per proporcionar als usuaris eines útils per preparar i aprofitar millor les visites al Museu, sigui de forma presencial o virtual. S'han preparat continguts específics per a la nova secció "Prepara la teva visita", com ara: *podcasts*, continguts relacionats i recorreguts; així com projectes híbrids *online-onsite* que fomentin la relació del públic amb el Museu a través de les xarxes socials.

També s'han publicat materials i documentació d'obres de la Col·lecció i l'Arxiu del MACBA: fotografies, textos crítics, entrevistes o catàlegs. Aquests continguts estan disponibles, tot i que són inèdits *online*.

Eugeni Bonet. Crossreads

<http://www.macba.cat/eugenibonet/>

Aquest web es va publicar amb motiu del projecte *L'ull escolta. Eugeni Bonet: pantalles, projeccions, escrits* (MACBA, del 16 de maig al 31 d'agost de 2014), i de la publicació del llibre que constitueix l'element seminal de tot el projecte, *Eugeni Bonet. Escritos de vista y oído*. Entre les intencions d'aquesta publicació es troba la de rescatar alguns escrits dispersos i de difícil accés. L'edició impresa reuneix 24 textos de l'autor barceloní, elaborats des de 1975 fins a l'actualitat. Per a la versió web del projecte, s'ha estès l'abast per donar cabuda a una major porció de la prolífica activitat escriptora de l'autor.

El projecte es planteja amb dos objectius bàsics: d'una banda la publicació gairebé completa dels textos d'Eugeni Bonet; i de l'altra vol proporcionar eines per a una navegació crítica i transversal sobre els textos. El lloc web vol ser transparent i presentar de manera molt visual certes dades relatives al conjunt de textos. Això s'aconsegueix mitjançant la classificació sota criteris com dates, tipus de text i categories curatorials.

D'altra banda, cada text es pot llegir complet, però es presenta inicialment al lector dividit per paràgrafs. Aquests paràgrafs es poden navegar de dues maneres diferents: la vertical -que genera la lectura lineal del text-, i l'horitzontal o *cross-reading*, que proporciona informació sobre la similitud de cada paràgraf amb altres textos recollits en el lloc web.

Cronologia de *L'herència immaterial*

<http://www.tiki-toki.com/timeline/entry/371075/Lherencia-immaterial/>

L'exposició *L'herència immaterial* aplega un conjunt de 109 treballs que es disposen al costat de materials d'època: revistes independents, llibres, articles de premsa, còmics, etcètera; una cronologia amb dades singulars i els principals canvis historicoculturals del període, que intenta afegir més llum sobre les obres i l'exposició. Des de Mitjans digitals es va fer una reinterpretació d'aquesta cronologia *online*.

Nonument

<http://www.macba.cat/quiosc/index.html?revista=124377095&pagina=-18658>

Aquesta exposició recopila una gran quantitat de material i entrevistes que es van aglutinar en un format de revista digital.

Quaderns portàtils

<http://www.macba.cat/ca/qp>

Després de sis anys de publicar en PDF, la línia de publicacions digitals *Quaderns portàtils*, que gaudeix de gran popularitat, ha estat revisada i adaptada als formats de lectura en dispositius mòbils.

A més se n'han publicat dos exemplars que fins ara constitueixen els darrers números de la col·lecció:

- Quadern portàtil, Art Language (<http://www.macba.cat/ca/quadern-portatil-art-language>).
- Quadern portàtil, Walter Mignolo (<http://www.macba.cat/ca/quadern-portatil-walter-mignolo>).

Ràdio Web MACBA

<http://rwm.macba.cat/>

Amb més de 250 *podcasts* de producció pròpia i dues línies de programació documental en format PDF, en els seus vuit anys de trajectòria, RWM ha esdevingut un arxiu *online* d'investigació que estén la programació del MACBA més enllà de l'espai físic amb la voluntat de fomentar una aproximació crítica a la producció sonora i el pensament contemporani.

La programació de Ràdio Web MACBA està disponible a la carta per descarregar-la o per subscriure-s'hi per mitjà de *podcast*. Durant el 2014 s'hi han publicat: 17 Son[i]es, 12 Especials, 10 Curatorials, 3 Recerca, 14 Extres i 1 Quadern d'Àudio.

6

Col·lecció

Col·lecció

La Col·lecció MACBA aplega obres d'artistes locals, nacionals i internacionals, especialment sud-americans i dels països de l'Est i, des de fa poc temps, incorpora també obres d'artistes del Nord d'Àfrica, de l'Orient Mitjà i del món àrab.

Els fons provenen d'institucions del Consorci MACBA, com ara l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, però també hi han contribuït altres entitats, com la Diputació de Barcelona, i els particulars, amb donacions i acords de dipòsit. Cal destacar en aquest sentit el paper de la Fundació MACBA, constituïda l'any 1987 i membre fundador del Museu des del 1995, que s'encarrega específicament d'ampliar-ne el patrimoni.

5.809

Obres a la Col·lecció

149

Incorporacions

396

Obres prestades a 63 institucions (34 nacionals i 29 internacionals)

A. INCORPORACIONS

El 2013 es va tancar amb 5.723 obres. Al llarg del 2014 s'han incorporat 149 obres i se n'han donat de baixa 63, fruit de regularitzacions, retorns de dipòsits temporals i rectificacions de catalogació. De les 149 obres incorporades, 22 són compres, 79 són donacions i 48 són dipòsits.

De les 149 obres incorporades, 94 pertanyen al Consorci MACBA, 54 procedeixen de la Fundació MACBA i 1 pertany al Fons d'Art de l'Ajuntament de Barcelona. A 31 de desembre de 2014, el nombre d'obres de la Col·lecció MACBA és de 5.809.

De les obres que formen part de la Col·lecció MACBA, 4.610 tenen ja donat número de registre de la Col·lecció. Les 1.199 obres restants formen part de d'altres dipòsits i donacions (Philippe Méaille, Fons Joan Brossa, Família Claramunt) que estan en procés de catalogació.

Procedència dels artistes de la Col·lecció MACBA

Investigació en procés. 18.11.2014

TOTAL D'OBRES
(5.043)

0

1-50

50-150

150-350

350-750

+ 750

INTERNACIONAL
(2.284 / 45,29%)

ALBÀNIA (1)

ALEMANYA (167)

ALGÈRIA (2)

ANGLATERRA (718)

ARGENTINA (33)

AUSTRÀLIA (1)

ÀUSTRIA (83)

BÈLGICA (139)

BOLÍVIA (2)

BÒSNIA-HERZEGOVINA (4)

BRASIL (40)

BULGÀRIA (2)

CANADÀ (52)

COLÒMBIA (5)

CROÀCIA (1)

CUBA (12)

DINAMARCA (2)

E GIPTA (1)

EQUADOR (3)

ESCÒCIA (3)

ESLOVÈNIA (1)

ESTÒNIA (1)

FILIPINES (4)

FINLÀNDIA (1)

FRANÇA (177)

GAL·LES (2)

GRÈCIA (2)

GUATEMALA (1)

HOLANDA (23)

HONGRIA (19)

ÍNDIA (5)

IRLANDA (11)

IRAN (4)

ISLÀNDIA (1)

ITÀLIA (51)

JAPÓ (14)

LÍBAN (6)

LITUÀNIA (3)

LUXEMBURG (8)

MARROC (3)

MÈXIC (23)

NORD AMÈRICA (376)

PALESTINA (29)

PERÚ (8)

POLÒNIA (3)

PORTUGAL (8)

ROMANIA (34)

RÚSSIA (11)

SÈRBIA (2)

SUD-ÀFRICA (27)

SUÈCIA (26)

SUÏSSA (31)

SURINAME (4)

REPÚBLICA TXECA (5)

URUGUAI (5)

VENEÇUELA (73)

XILE (1)

XINA (10)

NACIONAL
(2.755 / 54,63%)

CATALUNYA (2.208)

ESPANYA (547)

DESCONEGUDA
(4 / 0,08%)

DESCONEGUDA (4)

B. CATALOGACIÓ I MANTENIMENT

Totes les incorporacions a la Col·lecció, un total de 149 obres, han estat registrades i documentades gràficament.

D'altra banda, s'ha continuat la tasca de generació de textos d'obres (65), així com textos genèrics d'artistes de la Col·lecció (30) i fitxes curatorials (30), aprofitant les presentacions de la Col·lecció MACBA i les sessions en préstec de determinades obres. I també s'han realitzat diverses sessions fotogràfiques per documentar les obres i els processos d'instal·lació, així com reportatges fotogràfics de peces instal·lades en el context expositiu per deixar-ne testimoni gràfic per al correcte manteniment de la història de l'obra.

C. DIFUSIÓ

La difusió de la Col·lecció s'ha realitzat principalment a través de les exposicions celebrades al MACBA [vegeu secció 3 Exposicions], així com mitjançant els nombrosos préstecs gestionats. Al llarg del 2014, han tingut lloc al MACBA dues presentacions de la Col·lecció que han contribuït a la visibilitat i la difusió del fons patrimonial: l'exposició *L'herència immaterial. Assajant des de la Col·lecció* i l'exposició *Art&Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille. L'exposició La persistència de la geometria*, inaugurada a CONARTE, Monterrey, el març de 2014 (i al MUAC, Mèxic D.F. el juny de 2013), ha integrat un gran nombre d'obres en préstec dels fons del MACBA i de la Fundació "la Caixa". Cal parar esment, també, a la important difusió de la Col·lecció realitzada en el context del projecte intermuseal *L'Internationale*.

L'Internationale

El projecte intermuseal de *L'Internationale*, subvencionat per la Comunitat Europea, és un projecte a llarg termini on participa el MACBA amb d'altres institucions: La Moderna Galerija (MG, Ljubljana, Eslovènia), el Museo Nacional Centro de Arte

Reina Sofía (MNCARS, Madrid), el Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (MHKA, Anvers, Bèlgica), SALT (Istanbul i Ankara, Turquia) i Van Abbemuseum (VAM, Eindhoven, Holanda).

Aquest projecte té com a objectiu la consolidació de vincles entre els museus i arxius que en formen part, tot creant xarxes de treball i afavorint les investigacions transversals, tant pel que fa a la recerca com al fet de compartir metodologies. *L'Internationale* ha contribuït a l'aprofundiment en el coneixement que els museus membres tenen dels fons respectius, i ha permès engregar conjuntament projectes expositius i de recerca que donaran els seus fruits el 2017.

Difusió de la Col·lecció a través de préstecs d'obra

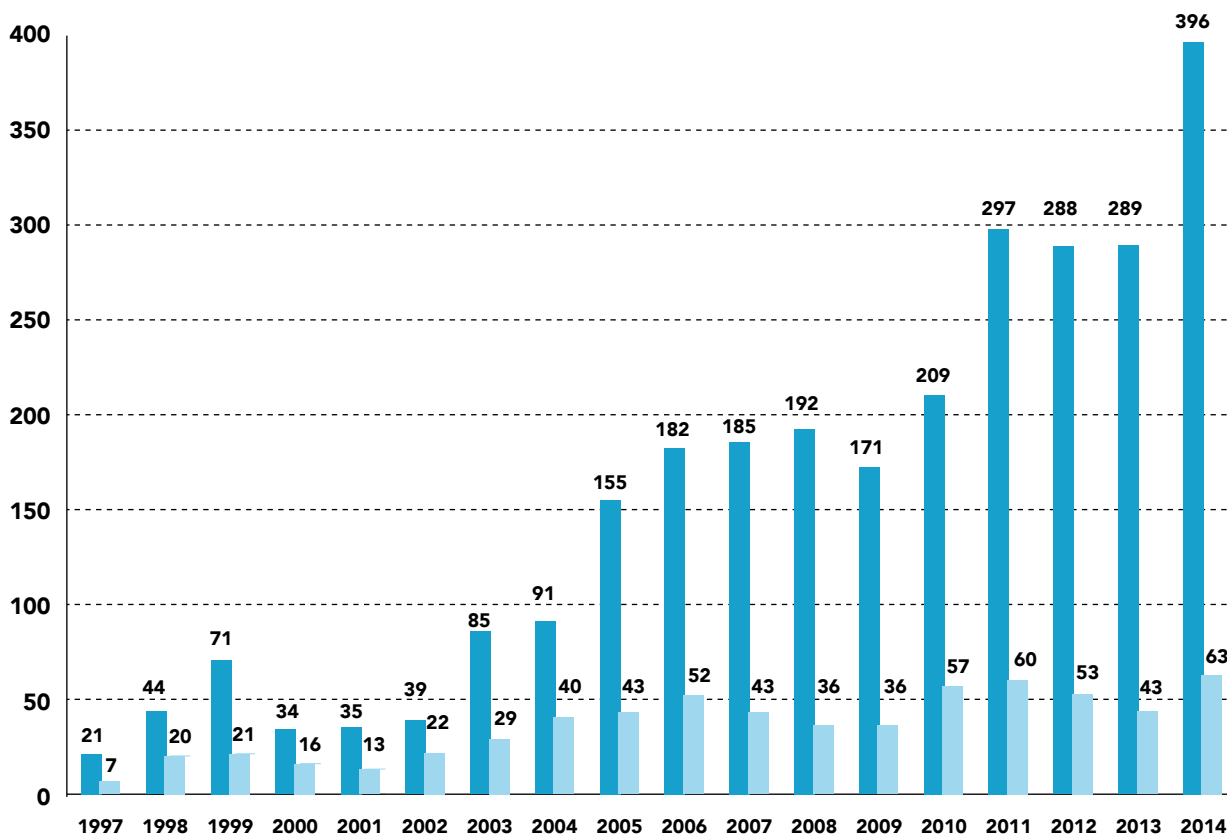
Al llarg del 2014 el MACBA ha signat 78 contractes de préstecs d'obra. Aquests contractes han suposat el préstec d'un total de 396 obres a 63 institucions, de les quals 34 institucions (54%) són nacionals i 29 (46%) internacionals. De les 396 obres cedides a tercers, 225 (57%) s'han prestat a institucions nacionals i 171 (43%) a institucions internacionals.

Si es contrasten aquestes dades amb les de l'any anterior, al llarg del 2014 s'ha produït un increment del total d'obres prestades (un 37% més respecte al 2013), així com de les institucions sol·licitants (un 47% més en relació al 2013).

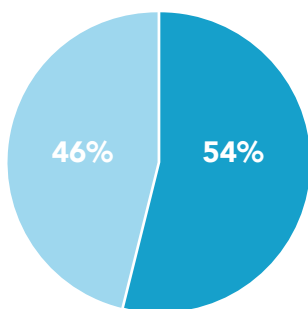
Si es pren en consideració el gràfic que reflexa l'evolució dels préstecs sol·licitats des de l'any 1997, es pot comprovar que el creixement experimentat ha estat molt important. Hem de tenir en compte, igualment, que el MACBA ha realitzat exposicions fora de la seva seu, com és el cas de l'exposició *La persistència de la geometria* al Museo Universitario de Arte Contemporáneo (MUAC) de Monterrey, en col·laboració amb la Fundació "la Caixa".

Préstecs de la Col·lecció MACBA des de 1997 a 2014

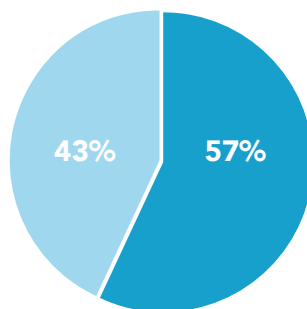
- Obres cedides en préstec
- Entitats sol·licitants

Préstecs d'obres de la Col·lecció del MACBA, 2014

63 Institucions sol·licitats

- 34 Institucions nacionals
- 29 Institucions internacionals

Obres cedides en préstec 2014

396 Obres cedides en préstec

- 225 Obres cedides a institucions nacionals
- 171 Obres cedides a institucions internacionals

D. CONSERVACIÓ-RESTAURACIÓ

Per poder presentar les seves col·leccions, tot museu realitza prèviament una sèrie d'accions que es mantenen invisibles i que, respectant la integritat de l'obra, li allarguen la vida i en permeten la difusió. Es tracta doncs d'un treball interdisciplinari imprescindible per poder assolir dues de les finalitats del museu: conservar el patrimoni per a les generacions futures i fer-lo accessible al públic.

Conservació preventiva

Comptant amb la col·laboració d'una sèrie de professionals de les diverses especialitats necessàries per tractar l'art contemporani, com instal·lació, objecte, pintura, material gràfic, fotografia o mèdia-art, es porta a terme un programa de conservació preventiva integrat en el dia a dia del museu.

Revisions setmanals

Cada dimarts, aprofitant el dia de tancament del Museu, es realitza la revisió i el manteniment de les sales d'exposició. Aquesta tasca consisteix en la revisió visual de totes les obres exposades per verificar la seva correcta conservació, a més de les intervencions de conservació preventiva que es considerin oportunes: neteja de les obres i marcs, revisió dels sistemes de presentació, etc.

Control d'humitat relativa, temperatura i quantitat de llum

El control climàtic de les sales d'exposició es realitza mitjançant la recopilació de les dades dels diversos dataloggers instal·lats a les mateixes sales. D'aquesta manera es recull la informació sobre la temperatura i la humitat relativa constantment. Amb l'històric d'aquestes dades s'elaboren informes periòdics que són fonamentals per a la conservació preventiva de les obres.

Aquest sistema de control climàtic no només està establert a les sales d'exposicions, sinó també a les reserves i magatzems del MACBA, així com al CED, la Capella i el Convent dels Àngels i els magatzems de Zona Franca.

Setmanalment, es porta a terme una lectura de totes les sondes ubicades en els llocs anteriorment citats. Aquesta lectura permet verificar i controlar possibles variacions climàtiques que puguin afectar la conservació de les obres.

Periòdicament i cada vegada que té lloc un canvi d'exposició es fa una lectura de la incidència de la quantitat de llum en els espais expositius i en diverses franges horàries.

Identificació i detecció d'activitat microbiològica mediambiental semestral

Mitjançant un acord amb el Grup de Recerca en Microbiologia Aplicada i Mediambiental del Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals de la Facultat de Veterinària de la UAB, dirigit per la Dra. Ma. Àngels Calvo, es realitza un control semestral de tots els espais del MACBA: l'Edifici Meier, l'Edifici CED, la Capella dels Àngels, el Convent dels Àngels, els magatzems de la Zona Franca.

Conservació preventiva en altres institucions

Actualment el MACBA té dipositades en altres institucions un total de 100 obres. Aquestes institucions són dependències de l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i la Delegació del Govern a Catalunya, així com la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Anualment, i de manera alternada entre les diverses institucions, es realitza un control i verificació de l'estat de conservació de les obres del MACBA. Aquest control es materialitza amb la realització d'un informe d'estat de conservació, amb la corresponent cartografia d'alteracions, així com documentació fotogràfica per tal de contrastar possibles canvis en les obres.

Durant el 2014 s'ha assessorat sobre els sistemes de presentació i s'ha dut a terme intervencions de conservació-restauració en dues obres ubicades a les dependències de l'Ajuntament de Barcelona dels artistes Apel·les Fenosa i Josep Guinovart.

Projecte de neteja dels magatzems d'objecte i de bidimensionals

Seguint el protocol de control d'obra emmagatzemada establert pel Museu, durant el 2014 s'ha dut

a terme la neteja superficial i la revisió visual de les obres ubicades en el magatzem de bidimensionals.

D'altra banda, s'ha realitzat una primera fase del projecte del magatzem d'Objecte. En el procés de treball d'aquest projecte i, durant aquesta primera fase, s'ha posat especial èmfasi en la revisió i valoració de l'estat de conservació de les 810 obres ubicades als prestatges del magatzem.

No només s'ha revisat visualment totes les obres, aproximadament uns 1500 ítems, sinó que s'ha millorat i substituït embalatges, netejat i fotografiat totes les peces, així com les caixes. També s'ha procedit a la presa de mostres per a la realització dels estudis d'activitat microbiològica.

Tota aquesta informació sobre les accions realitzades es troba reflectida a la base de dades del Museu.

Intervencions de conservació-restauració

La utilització dins el camp de l'art de materials industrials, com poden ser els plàstics, així com de tot el que podem considerar com a mèdia-art, objectes d'ús domèstic o, fins i tot, aliments presents en la nostra taula, fan de l'art contemporani un objecte sovint molt delicat. Tot i portant a terme un pro-

grama de conservació preventiva al més acurat possible, a vegades, és necessari intervenir una obra per tal de presentar-la correctament. Aquesta intervenció és realitzada pel professional tenint present els preceptes de respecte per la intencionalitat de l'artista i la integritat de l'obra, mínima intervenció i utilització de materials al més estables possible.

Durant el 2014 s'ha realitzat un total de 79 intervencions de conservació-restauració en obres de la Col·lecció i l'Arxiu.

Moltes de les intervencions han estat senzilles o d'adequació per a la seva correcta exposició. En aquest apartat destaquem les intervencions més complexes realitzades pel Departament de conservació-restauració en obres de la Col·lecció durant el 2014.

- R.1461 *Rinzen*. Antoni Tàpies. 1992-1993. Instal·lació: La intervenció realitzada ha contemplat els elements situats en l'interior del Museu i ha sigut necessari desinstal·lar tots els elements (políptic, somiers, mantes, coixins, llençol i planxa esmaltada i pintada).
- R.1465 *Todos juntos podemos parar el sida*. Keith Haring. 1989 (2014). Pintura mural: Reproducció d'un mural urbà, davant l'inevitable enderrocament del mur on Haring havia realitzat el graffiti. Així, s'ha portat a terme una intervenció de conservació-restauració per visibilitzar el disseny realitzat per l'artista i l'aixecament d'un calc en plàstic de polietilè amb retolador permanent i perforació. Aquest calc (de 34 m. i dividit en cinc fragments) és el "master" (patró) a partir del qual s'han obtingut els calcs fets servir en les reproduccions. Seguint la tècnica de l'estarcit, la línia del grafiti ha sigut transmesa al mur mitjançant els petits forats realitzats en el plàstic. A continuació els conservadors-restauradors han portat a terme pinzellada a pinzellada la reproducció del mural en un temps aproximat de cinc dies.

Intervencions periòdiques anuals

Per diversos factors, com l'exposició a l'exterior i els actes vandàlics, ens trobem amb una obra que requereix un manteniment periòdic i anual.

R1458. *La ola*. Oteiza 1998. Alumini patinat i pintura.

Incorporacions i baixes

Les tasques de conservació i restauració associades a les incorporacions a la Col·lecció inclouen la realització d'informes d'estat de conservació de les obres, supervisió dels embalatges i sistemes de presentació, intervencions de conservació-restauració, presa de mostres de cultiu microbiològic, documentació fotogràfica i introducció de tota la informació al programa de gestió de les Col·leccions (Museum Plus).

Destaquen els treballs realitzats en grans dipòsits, per la seva complexitat:

- Dipòsit Carl Fredrik. Intervencions de conservació-restauració i d'adequació de les 177 obres que componen el Dipòsit de l'artista Carl Fredrik Reuterswärd.
- Dipòsit Lluís Claramunt. Durant el 2014 s'ha continuat amb les tasques de revisió d'entrada i d'adequació de sistema d'emmagatzematge iniciades el 2013.
- Dipòsit Art & Language. Intervencions de conservació-restauració i d'adequació d'obra per a l'exposició Art & Language.
- Dipòsit Alberto Solsona. Tot i que la incorporació d'una primera part d'obres a la Col·lecció MACBA es va realitzar el 2012, la segona incorporació ha tingut lloc el 2014, any en el qual s'han dut a terme les intervencions de conservació-restauració corresponents.

Altres fons documentals del Centre de Documentació que s'han tractat durant el 2014 són: Fons X. Miserachs, Dipòsit E. Olivella, Martí Gasull, Joan Brossa i Arxiu Jorge Ribalta.

E. PROJECTES DE RECERCA

Al voltant de la Col·lecció es porten a terme, principalment, dues línies de recerca: la investigació d'obres i artistes d'interès per al MACBA i la investigació relacionada amb els discursos de les presentacions del fons de la Col·lecció tant de l'any en curs com del proper any. També es realitzen estudis des del punt de vista de conservació-restauració de determinades obres.

Investigació d'obres i artistes d'interès per al MACBA

Al llarg del 2014 s'investiga la producció artística de diversos artistes, així com la localització i l'aprofundiment en obres concretes que el MACBA considera que podien ser d'interès per a ser incorporades a la Col·lecció. Els fruits d'aquesta investigació donen com a resultat la selecció d'un conjunt de 46 obres corresponents a 24 artistes, les quals es presenten al Comitè Assessor d'Adquisicions anual, celebrat el 22 de setembre de 2014. I també, s'inicia la investigació per presentar-la al Comitè Assessor del 2015.

Discursos de les presentacions del fons de la Col·lecció

Les presentacions del fons de la Col·lecció sorgeixen de la tasca de recerca realitzada pel Museu entorn de les obres de la Col·lecció MACBA i alhora generen necessitats d'investigació per acabar-les de completar. En concret:

Art, dos punts. Barcelona viu l'art contemporani

Adaptació de la mostra, que originàriament ocupava la totalitat del Museu, a les dues plantes de l'edifici, mantenint la coherència de la presentació original.

L'herència immaterial. Assajant des de la Col·lecció

- Realització d'una cronologia del context cultural i sociopolític del període comprès entre 1977 i 1993.
- Recerca de representacions artístiques vinculades a la cultura popular dels vuitanta.

- Anàlisi de l'espai públic durant la transició espanyola. A més a més de ser un escenari festiu, s'hi posaven de manifest polítiques de consens que ocultaven formes de vigilància i control urbà.
- El cos humà emprat com a metàfora del cos social.
- Anàlisi de la transformació de la cultura del lleure en l'època de la transició: creació de noves ficcions.
- Estudi de les tendències artístiques predominants en el període estudiat: la represa per part de l'artista de la seva pròpia experiència biogràfica com a contingut artístic, i el retorn de l'art als perímetres lingüístics.
- Les subcultures musicals (bakalao, la Movida madrilenya, pop gitano, hip-hop, flamenc...)

Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille

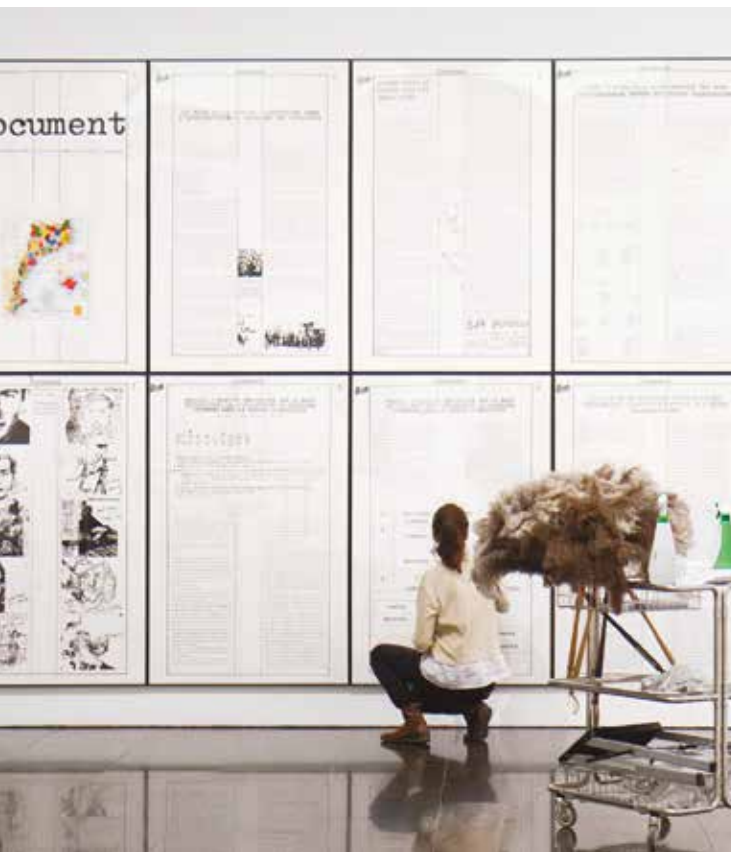
- Continuació de la catalogació i classificació dels materials constituïts.
- Agrupació dels documents segons període i temàtica.
- Investigació sobre les obres conjuntament amb els artistes.

Estudis d'obres

Per una altra banda, des del punt de vista de la conservació s'han realitzat estudis sobre les següents obres:

R 2790. *Meatball Curtain (for R. Crumb)*. Öyvind Fahlström, 1969. Estructura variable. Esmalt sobre metall, metacrilat, plàstic, imants i varetes flexibles de metall. Investigació i recerca sobre el PMMA. Coloració del polímer plàstic, realització de motlles, processos industrials de termoconformat i reproduccions.

R 508. *Holy Food*. Antoni Miralda, 1984-1989. Instal·lació. Liofilització d'aliments. Projecte portat

a terme en col·laboració amb el Grup de Recerca en Microbiologia Aplicada i Mediambiental del Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals de la Facultat de Veterinària de la UAB. Per voluntat expressa de l'artista i amb la finalitat de poder seguir les seves indicacions en l'exposició d'aquesta instal·lació, es continua amb el projecte d'estudi de liofilització d'alguns dels aliments presents en l'obra.

F. REPOSITORI DIGITAL

Des del 2013 un equip de professionals de diversos àmbits del Museu, en col·laboració amb experts externs, està treballant en el desenvolupament d'un Repositori Digital.

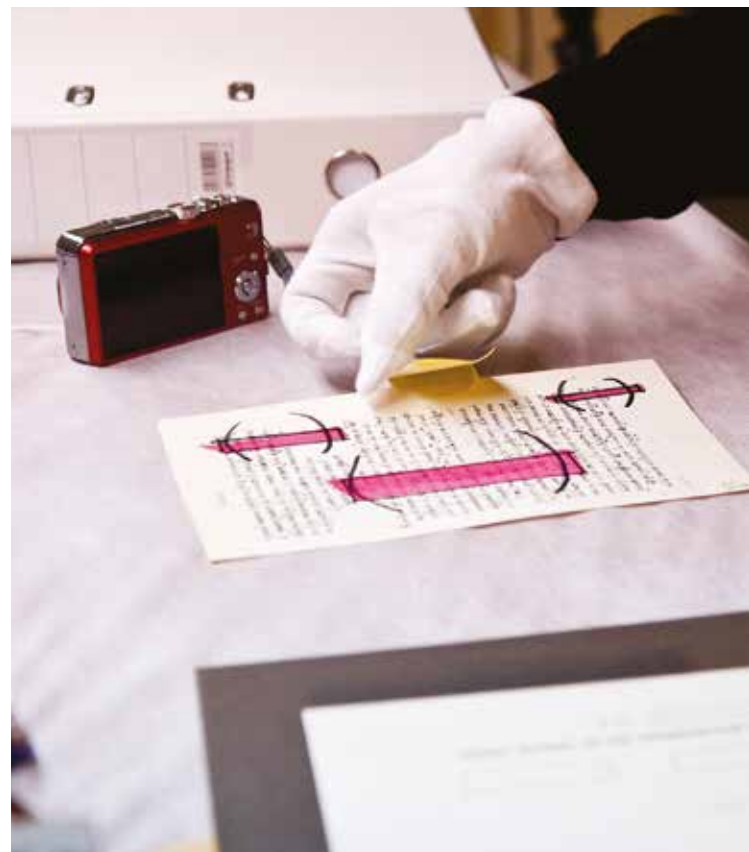
El Repositori Digital MACBA és una eina que té com a objectiu la preservació, gestió i difusió del patrimoni digital del MACBA. Inclou fotografies, enregistraments sonors, enregistraments audiovisuals, materials gràfics i documents, tant nascuts digitals com digitalitzats per motius de preservació i accessibilitat.

Aquest patrimoni digital s'organitza en dos grans grups: el patrimoni artístic, compost per les obres de la Col·lecció nascudes digitals o digitalitzades; i

el patrimoni documental, compost per fons personals d'artistes i altres agents relacionats amb l'art contemporani, pel propi fons històric que documenta l'activitat de la institució, i per col·leccions documentals de l'Arxiu i la Biblioteca.

El primer any de desenvolupament va servir principalment per posar en marxa l'eina i començar a introduir el patrimoni artístic digital del Museu. El 2014 s'ha destinat a consolidar l'eina, desenvolupar noves funcionalitats centrades en l'experiència d'usuari i a iniciar la introducció del patrimoni documental amb les fotografies del Fons Xavier Miserachs. Està previst posar-lo a disposició del públic durant l'any 2015.

Amb aquest projecte el MACBA facilitarà l'accés a continguts artístics i documentals de gran rellevància per al coneixement de les pràctiques artístiques contemporànies, reforçant les seves funcions de recerca, debat i difusió del pensament.

7

Centre d'Estudis i Documentació

Centre d'Estudis i Documentació

El Centre d'Estudis i Documentació (CED) té l'objectiu fundacional de prolongar i enriquir les funcions del MACBA, vinculant l'activitat expositiva del Museu a l'estudi i la producció de coneixement en l'àmbit de les pràctiques artístiques contemporànies. Aquest objectiu es realitza a través de les seccions de l'Arxiu i la Biblioteca.

Durant el 2014 ha tingut una especial rellevància la participació en el projecte d'investigació europeu *MeLa Project*. En el marc d'aquest projecte s'ha presentat la publicació digital *Folding the Exhibition*, que recull la recerca i l'experiència de l'Arxiu del MACBA en l'àmbit de la preservació, l'organització i la difusió de la documentació generada per les exposicions. També com a aportació a aquest projecte, en col·laboració amb el Royal College of Art de Londres, s'ha programat la mostra documental i el programa performatiu *Transfigurations. Curatorial and Artistic Research in an Age of Migrations*.

111.783

Registres (biblioteca i arxiu)

2.530

Incorporacions al CED

14.769

Documents consultats

Pel que fa als serveis d'atenció al públic, s'ha promogut el coneixement del CED a través de visites guiades de grups escolars i universitaris, adreçades a difondre els serveis i continguts dels fons i les col·leccions, amb una especial atenció a la divulgació de la col·lecció de publicacions d'artista de l'Arxiu.

A. INCORPORACIONS

Durant el 2014 s'ha mantingut una línia d'adquisicions adreçada a incorporar títols significatius per a l'estudi de l'art contemporani i per representar l'escena actual de publicacions d'artista, amb un interès particular en els cassets i vinils com a suports sonors utilitzats per artistes, en l'eclosió del fenomen dels fotollibres, així com en la complexa producció de *fanzines* en el context de l'art contemporani i de disciplines relacionades. Tot això amb la finalitat de reforçar l'objectiu del museu de connectar amb noves audiències, així com d'iniciar àrees temàtiques emergents en la col·lecció de publicacions d'artista de l'Arxiu.

A més de les publicacions adquirides per compra, el CED ha incrementat també les seves col·leccions gràcies als títols rebuts per donació i per intercanvi a través de l'acord mantingut de forma regular amb uns 178 museus, institucions culturals i altres centres d'art d'abast internacional.

L'Arxiu i la Biblioteca han rebut també regularment els darrers números publicats dels 225 títols de revistes de les quals manté subscripció.

Adquisicions ordinàries de patrimoni bibliogràfic i documental

	Arxiu	Biblioteca
Compres	386	620
Donacions	84	911
Intercanvis	7	368
Traspàs altres departaments	85	-
Traspàs Biblioteca	69	-
Total	631	1899

Incorporacions destacades:

*Gesammelte Werke, Band 35
4 Novellen.* Dieter Roth. Basilea:
Selbstverlag, 1991.

*I've Come a Long Way Just to
See You.* Daniel Johnston. París:
Royal Book Lodge - Frédéric Déjean,
2011.

You Just Got Blogged. Michael
Swaney. Barcelona: Me & The
Curiosity, 2014.

Modern Correspondence
(issue #3). Plymouth: CCC/MAI, [1975].

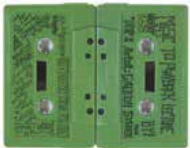
Munt 1. Evol. Barcelona: Muntzine, 2012.

Less-Lethal, vol. 2.
Barcelona: Alku, 2014.

Une danse des bouffons. Marcel Dzama. [Nova York?]: s.n., 2014.

Gæougi Sygnok. Barcelona: Alku, 2011.

B. CATALOGACIÓ

Durant el 2014 el focus d'atenció principal s'ha centrat en la catalogació de les publicacions d'artista per a infants i la creixent col·lecció de *fanzines* publicats en els darrers anys, així com les noves adquisicions de l'Arxiu i la Biblioteca. En paral·lel, s'ha continuat treballant en la catalogació del Fons Joan Brossa i en la recerca per a la exposició que el MACBA té previst realitzar sobre aquest artista.

També durant el 2014, s'han invertit més esforços en la consolidació d'un sistema de gestió documental de l'arxiu històric del MACBA, amb la finalitat de donar difusió i preservar la documentació produïda pel Museu en el desenvolupament de les seves activitats.

Catalogació

Arxiu

Col·leccions documentals		1.817
Fons Joan Brossa		1.475
Fons Art & Language		3
Fons Xavier Miserachs		401
Fototeca		70
Baixes		20
Núm. total registres 31/12/2014		42.744
Arxiu històric MACBA	Material de difusió	191
	Publicacions	14
	Gravacions	389
	Material caixes (expedients)	46
Digitalització	Fons Xavier Miserachs (fulls de contacte i correspondència, núm. pàg.)	410
	Fons Joan Brossa (núm. fitxers digitalitzats fins a 31/12/2014)	9.742

Biblioteca

Nous registres bibliogràfics		2.799
Núm. total registres al catàleg 31/12/2014		69.039

C. CONSULTES

El CED ofereix 63 punts de consulta destinats a accedir als diversos tipus de materials i serveis:

- Sala de consultes especials, reservada a l'accés als fons i col·leccions de l'Arxiu i a la reserva de la Biblioteca (4 llocs).
- Consulta d'audiovisuals (4 llocs).
- Punts de consulta informatitzats, amb accés a internet, als catàlegs de la Biblioteca i l'Arxiu i a bases de dades especialitzades (6 llocs).
- Consulta de biblioteca (49 llocs).

Usuaris i consultes		
Arxiu		
Usuaris interns		44
Núm. de documents consultats per usuaris interns		617
Usuaris externs presencials		119
Núm. de documents consultats per usuaris externs		2.152
Dies de servei		176
Consultes en línia		80
Mitjana mensual d'usuaris		13,58
Banc d'imatges Arxiu Històric (consultes internes)	número de consultes	29
	número d'imatges	1.469
Banc d'imatges Arxiu Històric (consultes externes)	número de consultes	12
	número d'imatges	31
Banc d'imatges d'obres de Col·lecció (consultes internes)	número de consultes	105
	número d'imatges llogades	5.405
Banc d'imatges d'obres de Col·lecció (consultes externes)	número de consultes	108
	número d'imatges	1.214
Banc d'imatges del Fons Xavier Miserachs (consultes externes)	número de consultes	41
	número d'imatges	83
Visites a Flickr		481.181
Biblioteca		
Usuaris presencials		4.388
Núm. de documents consultats		12.617
Consultes no presencials		322
Consultes a la base de dades JSTOR		1.168
Consultes a les base de dades Art Full Text i Art Index		1.801
Núm. total de carnets el 31/12/2014		4.773
Dies de servei		176
Mitjana diària d'usuaris		24

D. DIFUSIÓ

Durant el 2014, el CED ha continuat activant els seus continguts, tant a través de les exposicions del MACBA com en les mostres realitzades en altres centres d'art. És el cas de la presència de documents de l'Arxiu en la mostra *L'herència immaterial. Assajant des de la Col·lecció* i en *Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille*.

Préstecs

Arxiu

Ítems prestats per a exposicions MACBA	217
Ítems prestats per a exposicions externes	52
Núm. d'exposicions externes a Espanya	7
Núm. d'exposicions externes fora d'Espanya	0

Biblioteca

Núm. documents préstec intern	1.219
Núm. documents préstec interbibliotecari	66

Per difondre els fons i les col·leccions especials, el CED ha participat en diverses activitats adreçades al públic en general i a l'àmbit acadèmic i escolar.

- Bookcrossing. Activitat de celebració del Dia Internacional del Llibre als museus. 23 d'abril de 2014.
- "MACBA es viu": visita guiada al llegat documental de Joan Brossa. 1 de febrer de 2014.
- Viuimarató Joan Brossa. 18 d'octubre de 2014
- Esdevenir document d'art: arxiu, desclassificació i drets humans. 25 de febrer de 2014.

Bookcrossing. Activitat de celebració del Dia Internacional del Llibre als museus - 23/04/2014

Esdevenir document d'art: arxiu, desclassificació i drets humans. 25/02/2014

Visites guiades:

- Visita Centre d'Estudis i Documentació. Congrés BOBCATSSS. Facultat de Biblioteconomia i Documentació. 29 de gener de 2014.
- Visita llibres d'artista. Alumnes Facultat Belles Arts, UB. 9 de març de 2014.
- Visita llibres d'artista. Conservatori de les Arts del Llibre. EASD Llotja. 10 de març de 2014.
- Visita Centre d'Estudis i Documentació. Escola d'Arquitectura La Salle. 24 d'abril de 2014.
- Visita Centre d'Estudis i Documentació. Alumnes Master Curating Contemporary Art. Royal College of Art. 8 d'octubre de 2014.
- Visita llibres d'artista. Alumnes Facultat Belles Arts, UB. 31 d'octubre de 2014.
- Visita Centre d'Estudis i Documentació. Alumnes batxillerat Institut Moisès Broggi. 17 de novembre de 2014.
- Visita llibres d'artista. Alumnes IDEP. 5 de novembre de 2014.
- Visita llibres d'artista. Alumnes Escola de Rubí. 17 de desembre de 2014.

E. RESIDÈNCIES D'INVESTIGACIÓ

El Programa de Suport a la Investigació està adreçat a investigadors que volen accedir al patrimoni documental del Museu com un dels eixos bàsics dels seus projectes. Durant el 2014 el Museu ha acollit 13 investigadors, que han desenvolupat projectes de recerca relacionats amb la Col·lecció MACBA i amb les pràctiques artístiques contemporànies que es poden documentar a través dels recursos del CED.

Investigadors i projectes de recerca

Samantha Small

Màster en Belles Arts. Goldsmiths College, University of London.

Marcel Broodthaers en el Fons de la Col·lecció MACBA. Octubre de 2013 - Gener de 2014.

Diana Padrón

Llicenciatura en Història de l'Art. Universidad de la Laguna. Pràctiques cartogràfiques en l'art contemporani com a instrument per a una crítica de la representació a l'època global. Octubre de 2013 - Gener de 2014.

Alexandra Murray

Llicenciatura en Història de l'Art. RMIT University (Melbourne).

Performances relacionades amb els instruments-objectes. Abril - Juny de 2014.

Joan Bennassar

Grau de Belles Arts. Universitat de Barcelona.

Expectatives (future prospects).

Abril - Octubre de 2014.

Ariadna Guiteras

Llicenciatura en Belles Arts. Universitat de Barcelona.

Contradiccions de les pràctiques zen: el ioga en el paradigma actual. Abril - Octubre de 2014.

María Rodríguez

Màster en Desenvolupaments Socials de la Cultura Artística. Universidad de Málaga.

Creació postpornogràfica a l'Estat Espanyol.

Juny - Juliol de 2014.

Kyle Bella

Doctorat en Teoria Queer. Goddard College (Plainfield, Estats Units).

Representacions artístiques i culturals de la sexualitat a partir de 1970. Juliol de 2014.

Lucía Egaña

Màster en Documental Creatiu. Universitat Autònoma de Barcelona.

Pràctiques activistes transfeministes a Catalunya.

Setembre - Desembre de 2014.

Miriam Solá

Màster en Estudis de Gènere, Dones i Ciutadania.

Universitat de Barcelona. Pràctiques activistes transfeministes a Catalunya.

Setembre - Desembre de 2014.

Larraitx Torres

Màster en Belles Arts. Dutch Art Institute (Arnhem).

Revisió de les retrospectives i les classificacions de gènere en l'art. Setembre - Desembre de 2014.

Daniela Hermosilla

Màster Oficial d'Estudis Avançats en Història de l'Art. Universitat de Barcelona.

Funció documental de les publicacions i llibres d'artista entre 1958 i 1989.

Novembre - Desembre de 2014

Laura Benítez

Doctorat en Filosofia. Universitat Autònoma de Barcelona.

Formes de censura en el context artístic contemporani. Desembre de 2014 - Gener de 2015.

Mónica Galván

Màster en Investigació en Arts Visuals. Escuela Nacional de Artes Plásticas, Universidad Nacional Autònoma de México. Espai d'exposició, objecte i espectador. Desembre de 2014 - Gener de 2015.

F. PROJECTES DE RECERCA

L'any 2014, el CED ha continuat la seva participació en el projecte europeu *MeLa – European Museums in an Age of Migrations*, finançat per la Comissió Europea (European Research Area. 7th Framework Programme). Aquest programa de quatre anys, iniciat al 2011, té com a finalitat investigar l'actual paper dels museus per tal de definir noves estratègies en un context caracteritzat per la migració constant de persones i idees. Durant aquest any, la participació del CED s'ha concretat en la publicació digital *Folding the Exhibition*, que és el resultat d'un estudi sobre els protocols d'arxiu i els mètodes de classificació de la documentació que produeixen les exposicions d'art contemporani, així com en la incidència d'aquestes pràctiques en la manera d'escriure la història de l'art.

També en el context del MeLa Project, el CED va participar en la investigació, coordinació i presentació del projecte *Transfigurations. Curatorial and Artistic Research in an Age of Migrations*, una iniciativa del Royal College of Art de Londres. El projecte es va concretar en una exposició documental a la Capella dels Àngels i en un programa públic. Amb la participació de Lawrence Abu-Hamdan, Leo Asemota, Kader Attia, Quinsy Gario i Camille Henrot [vegeu la secció 3 Exposicions].

Així mateix, el CED ha participat en la gestació del *MeLa Critical Archive*, que té com a objectiu difondre el processos i resultats de les investigacions portades a terme per les diferents institucions participants en el projecte durant els seus quatre anys de durada. L'equip va participar en la presentació d'aquests resultats durant l'exposició interactiva celebrada a la 14a Biennal d'Arquitectura de Venècia, sota el títol *Unfolding the MeLa Critical Archive*, el novembre de 2014.

Des de l'Arxiu, també es participa en el projecte europeu *L'Internationale* a través del grup de col·leccions i arxius que tracta de compartir coneixements i experiències en la gestió, la preservació i la difusió de les obres i documents, amb un esperit confederatiu d'interrelació entre les altres institucions participants: Moderna galerija Ljubljana, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen, SALT i Van Abbemuseum.

Folding the Exhibition. Barcelona, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, 2014

Vista de l'exposició *Curatorial and Artistic Research in an Age of Migrations*, juny 2014

8

Públic

Públic

Totes les activitats organitzades pel MACBA durant el 2014 han tingut l'objectiu d'ampliar i fidelitzar els diferents públics del Museu. Presencialment, el MACBA va confirmar el 2014 la seva tendència a l'alça: va rebre 715.745 visites i va programar fins a 35 activitats exclusives per als Amics del MACBA. Pel que fa als públics digitals, el Museu va registrar un total de 621.453 visites a la seva pàgina web, va doblar els seus fans a Facebook (35.145) i va créixer un terç al Twitter fins a situar-se en 42.822 seguidors.

A. PÚBLIC PRESENCIAL

El MACBA va rebre 715.745 visites l'any 2014, un 6,47% més que el 2013, any en què va comptar amb 672.251 visites, i un 0,74% més que el 2012, quan en va rebre 710.466.

El 8 de setembre es va iniciar l'activitat expositiva en els nous espais del Museu, amb la mostra *Nonument* al Convent dels Àngels. Des del 20 de novembre s'hi va sumar *Sigalit Landau. La dansa fenícia de la sorra*, a la Capella MACBA. El 2014 es va tancar amb una gran fita: tots els espais expositius programats, a banda i banda de la plaça, amb un total de vuit propostes artístiques.

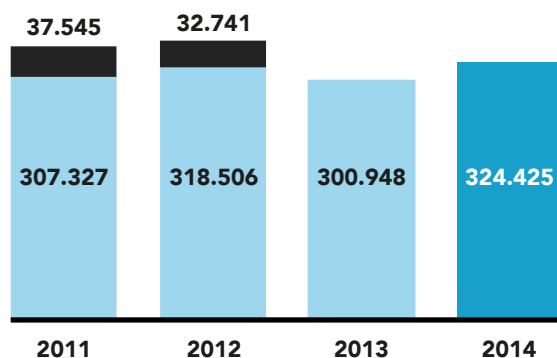
L'entrada general al MACBA inclou, des del 2013, l'accés a totes les exposicions i es va activar la seva validesa durant un mes, a partir del maig del 2013. D'aquesta manera es permet al visitant tornar al Museu tantes vegades com vulgui durant un mes i l'entrada a totes les activitats que passen a sales, com les de "MACBA es viu" de cada dissabte.

L'assistència a cadascuna de les mostres es comptabilitza per visites. Si es parla de persones que han adquirit un tiquet d'entrada, per tant de visitants, la xifra global és de 324.425 el 2014. Això representa un increment del 7,8% respecte al 2013, any en què el Museu va comptar amb 300.948 visitants.

Durant l'any 2014 es va incrementar l'assistència de públic local, que va passar a ser un 38,40% del total. Aquest augment va estar avalat per l'èxit de les jornades obertes, amb 12.890 assistents el Dia i La Nit Internacional dels Museus (per tercer any consecutiu, el MACBA va ser el museu més visitat de Catalunya en aquesta data) i amb 6.846 visitants durant la diada de la Mercè, el 24 de setembre.

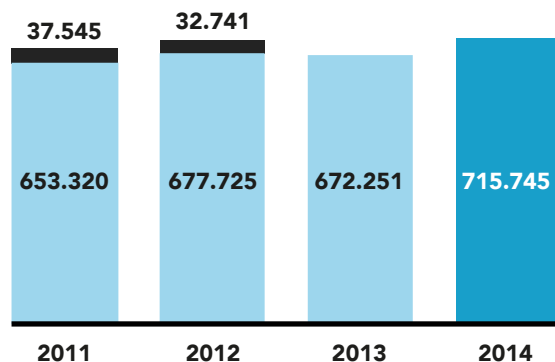
A continuació, l'evolució de visitants i visites en els últims 4 anys, així com algunes dades sobre l'origen del públic.

Visitants

● Visitants ● Sonar

Visites

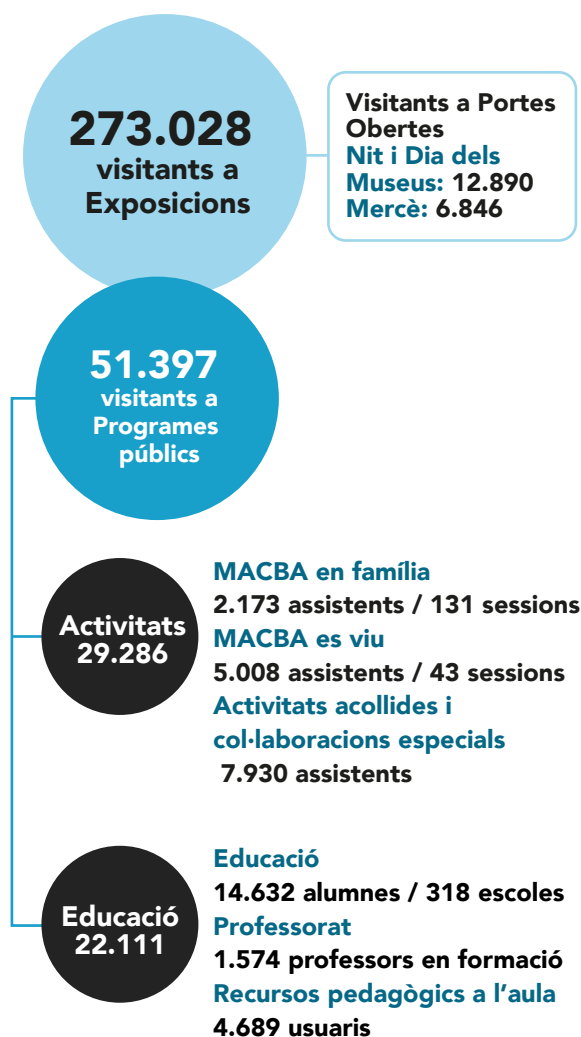

Exposicions i activitats

Un total de 13 exposicions es van inaugurar durant l'any 2014, exposicions que van aplegar a les seves inauguracions més de 6.000 convidats.

Pel que fa a les activitats, el programa amb més assistents va ser "MACBA es viu", amb una programació d'espectacles de disciplines diverses com música, dansa i visites especials tots els dissabtes a la tarda. Van assistir-hi més de 4.000 persones, i hi va haver dissabtes en els quals es va arribar a comptar més de 350 assistents. El segueix en importància el programa "MACBA en família".

A continuació, algunes dades de visitants a Exposicions i Programes públics

Durant el curs 2014-2015, i amb un total de 18.101 visites, els programes educatius del Museu van consolidar la formació del professorat donant continuïtat a la programació dels cursos trimestrals impartits tant al MACBA com arreu de Catalunya (Girona, Amposta, Reus i Vic, entre d'altres), a més d'oferir un nou curs d'estiu. Per primer cop es va oferir la possibilitat d'assistir a tallers amb artistes i especialistes que permeten treballar amb recursos d'aplicació directa a l'aula.

Pel que fa als programes escolars, la gran novetat va ser la recuperació d'una exposició permanent dels fons de la Col·lecció, oberta durant tot el curs i que permet actualitzar les diferents propostes educatives.

Pel que fa als seminaris, cursos i conferències dels Programes públics del MACBA, cal fer una menció especial dels seminaris *L'emoció no diu "jo"*, a càrrec de Georges Didi-Huberman, *Descolonitzar el museu* i *L'altre costat de l'avantguarda. Estètica i dissidència somatopolítica en l'art del segle XX*, que van tenir una gran acollida i van exhaurir totes les entrades disponibles.

Itineràncies

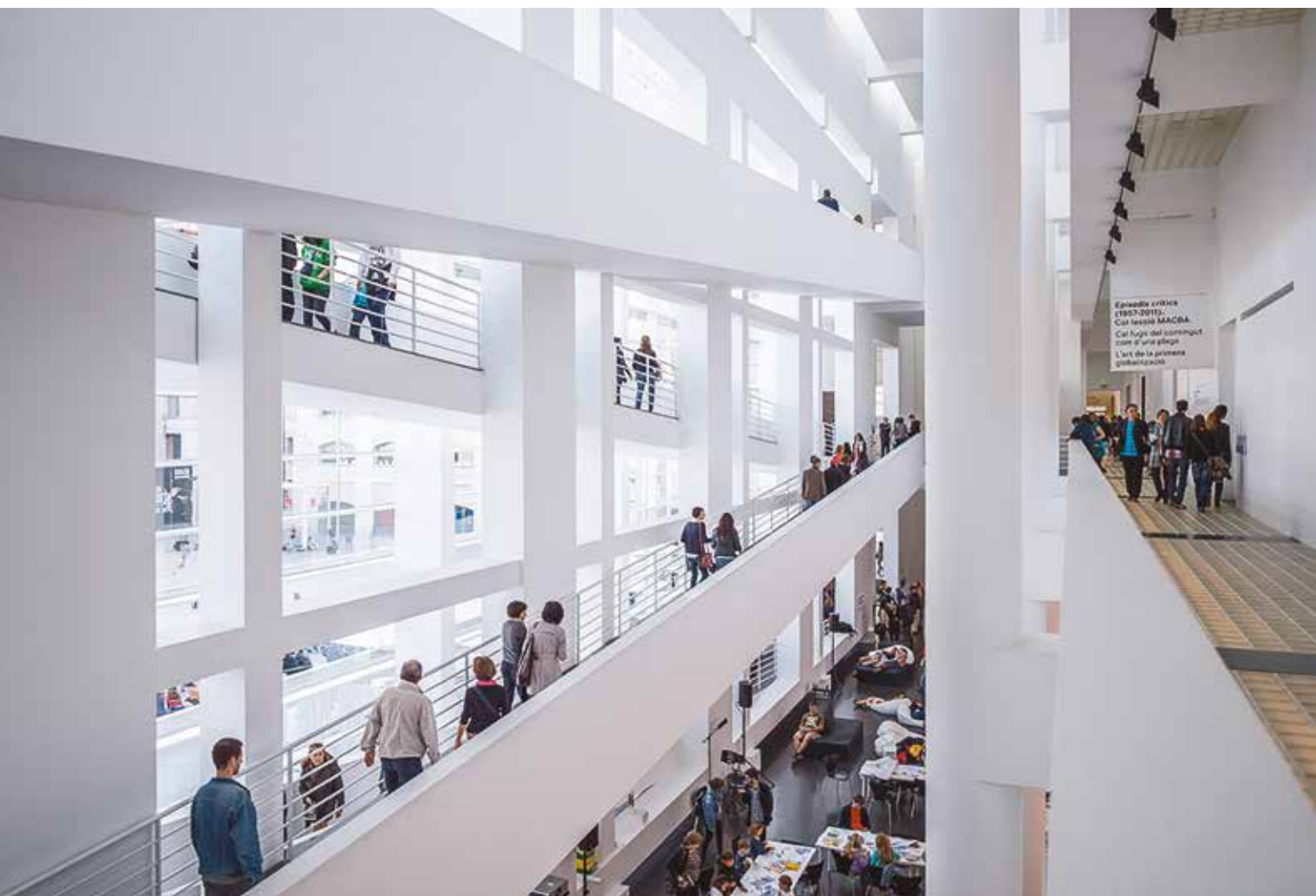
Un dels trets d'identitat del MACBA és que produeix la quasi totalitat de les seves exposicions i programes en col·laboració amb una àmplia xarxa de museus i centres d'art, universitats i centres de recerca internacionals, fonamentalment d'Europa i d'Amèrica del Nord i del Sud.

Des de l'obertura del Museu, les seves col·laboracions amb altres museus i centres d'art han anat augmentant notòriament fins a sumar en l'actualitat més de 100 coproduccions i itineràncies realitzades amb prop de 80 institucions de tot el món. Les exposicions que van itinerar durant aquest any van ser:

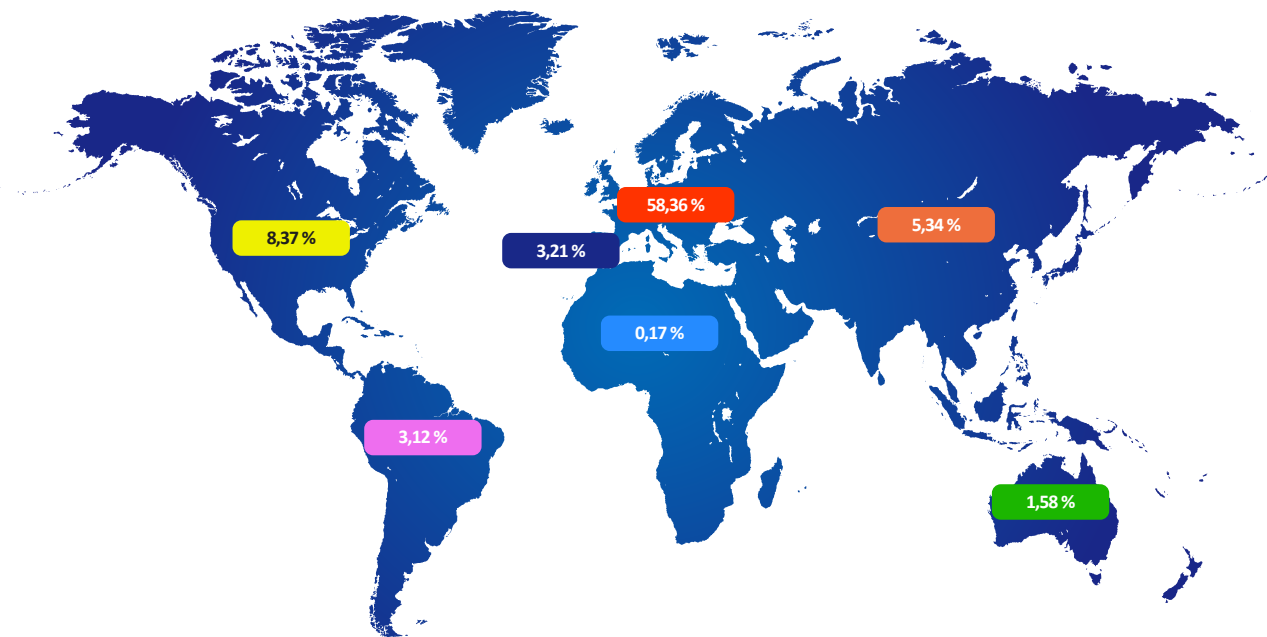
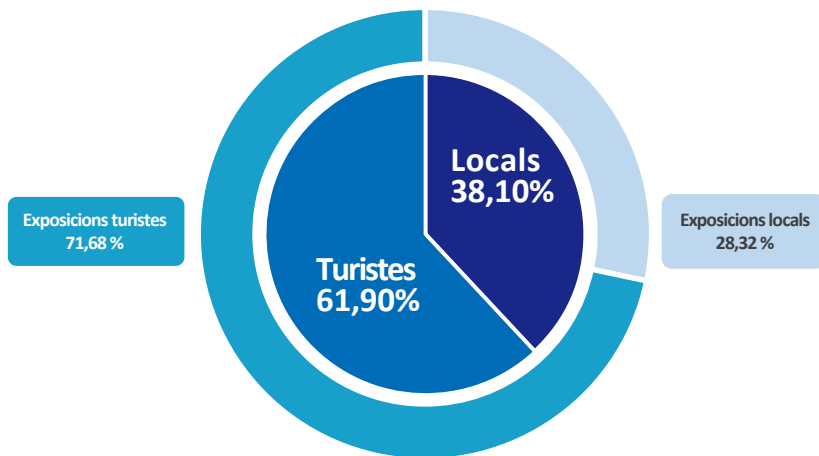
- *Lawrence Weiner. Written on the Wind* a l'Stedelijk Museum d'Amsterdam.
- *La persistència de la geometria* al MUAC i al Centro de las Artes Parque Fundidora de Monterrey a Mèxic.
- *Ahlam Shibli. La casa fantasmal* al Museu de Arte Contemporânea de Serralves a Porto.

Les exposicions presentades al MACBA i que han estat coproduccions o itineràncies són:

- *Oskar Hansen. Forma oberta*, al Museu de Arte Contemporânea de Serralves a Porto el 2015 (coproducció).
- *Xavier Ribas. Nitrat*, a The Bluecoat, a Liverpool (itinerància) i al Museo Universidad de Navarra a Pamplona el 2015 (coproducció).
- *La passió segons Carol Rama*, al Musée d'Art moderne de la Ville de Paris, a l'Espoo Museum of Modern Art a Espoo (Finlàndia) el 2015, al Museum of Modern Art Ireland a Dublín el 2016 i a la Galleria Civica d'Arte Moderna e Contemporanea di Torino el 2016 i 2017 (les quatre són coproduccions).
- *Antoni Abad. megafone.net/2004-2014*, a la Pinacoteca do Estado de São Paulo el 2015 (itinerància).
- *La bèstia i el sobirà*, al Württembergischer Kunstverein a Stuttgart el 2015 i 2016 (coproducció).

Dades generals de procedència dels visitats del MACBA

Espanya	Madrid 0,81 %	València 0,34 %	
Europa	França 17,47 %	Itàlia 8,70 %	R. Unit 6,85 %
Amèrica del Nord	EEUU 5,97 %	Canadà 1,63 %	
Àsia	Japó 1,50 %	Corea del S 1,14 %	Israel 1,00 %
Amèrica del Sud	Brasil 1,24 %	Argentina 0,89 %	
Oceania	Austràlia 1,43 %		
Àfrica			

B. AMICS DEL MACBA

El programa dels Amics del MACBA ha seguit centrant el seus objectius a esdevenir un punt de trobada entre aquell públic que vol tenir una relació més continuada amb l'activitat del Museu i el que busca un contacte de primera mà amb els seus protagonistes. Durant el 2014 s'han programat un total de 35 propostes exclusives, entre visites als projectes expositius i visites a altres centres i equipaments.

Durant l'any s'han posat en marxa les visites prèvies a la inauguració de les exposicions. Una de les experiències més destacades ha estat la visita a l'exposició *Just davant nostre*, que va comptar amb la participació dels dos comissaris, així com d'alguns dels artistes presents a la mostra que van explicar els seus projectes als Amics del MACBA. Aquest mateix format es va repetir a les exposicions d'Eugeni Bonet, Sigalit Landau o Xavier Ribas amb molt bona acollida per part del públic assistent.

D'altra banda, el programa Amics del MACBA ha presentat altres projectes relacionats amb l'art contemporani en altres espais i centres de la ciutat. A més de les visites a institucions que ja es feien en

altres edicions (Fundació Antoni Tàpies, Fundació Joan Miró, CCCB, Museu Picasso i Museu Nacional d'Art de Catalunya), aquest any destaquen les visites amb els comissaris del programa d'exposicions al Fabra i Coats Centre d'Art Contemporani, tot just inaugurat, o bé la primera visita realitzada a la fira Swab, que va comptar amb el suport del seu director i l'equip de comissaris. Així mateix, s'han tornat a oferir condicions especials per a l'accés a la fira ARCO i a la fira de videoart LOOP.

Finalment, el programa Amics del MACBA també representa una oportunitat per poder gaudir d'espectacles de la ciutat amb condicions especials, com els del Mercat de les Flors, el TNC o La Seca-Espai Brossa, entre d'altres.

Propostes exclusives per als Amics del MACBA

Nadal 2013-2014

Fins al 31 de gener. Recollida del catàleg regal anual a les Taquilles del Museu, amb activitats al Centre Internacional de Fotografia Barcelona, a càrrec de Lawrence Weiner, Cildo Meireles, Àngels Ribé o CIFB.

CCCB. Espriu. He mirat aquesta terra

21 de gener. Presentació de l'exposició. A càrrec de Julià Guillamon, comissari de la mostra, i visita lliure. Activitat realitzada conjuntament amb els Amics de la Fundació Joan Miró, el CCCB i la Fundació Antoni Tàpies.

MACBA. Just davant nostre. Altres cartografies del Rif

23 de gener. Visita a l'exposició, en anglès amb servei de traducció simultània, a càrrec dels comissaris Abdellah Karroum i Soledad Gutiérrez.

MACBA. Motor de modernitat. Grup R. Arquitectura, art i disseny

10 de febrer. Visita a l'exposició a càrrec del comissari Fernando Marzá.

Fabra i Coats. Capítol I: Crònica. Narració, història i subjectivitat

31 de gener. Visita a l'exposició a càrrec dels comissaris David Armengol i Martí Manen.

ARCO 2014

Del 19 al 23 de febrer. Descompte en l'entrada a la Fira.

TNC. Doña Rosita la soltera, de Federico García Lorca, dirigida per Joan Ollé

26 de febrer. 50 invitacions per a la funció de les 20 hores a la Sala Gran del TNC.

Mercat de les Flors. Capricis, de la Cia. Àngels Margarit

Del 28 de febrer al 2 de març. Descompte en la compra d'entrades amb codi promocional a la web del Mercat de les Flors.

MACBA. Antoni Abad. megafone. net/2004-2014

10 de març. Visita a l'exposició a càrrec de l'artista Antoni Abad.

Fundació Antoni Tàpies. Allan Kaprow. Altres maneres

11 de març. Visita a l'exposició a càrrec de la comissària Soledad Gutiérrez. Activitat realitzada conjuntament amb els Amics de la Fundació Miró, el CCCB i la Fundació Antoni Tàpies.

Fundació Palau. Jo em rebel·lo, nosaltres existim

22 de març. Visita a l'exposició instal·lada a la Fundació Palau, Centre d'Art Caldes d'Estrac, a càrrec dels comissaris Eulàlia Comas i Dídac Costa.

Mercat de les Flors. Drumming de Steve Reich

Del 27 al 30 de març. Espectacle a càrrec de la companyia Rosas d'Anne Teresa de Keersmaeker, amb descompte en la compra d'entrades amb codi promocional a la web del Mercat de les Flors.

Museu Nacional d'Art de Catalunya. Jo faig el carrer. Joan Colom, fotografies 1957-2010

3 d'abril. Visita a l'exposició a càrrec del co-comissari Jorge Ribalta.

La Seca-Espai Brossa. La dama de les Camèlies

27 d'abril. Amb un total de 30 invitacions per als Amic del MACBA, els quals podien assistir amb una persona acompanyant.

MACBA. Lull escolta. Eugeni Bonet: pantalles, projeccions, escrits

19 de maig. Visita a càrrec del comissari de l'exposició, Valentín Roma, amb la participació d'Eugeni Bonet, i acte de presentació del llibre editat específicament per a aquest projecte, que recull els textos més importants de l'artista.

MACBA. Xavier Ribas. Nitrat

4 de juny. Visita prèvia a la inauguració de l'exposició a càrrec del comissari Carles Guerra, amb la participació de Xavier Ribas.

LOOP 2014. Screen Festival

Del 29 maig al 7 juny. Accés gratuït a la fira LOOP amb el carnet d'Amic del MACBA (titular i acompanyant).

Fundació Antoni Tàpies. Kerry James Marshall. Pintura i altres coses

10 de juny. Introducció a l'exposició amb la comissària d'art internacional Elvira Dyangani Ose. Xerrada posterior entre Kerry James Marshall i Elvira Dyangani Ose. Activitat realitzada amb el suport del Guaranty Trust Bank, de la Tate Modern.

Caixa Fòrum. Seminari a l'Escolta

10 i 11 de juny. Preu per persona i dia: 6 euros. 50% de descompte per als Amics del MACBA.

MACBA. L'herència immaterial. Assajant des de la Col·lecció

19 de juny. Visita a l'exposició a càrrec del comissari, Valentín Roma.

L'escola de l'espectador

Del 30 de juny fins a finals de juliol. Descompte en la tarifa d'inscripció del curs complet (de 100 a 85 euros).

Mercat de les Flors. Capricis. Cia. Àngels Margarit

De l'1 al 13 de juliol. Descompte en la compra d'entrades amb codi promocional a la web del Mercat de les Flors.

Fabra i Coats. Manifest. Art avui, davant dels dubtes

2 de juliol. Visita a l'exposició a càrrec dels comissaris David Armengol i Martí Manen.

MACBA. Oskar Hansen. Forma oberta

10 de juliol. Visita prèvia a la inauguració de l'exposició a càrrec dels comissaris Soledad Gutiérrez i Łukasz Ronduda, i la col·laboradora Aleksandra Kedziorek.

Fundació Joan Miró. Roni Horn. Dormia tot com si l'univers fos un error

17 de juliol. Visita a càrrec de l'equip educatiu.

MACBA. Nonument

17 de setembre. Visita a càrrec del director del MACBA Bartomeu Marí i Josep Bohigas, comissaris de l'exposició.

MACBA. Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille

29 de setembre. Visita a l'exposició a càrrec del comissari Carles Guerra.

SWAB Barcelona. Fira Internacional d'Art Contemporani

3 d'octubre. Visita a càrrec dels membres de l'equip SWAB.

TNC. Assaig general d'El President, de Thomas Bernhard

4 de novembre. Invitacions dobles per a l'assaig general a la Sala Tallers del TNC.

Mercat de les Flors. Festival Sàlmon

Novembre. Sorteig de dues entrades dobles per a l'assaig del nou espectacle d'Aimar Pérez Galí al Graner, el 8 de novembre al matí, més presentació del festival i vermut. Entrades a 6 euros per a tot el Festival comprant-les amb un codi promocional.

TNC. El President, de Thomas Bernhard

4 de novembre. 50 invitacions per a l'assaig general.

MACBA. La passió segons Carol Rama

10 de novembre. Visita a l'exposició a càrrec dels comissaris Teresa Grandas i Paul B. Preciado.

Fundació Antoni Tàpies. Interval. Accions sonores

12 de novembre. Visita a l'exposició a càrrec del comissari Luís Nacenta.

MACBA. Sigalit Landau. La dansa fenícia de la sorra

20 de novembre. Visita prèvia a la inauguració, amb traducció simultània, a càrrec de l'artista Sigalit Landau i del comissari Bartomeu Marí.

Museu Nacional d'Art de Catalunya. Carles Casagemas. L'artista com a mite

25 de novembre. Presentació i visita a l'exposició a càrrec del comissari Eduard Vallès, comissari.

Activitat realitzada conjuntament amb els Amics de la Fundació Joan Miró, el CCCB i la Fundació Antoni Tàpies.

SOME OBJECTS OF DESIRE

+

THE OBJECTS OF NECESSITY

C. PÚBLIC WEB I XARXES SOCIALS

Web MACBA

www.macba.cat

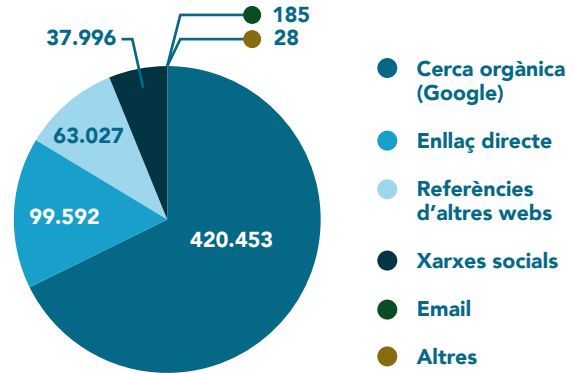
La web del Museu ha tancat l'any amb un increment del 3,28% en visites (sessions). En positiu també destaquen les xifres d'usuaris únics (9,12% més) i les pàgines vistes, que amb un total de 1.879.734 han augmentat un 2,59 % respecte a l'any anterior. En general, les xifres positives indiquen una millora orgànica del posicionament, però també mostren un ús menys extensiu de la web.

Pel que respecta a les fonts de trànsit, cal destacar la xifra de visites a través de les xarxes socials, que han triplicat el seu nombre. La més important és Facebook, amb un 70% del trànsit total. Un indicador que el Museu tindrà molt en compte a l'hora de definir les estratègies de comunicació a les xarxes durant el proper any.

Aquest indicador assenjala com arriben els nostres usuaris a la pàgina web:

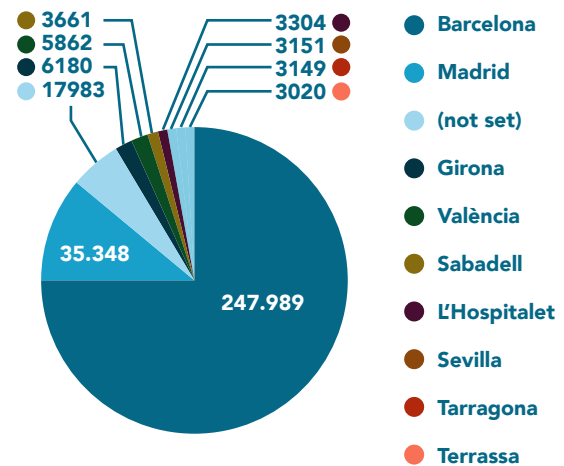
	621.281 (total visites)	%
Cerca orgànica (Google)	420.453	67,68%
Enllaç directe	99.592	16,03%
Referències d'altres webs	63.027	10,14%
Xarxes socials	37.996	6,12%
Email	185	0,03%
Altres	28	0%

Fonts de trànsit

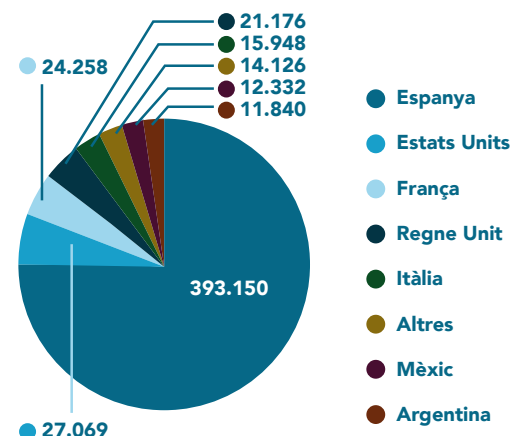

D'altra banda, si ens fixem en la procedència geogràfica de les visites al web, veiem que més de la meitat han estat nacionals, i d'aquestes, també més de la meitat locals, concretament de Barcelona. EEUU i Regne Unit van ser, juntament amb França, els visitants internacionals més nombrosos.

Procedències dels usuaris nacionals

Procedències dels usuaris internacionals

Per concloure, les pàgines més visitades pels usuaris són la pàgina d'inici i la secció de visites i exposicions, és a dir, allò que es pot relacionar amb la visita presencial al Museu. D'això es dedueix que el posicionament de continguts *long tail*, dels quals la web disposa en abundància, té un recorregut de millora.

Ràdio Web MACBA

rwm.macba.cat

Aquest projecte de continguts ha comptat amb un total de 31.252 sessions amb una massa estable de quasi 19.000 usuaris. La seva procedència principal és l'entorn anglosaxó (Estats Units i Regne Unit) amb més de 10.000 usuaris, seguit dels més de 8.000 de procedència nacional. En aquest sentit, RWM consolida la seva projecció internacional i compta també amb un considerable volum d'usuaris d'Alemanya, Japó i Canadà, per destacar-ne els més rellevants.

Durant el 2014 s'han publicat 53 programes i s'han assolit 4.410 seguidors al perfil de Twitter.

Xarxes socials

El MACBA ha augmentat considerablement els públics seguidors de les seves xarxes socials, consolidant sobretot el creixement a Facebook, que va passar de 17.011 a 35.145 seguidors (112,48%), mentre que a Twitter ha crescut de 32.114 a 42.822 (33,34%). Aquestes són xifres totals anuals, de gener a desembre.

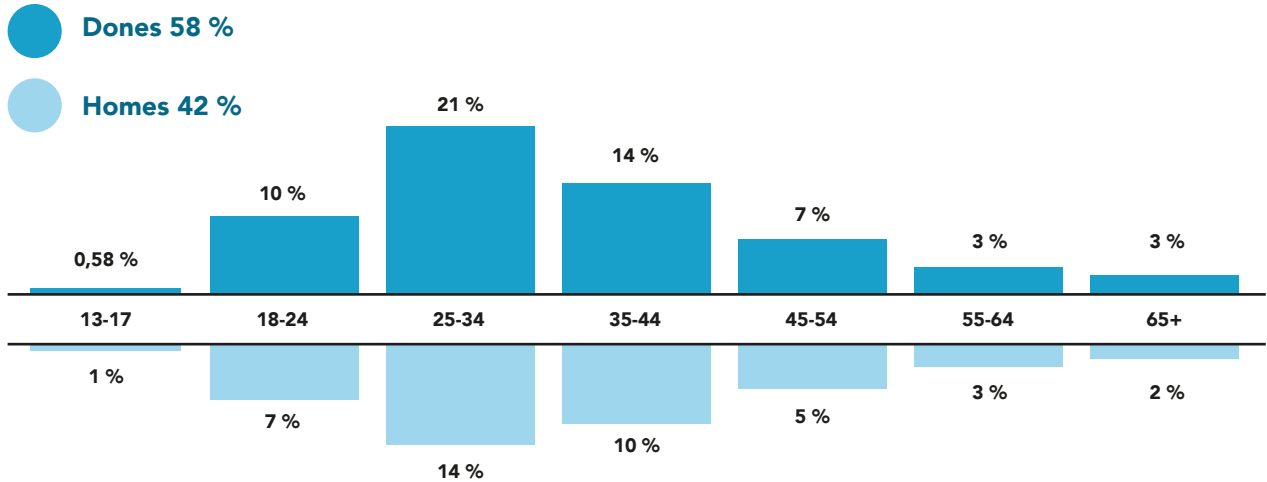
L'any 2014 ha representat un any d'anàlisi i de concreció de la presència del Museu a les xarxes (Facebook, Twitter, YouTube, Flickr i Google+). Aquesta anàlisi ha volgut continuar i reforçar-se amb la incorporació a partir del setembre d'un *community manager* per ajudar a la consolidació d'uns objectius, una personalitat pròpia i la definició d'estratègies específiques per a cada una de les plataformes amb presència:

- Divulgar el coneixement sobre l'art contemporani.
- Generar debat crític sobre l'art i la cultura contemporanis.
- Esdevenir un altaveu per projectar l'àmbit local a l'internacional i a la inversa.
- Intentar augmentar la interacció amb els usuaris.

D'altra banda, durant tot l'any s'ha anat millorant la presència de la informació sobre les xarxes, tant a l'edifici del Museu com als fulls de mà i suports *online* i *offline*, creant contingut específic per a la divulgació a xarxes com el vídeo de l'exposició *La passió segons Carol Rama*, amb més de 20.000 visualitzacions.

Facebook

Estadístiques de seguidors:

País	Els teus fans	Ciutat	Els teus fans	Idioma	Els teus fans
Espanya	31.558	Barcelona, Catalunya	16.871	Espanyol	15.224
Itàlia	3667	Madrid	1555	Espanyol (Espanya)	13.435
Argentina	2482	Buenos Aires	848	Anglès (EE.UU)	6.769
Brasil	2339	Mèxic, D.F	842	Català	6013
França	1974	Sabadell	758	Anglès (Regne Unit)	3964
Mèxic	1850	París	737	Italià	3826
Portugal	1599	Londres	699	Francès	2655
Estats Units	1325	València	685	Portuguès (Brasil)	2191
Regne Unit	1211	Lisboa	674	Portuguès (Portugal)	1427
Alemanya	1145	São Paulo	566	Alemany	900

Tal com es pot veure a les estadístiques, el 58% de seguidors són dones i el 40 homes, sobretot de la franja d'edat de 25-34 anys. També es pot veure que gairebé el 90 % dels seguidors provenen de l'àmbit estatal i, d'aquest, més de la meitat són de l'àmbit local.

3 exemples de posts amb més activitat:

MAC BA MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona

18 de agosto de 2014 · 🌐

Aquí podés ver las más de 350 fotos que Xavier Miserachs utilizó para su libro "Barcelona blanc i negre" (1964) → <http://bit.ly/16nTuA>

Me gusta · Comentar · Compartir

👤 A Oliva Grunaches, Marta Blanco Ferreres, Juan Manuel Garcia Garcia y 614 personas más les gusta esto.

🔄 Se ha compartido 126 veces

🗨 Ver 9 comentarios más

 Carme Figueras Puyventos Me gusta muchísimo
19 de agosto de 2014 a las 23:12 · Me gusta
👍 1

 Jordi Pol Cufell Sen sap res d'una exposició del Xavier Miserachs al MACBA? Penso que ja toca.
Ver traducción
20 de agosto de 2014 a las 1:35 · Me gusta

✍ Escribe un comentario.

MAC BA MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona

1 de diciembre de 2014 · 🌐

Con motivo del Día Mundial de la Lucha contra el VIH, queremos compartir con vosotros este reportaje fotográfico del proceso de reconstrucción del mural de Keith Haring "Todos juntos podemos parar el #sida"

<https://www.flickr.com/photos/macba/sets/72157642198350985/>

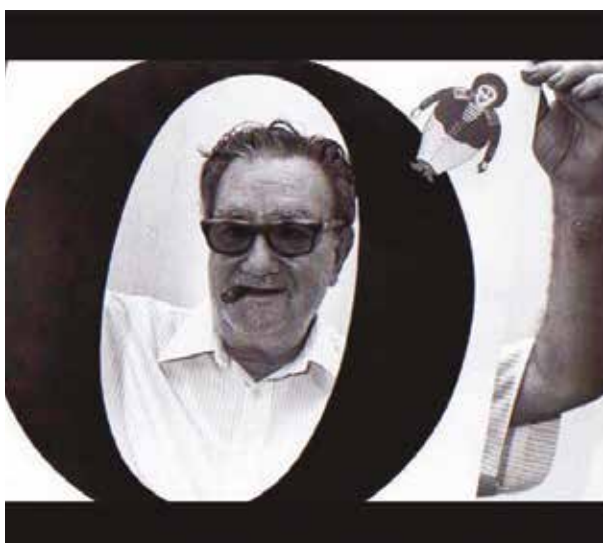
© Keith Haring Foundation
Foto: Silvia Poch, 2014

Me gusta · Comentar · Compartir

👤 A Eduard Escofet, Marta Blanco Ferreres, Jade Tecum McNeish y 287 personas más les gusta esto.

🔄 Se ha compartido 60 veces

✍ Escribe un comentario.

MAC BA MACBA Museu d'Art Contemporani de Barcelona

6 de octubre de 2014 · 🌐

Fa 25 anys, Joan Brossa a soles. Ensenyant cartell de exposició a Ceret, 1990.

En aquest enllaç podreu veure un recull de més de 140 imatges de la vida del poeta → <http://bit.ly/1tr5kME>
Bon dia i bona setmanal!

Ver traducción

Me gusta · Comentar · Compartir

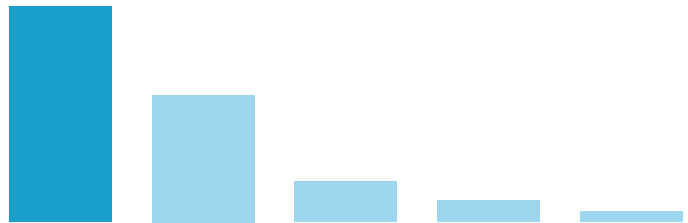
👤 A Vicenç Altayo, Lali Layladze, Antonio Garcia León y 202 personas más les gusta esto.

🔄 Se ha compartido 35 veces

✍ Escribe un comentario.

Twitter

Estadístiques de seguidors:

Gènere**Homes 46 %****Dones 54 %****Idiomes****84%
Espanyol****50%
Anglès****16%
Portuguès****9%
Francès****4%
Italià**

País	% Audiència
Espanya	71%
Mèxic	4%
Itàlia	3%
Regne Unit	3%
Argentina	3%
França	2%
Estats Units	2%
Colòmbia	1%
Veneçuela	1%
Xile	<1%

Regió	% Audiència
Catalunya	31%
Barcelona	28%
Comunitat de Madrid	5%
Anglaterra	2%
Comunitat Valenciana	2%
Andalusia	2%
Ciutat de Mèxic	2%
Girona	2%
Londres	1%

3 exemples de posts amb més activitat:

MAC BA MACBA Barcelona
@MACBA_Barcelona

Carol Rama "La pintora olvidada"
elperiodico.com/es/noticias/oc... (via
@elperiodico)

← ↻ ★ ...

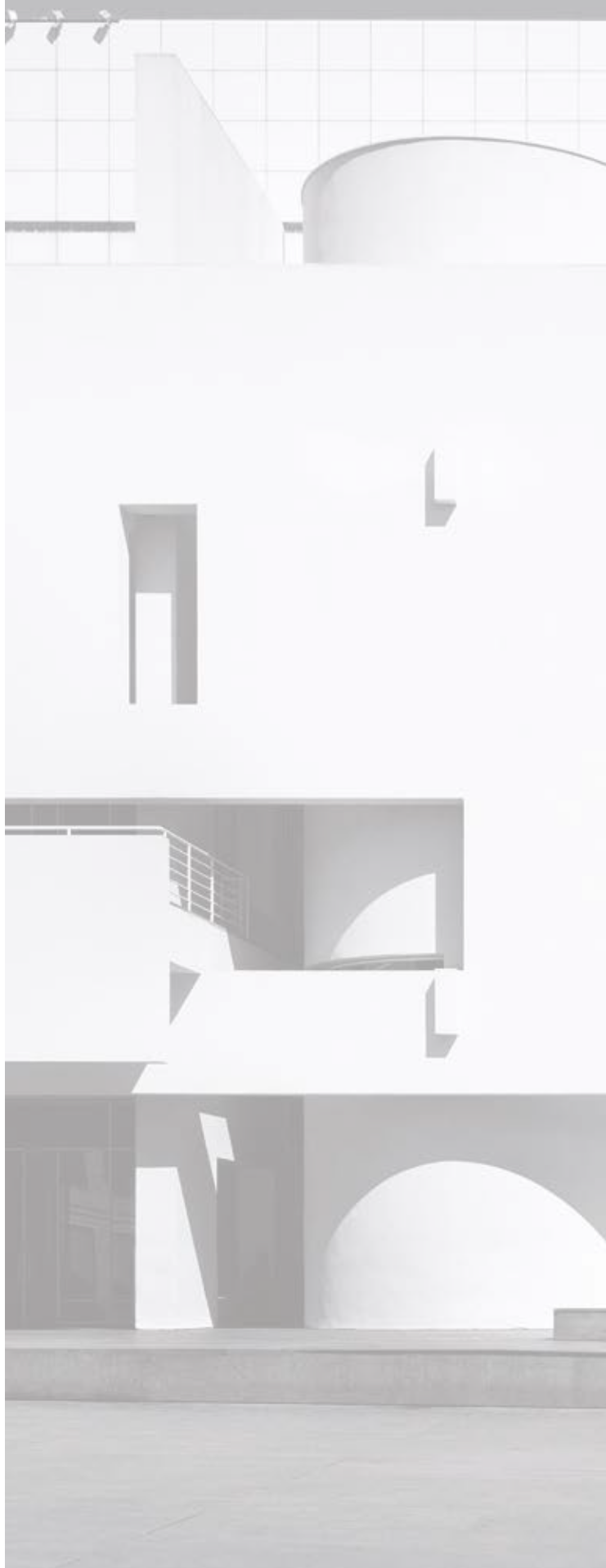
MAC BA MACBA Barcelona
@MACBA_Barcelona

Art & Language: Check out and download
our latest 'Quadern portàtil' publication
macba.cat/en/quadern-por... #epub #PDF

← ↻ ★ ...

**'We should
always be
suspicious of
good taste'**

Michael Baldwin
(*Art & Language*)

9

Comunicació

Comunicació

El Servei de Premsa del MACBA s'ha encarregat de la difusió de 13 exposicions i més de 150 activitats, així com de l'organització d'un total de 15 rodes de premsa i diferents trobades amb els mitjans de comunicació durant l'any 2014. Destaquen les rodes de premsa amb motiu de la presentació de les línies d'investigació del Museu i la presentació dels nous espais amb motiu de la cessió del Convent dels Àngels. Igualment, s'han acompanyat les exposicions amb campanyes de publicitat, així com els programes "MACBA es viu" i "MACBA en família", entre d'altres.

A. PREMSA

Rodes de premsa

- Just davant nostre. Altres cartografies del Rif. 23 de gener.
- Motor de modernitat. Grup R. Arquitectura, art i disseny. 4 de febrer.
- Noves línies d'investigació 2014-2016. 12 de febrer.
- Antoni Abad. megafone.net/2004-2014. 18 de febrer.
- La realitat invocable. 9 d'abril.
- Pierre Huyghe. The Host and the Cloud. 28 d'abril.
- L'herència immaterial / Eugeni Bonet (dues exposicions). 14 de maig.
- Xavier Ribas. Nitrat. 4 de juny.
- Oskar Hansen. Forma oberta. El 9 de juliol.
- Nous espais i Pla d'usos. 17 de juliol.
- Nonument. 8 de setembre.
- Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille. 17 de setembre.
- Accessibilitat. 8 d'octubre.
- La passió segons Carol Rama. 29 d'octubre.
- Sigalit Landau. La dansa fenícia de la sorra. 20 de novembre.

Altres rodes de premsa amb altres institucions

- Apropa. 6 de març

Relació amb els mitjans

L'any 2014 s'han emès més de 90 notes de premsa i s'han organitzat nombroses entrevistes amb la direcció artística, artistes, comissaris i diferents responsables de la institució. A més, el Museu ha mantingut i ampliat relacions amb mitjans de comunicació d'àmbit local, nacional i internacional (amb més de 1.828 impactes), s'han elaborat més de 45 dossiers de premsa en tres idiomes (català, castellà i anglès) i s'ha donat resposta a nombroses peticions d'entrevistes, de filmacions, d'imatges en alta resolució, així com a consultes diverses per part dels periodistes.

L'any 2014 també s'ha regulat l'entrada gratuïta de periodistes al Museu per donar un excel·lent servei informatiu al periodista i millorar la qualitat de la base de dades de premsa del Museu.

Repercussió als mitjans

El Museu d'Art Contemporani de Barcelona ha estat objecte de 6.250 informacions (notícies, reportatges, articles d'opinió i entrevistes) a la premsa del conjunt de l'Estat espanyol. El resum anual presentat per l'agència Kantar Media representa un retorn econòmic valorat en 6.822.664 euros. Pel que fa a televisió, hi ha hagut un increment del 23,6% versus l'any 2013. La resta, ràdio i Internet, han baixat molt lleugerament respecte a l'any anterior.

Encara que el recull anual no contempla els impactes apareguts en mitjans de comunicació d'àmbit internacional pel fet de no tenir contractat un servei de seguiment, el personal de premsa manté el recull de premsa internacional actualitzat via els contactes directes amb els periodistes i fa recerca a xarxes. El Museu té presència a les principals revistes culturals i, ocasionalment, a la premsa generalista segons la naturalesa de cada exposició.

Total general	
Notícies	6.250
Audiència	1.100.774.600
Valoració	6.822.664 €

Total per mitjans			
	Referències	Audiència	Valoració
Internet	4.549	680.989.600	1.883.519
Premsa	1.434	383.531.000	3.319.394
Ràdio	90	8.153.000	531.299
TV	178	28.101.000	1.058.452
Total	6.250	1.100.774.600	6.822.664 €

B. CAMPANYES DE COMUNICACIÓ

Al llarg del 2014 s'han comunicat un total de catorze campanyes d'exposicions. Les campanyes de publicitat, adreçades al públic consumidor cultural de la ciutat de Barcelona, han emprat una imatge coherent entre elles fins a l'agost. A partir del setembre s'ha prioritzat una imatge diferenciada per a la resta d'exposicions, amb un subtítol molt clar (a banda del títol de l'exposició) i una estètica més arriscada. Cal destacar que durant els mesos d'estiu, s'ha fet una campanya de banderoles de presentació de la nova tarifa (vàlida per a 30 dies) amb la imatge de les sis exposicions en curs, un recurs no utilitzat fins aleshores.

A banda, s'han realitzat campanyes específiques per donar a conèixer i fidelitzar públics de programes ja consolidats com "MACBA es viu" i "MACBA en família". Finalment, destaquen les campanyes realitzades per als dies de portes obertes com La Nit Internacional dels Museus i la Mercè, que han tingut un retorn de públic molt notable.

Totes les campanyes de comunicació han comptat amb un pla de mitjans específic i seguint una estratègia de 360°, és a dir, utilitzant aquells canals i suports tant físics com digitals més adients per impactar els públics objectius (principals i secundaris).

Pel que fa al pla de mitjans s'ha posat l'accent en l'ampliació de mitjans d'oci, cultura i tendències de la ciutat (Time Out, Butxaca, Enbarcelona, Núvol, Bguided, Good2be, Le Cool) i s'ha ampliat l'espectre de mitjans respecte a l'any 2013; s'han seleccionat mitjans i canals específics per als programes "MACBA es viu" i "MACBA en família" i, finalment, s'han dut a terme campanyes de ràdio i de màrqueting directe en les quals s'apel·lava a nous públics més generals per a les Jornades de portes obertes de La Nit Internacional dels Museus i la Mercè. Per a aquestes dues campanyes el Museu ha posat en marxa per primer cop una acció a bústies de correu que ha abastat diferents barris de la ciutat i ha tingut un molt bon retorn. Tant per la Nit Internacional dels Museus com per la Mercè, el MACBA ha estat el Museu més visitat de tot Catalunya per segon any consecutiu.

Campanya de Nadal 2013-2014

La Campanya de Nadal 2013-2014 ha suposat la realització de publicitat en diversos mitjans de comunicació i suports o espais de difusió:

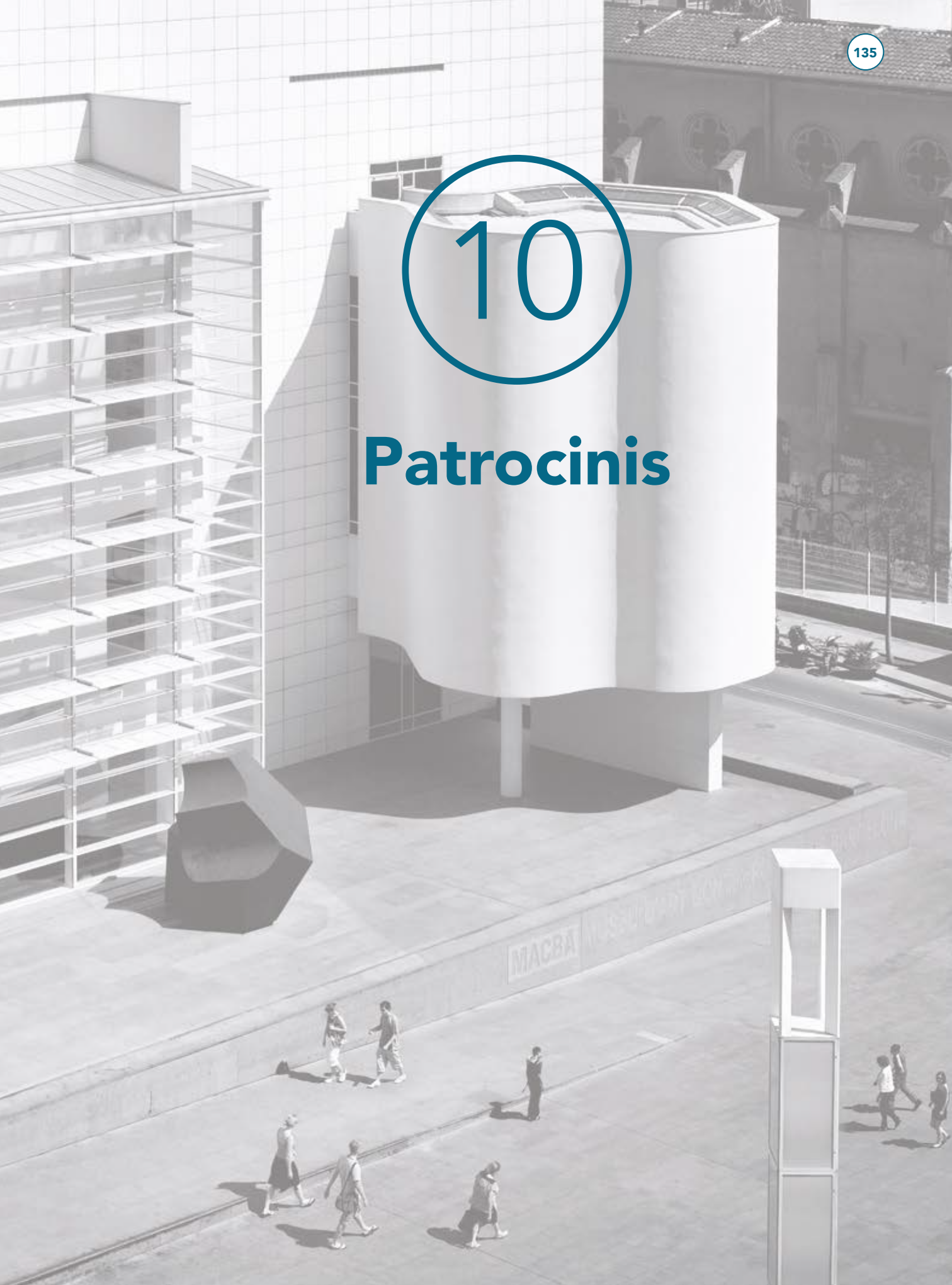
- Anuncis (*Butxaca i Time Out*).
- Bàners (*Butxaca i Time Out*).
- Espot a Moutv (durant desembre 2013).
- Pòsters.
- Vitrina al carrer dels Àngels.
- Full d'informació.
- Display per a punt de venda.

10

Patrocinis

Patrocini

El programa de patrocini del MACBA promou aliances amb empreses i entitats que contribueixen a la sostenibilitat del Museu, i afermen la seva capacitat de generació i difusió del coneixement i la preservació del patrimoni artístic contemporani.

En el context actual, el compromís del sector privat i corporatiu és fonamental per al Museu, tant per garantir l'excel·lència de l'activitat, com per reforçar el seu impacte social i el seu abast. És per aquest motiu que el MACBA entén la relació amb l'empresa com una aliança estratègica i treballa a partir de valors compartits, conscient que només sobre la base del valor compartit es pot construir una relació de col·laboració que contribueixi a garantir el sentit públic del museu i que beneficiï l'usuari.

L'impuls donat a la programació –amb una proposta radical i contemporània–, la incorporació dels nous espais al Museu i la maduresa dels programes de mediació han afavorit l'augment dels ingressos generats per patrocini i mecenatge el 2014. Aquest any s'han signat un total de nou acords amb empreses i fundacions, quatre de les quals són noves col·laboracions.

Gràcies a la Fundació MACBA, el Museu manté una relació sòlida i duradora amb entitats com la Fundació Banco Santander, la Fundació Repsol i la Fundació AXA, entre d'altres, que s'ha refermat i reforçat durant el 2014. També durant aquest any, s'ha donat la benvinguda al Museu a nous col·laboradors com la Fundació Daniel & Nina Carasso, KH Lloreda o Estrella Damm SA.

Des del Museu s'ha supervisat el correcte desenvolupament de l'activitat patrocinada, a partir del seguiment de l'estratègia de comunicació en totes les seves plataformes, premsa, màrqueting, marxandatge, xarxes socials i experiència del visitant. També s'han coordinat les contraprestacions i beneficis atorgats a les empreses col·laboradores i patrocinadores per la seva activitat: invitacions a les inauguracions, passis privats, activitats familiars, utilització dels espais del Museu, etc.

Col·laboracions més destacades

Estrella Damm

El compromís d'Estrella Damm amb el MACBA, fruit del seu interès per arribar als públics locals amb propostes culturals de valor, es materialitza amb el patrocini dels programes públics. El programa que encapçala l'activitat patrocinada per DAMM és "MACBA es viu", una proposta d'oci cultural per viure el MACBA amb activitats de música, dansa o arts visuals. El compromís de DAMM ha estat clau per al creixement d'aquest programa i ha permès impulsar-ne la comunicació i augmentar-ne la programació.

Fundación AXA

La Fundació AXA és la principal empresa benefactora de la Fundació MACBA. El seu suport, a més de contribuir directament a l'ampliació i millora de la Col·lecció MACBA, permet desenvolupar una activitat expositiva de referència i prestigi internacional. El 2014, la Fundació AXA ha patrocinat *Art & Language incomplet. Col·lecció Philippe Méaille*, mostra que ha permès exposar per primera vegada moltes obres que han passat diversos anys en procés de restauració.

Fundació Repsol

El Programa d'Accessibilitat del MACBA compta amb el suport de la Fundació Repsol. Aquest projecte, que es desplega per tot el Museu, disposa d'una sala d'exposició permanent, un espai on es mostren diverses reproduccions d'obres d'art contemporani d'artistes com Antoni Tàpies, Constant, Jack Goldstein o Joaquín Torres-García, amb làmines tàctils i Braille per a invidents. L'objectiu és anar més enllà de l'adaptació arquitectònica dels museus i fer possible que les persones amb deficiència sensorial puguin experimentar no només amb la visita, sinó també amb el tacte, l'oïda i l'olfacte.

KH7

KH7 s'adreça al públic familiar amb una comunicació innovadora i creativa. L'experimentació es clau per a la innovació. "MACBA en família" és un programa permanent en què nens i adults poden aprendre junts i conèixer l'art contemporani des d'una perspectiva lúdica, experimentant amb les matèries i els conceptes de la creació actual.

Fundación Banco Santander

La Fundació Banco Santander és conscient de la necessitat de donar suport a l'art des de l'educació i de promoure un sistema pedagògic que reforci la creativitat i l'experiència estètica. Per això, dona suport activament als cursos de formació permanent del professorat amb el convenciment que són la corretja de transmissió de l'art contemporani. La seva col·laboració ha permès aquest any formar més de 600 professors d'una manera gratuïta.

Fundación Daniel & Nina Carasso

La Fundació Daniel & Nina Carasso mostra el seu compromís d'apropar l'art contemporani a les escoles de tot el territori que tenen més escassetat de recursos. La seva col·laboració ha permès obrir la primera convocatòria de beques a centres escolars, perquè els seus alumnes puguin accedir a algunes de les activitats educatives del MACBA.

illy Cafè

El MACBA és un espai per al diàleg amb els artistes, comissaris i agents del sector cultural. Les seves activitats potencien la conversa i el debat tant a les sales com a les xarxes socials. illy Cafè identifica el cafè amb un moment de reflexió, de pensament i amb les paraules. Així, totes les activitats de diàleg que tenen lloc al MACBA compten des del 2014 amb el suport d'illy Cafè. L'objectiu és que el mateix usuari impulsi la comunicació de l'activitat en què participa, i traslladi la conversa de la sala a les xarxes amb els seus pensaments i imatges.

ICL Iberia

L'exposició de l'artista d'origen israelià Sigalit Landau va comptar amb el suport de l'empresa ICL. Dins del seu àmbit d'innovació, creativitat i iniciativa, ICL Iberia incorpora aquests valors com a futurs objectius de la companyia. La col·laboració amb el MACBA ofereix a ICL un escenari de qualitat reconegut per capitalitzar-los.

Suport d'instituts de cultura

D'altra banda, el MACBA ha rebut durant el 2014 el suport dels instituts de cultura i ambaixades de França, Gran Bretanya, Itàlia i Israel per a les exposicions: *Just davant nostre*, *Art & Language incomplet*, *La passió segons Carol Rama* i *La dansa fenícia de la sorra* de Sigalit Landau. Igualment, el Museu ha rebut suport en espècies de Bodegas Torres.

11

Espais i projecte arquitectònic: Pla d'usos

Espais i projecte arquitectònic: Pla d'usos

El Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA) va néixer el 1995 en el marc d'una reforma urbanística profunda del barri del Raval. Des del principi, la seva ubicació al centre de la ciutat de Barcelona ha estat un privilegi per a un museu d'art contemporani que vol ser part de la transformació intel·lectual, social i econòmica del seu entorn.

El 2013, divuit anys després de la seva inauguració, l'Ajuntament de Barcelona cedeix els edificis del

Convent dels Àngels al MACBA per a ús museístic, uns espais que sumen un total de 1.796 m² útils. L'adscripció d'aquests espais, juntament amb la reserva del solar ocupat avui per la Capella del carrer de Montalegre per a la futura ampliació del Museu, ha donat lloc a una acurada reflexió sobre tot el conjunt que, un cop posat en marxa el Pla d'usos presentat, permetrà ampliar i diversificar la programació (d'exposicions i d'activitats) i els usos del Museu d'acord amb les necessitats dels públics d'avui.

Espai Plaça

Per maximitzar els usos d'aquests espais i arribar als diferents públics, s'ha plantejat un seguit d'intervencions que prioritzen les circulacions i es proposen rehabilitar i millorar la seva relació i accessibilitat, així com evitar desnivells i eliminar, des del respecte a l'autoria, les construccions i actuacions innecessàries.

Edificis

Les reformes endegades a l'edifici Meier i proposades en el CED, el Convent i la Capella, tenen per objecte principal potenciar el flux de vianants i la seva relació, no solament amb el Museu, sinó també amb la resta d'equipaments i espais públics d'aquesta zona del Raval.

Durant l'any 2014 s'han definit els objectius concrets del Pla d'usos que s'havien d'assolir en cada projecte i s'ha elaborat el projecte arquitectònic per a l'edifici Meier corresponent a la fase primera.

Les actuacions realitzades durant el 2014 s'han fet sobre l'edifici Meier. A finals d'any, quedava per assolir la Cafeteria-Restaurant, la plaça, les plantes baixes del convent i l'equipament dels espais superiors.

Al llarg del 2015 es redactaran els projectes corresponents a la plaça, la nova entrada del CED, la Mediateca, la nova entrada del Convent i la zona de la Capella i es concursarà l'obra corresponent per procedir a la seva realització.

Museu viu

L'edifici Meier ha estat objecte de les primeres reformes associades a aquest Pla d'usos per optimitzar-ne l'encaix en aquest marc general.

Entre el mesos de novembre de 2014 i febrer de 2015, s'ha realitzat l'ampliació dels seus serveis amb la millora del vestíbul d'accés principal, una nova ubicació per a la llibreria-botiga i un espai educatiu permanent. Els detallem a continuació.

Pel que fa a l'accés principal de l'edifici Meier, el vestíbul existent s'ha ampliat per allotjar un nou taulell de recepció i s'ha millorat el recorregut d'accés a les sales, amb l'execució d'una gran obertura a la paret lateral del vestíbul existent –concretament sota l'obra *Rinzen*, d'Antoni Tàpies–. El resultat ha estat un espai de rebuda diàfan que permet tenir una visió completa de l'atri des de la mateixa entrada.

En l'anterior ubicació de la llibreria-botiga del Museu, l'edifici acull per primer cop un espai educatiu permanent on es desenvolupen els tallers del programa "MACBA en família" i les activitats d'acostament de l'art i la cultura contemporanis al públic infantil i juvenil.

La llibreria-botiga del Museu s'ubica a l'antic vestíbul circular de l'edifici Meier; s'integra així al cos principal de l'edifici i passa a formar part del recorregut de sortida dels visitants a les exposicions del Museu.

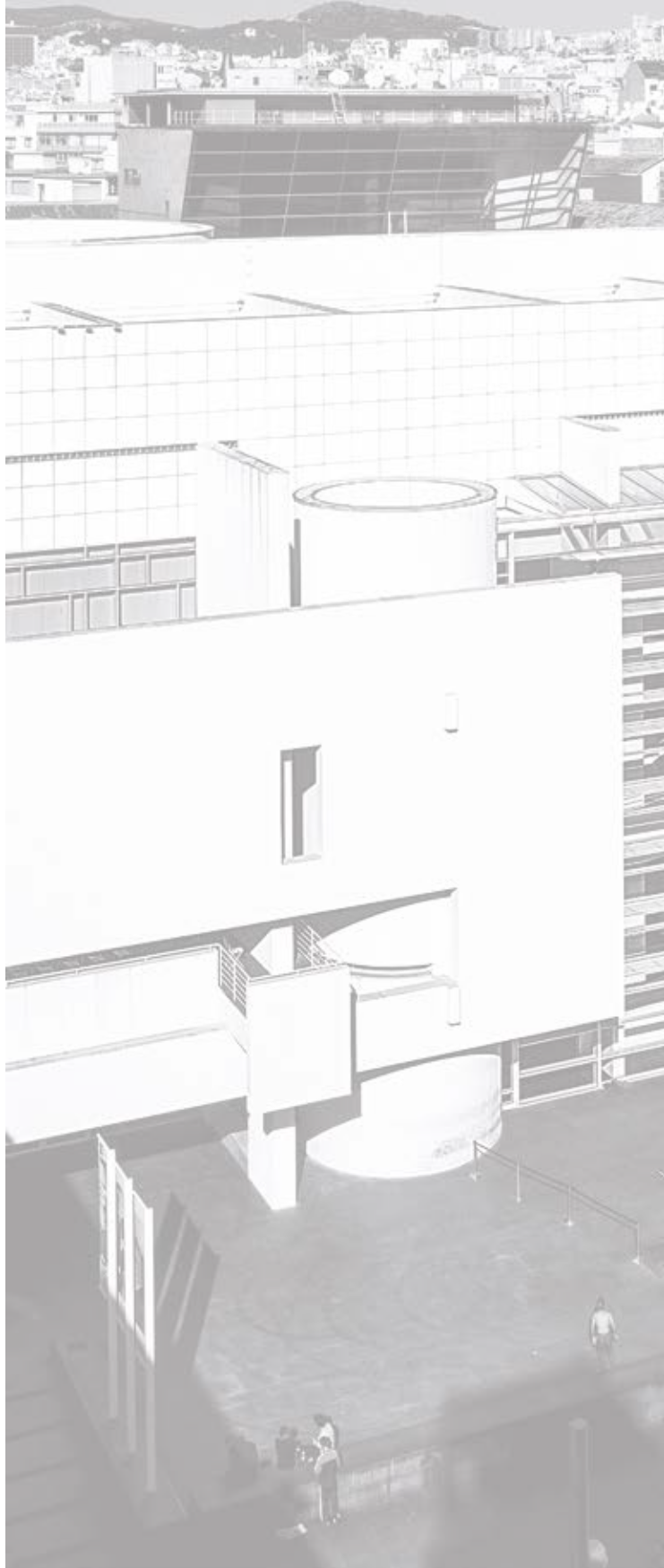
El projecte s'ha desenvolupat i construït respectant

la geometria circular de l'espai i la façana mitjançant un "carrer interior" paral·lel al mur cortina, que ha generat amb el mobiliari una façana interior amb caràcter propi.

El nou mobiliari introdueix una variació en el blanc existent del Museu, amb tota una escala progressiva de 41 colors aplicats al laminat exterior dels mòduls. La singularitat de la forma de l'espai es reforça amb la presència de dues grans lluminàries circulars que resolen la il·luminació dels expositors.

12

Informació financera i de gestió

Informació financera i de gestió

A. PRESSUPOST 2014

El pressupost d'ingressos del MACBA de l'exercici 2014 ha estat de 12.715.443 euros. El finançament rebut de les administracions públiques consorciades és el següent:

2014		
Ajuntament de Barcelona	4.287.812	52%
Generalitat de Catalunya	2.969.542	36%
Ministerio de Cultura	992.490	12%
Aportacions administracions públiques	8.249.844	100%

D'altra banda, s'han rebut aportacions extraordinàries de l'Ajuntament de Barcelona per valor d'1.800.000 euros: un import d'1.500.000 euros per finançar les actuacions previstes en el Pla d'usos durant el 2015 i 2016 i 300.000 euros per a la producció, comunicació i publicació de dues exposicions a realitzar durant el 2015.

Els ingressos propis han estat de 2.665.599 euros i s'ha aplicat un romanent d'anys anteriors per valor de 14.907 euros.

Liquidació del pressupost

El pressupost d'ingressos del MACBA s'ha liquidat al tancament de l'exercici 2014 per import de 12.715.443 euros i el de despeses per import de 10.921.010 euros amb un resultat d'1.794.433 euros. Si sumem a aquest resultat l'aplicació de romanent d'anys anteriors de 14.907 euros, el resultat positiu és d'1.809.340 euros. Aquesta xifra correspon, principalment, a les aportacions extraordinàries de l'Ajuntament de Barcelona per valor d'1.500.000 euros i 300.000 euros, que financen les actuacions previstes en el Pla d'usos durant el 2015 i 2016, i la producció, comunicació i publicació de dues exposicions a realitzar durant el 2015.

S'ha fet un esforç –iniciat l'exercici 2012– de reducció del dèficit generat per l'impagament de l'aportació del Ministerio de Cultura per valor d'1.640.000 euros. Aquest dèficit s'ha reduït significativament restant un import, després d'ajustos, de 827.762 euros.

Estructura pressupostària 2014

Finançament	Despeses i inversions
Ingressos propis 2.665.599	Despeses ordinàries 10.377.161
Aportació administracions públiques 8.249.844	
Aportacions extraordinàries i romanent any anterior 1.814.907	Inversions 543.849
	Resultat ajustat 2014 1.809.340
12.730.350	12.730.350

Aquestes dades inclouen el romanent d'anys anteriors aplicat a l'exercici 2014 (14.907 euros), que se sumen als ingressos liquidats per valor de 12.715.443 euros.

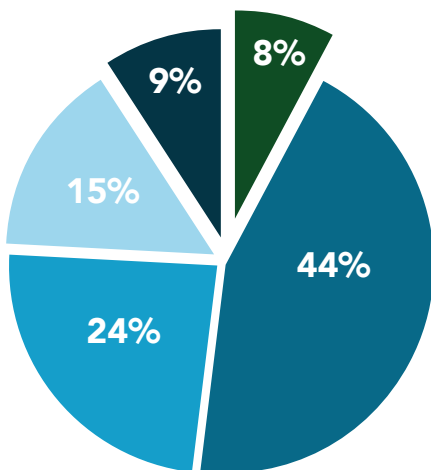
D'aquest gràfic es desprèn un pressupost equilibrat, on l'activitat ordinària i les inversions han consumit un pressupost de 10.921.010 euros, i resten encara 1.809.240 euros per gastar que corresponen a les aportacions extraordinàries assignades a projectes de 2015 i 2016.

Ingressos propis 2014

Es consolida la tendència de la millora de la ratio d'autofinançament que, sense considerar les aportacions extraordinàries, se situa en el 24,4%, quan el 2013 era del 19,7%. Aquest augment és conseqüència de l'increment d'ingressos propis, bàsicament els provinents d'itineràncies, coproduccions i finançament de projectes específics i el lloguer d'espais.

Ingressos propis 2014

- Ingressos visitants
- Coproduccions i itineràncies
- Lloguer, espais i concessions
- Patrocinis
- Altres ingressos

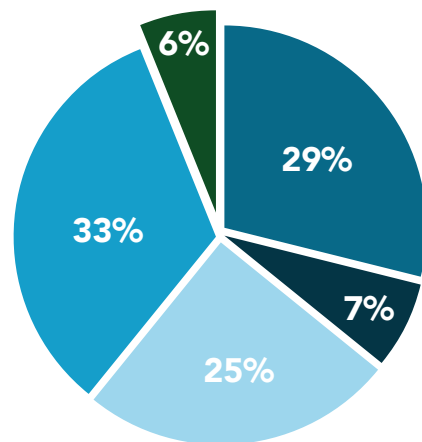

Despeses ordinàries i inversions 2014

Les despeses ordinàries i inversions s'incrementen un 9% respecte de les de l'exercici 2013. Aquest increment es concentra en el finançament de les activitats (exposicions, programes públics, publicacions, manteniment de la col·lecció i centre de documentació i arxiu) i en les inversions destinades a l'optimització, adequació i remodelació dels espais.

Despeses ordinàries i inversions 2014

- Activitats
- Personal
- Edifici i telecomunicacions
- Comunicació i atenció públic
- Altres despeses de gestió

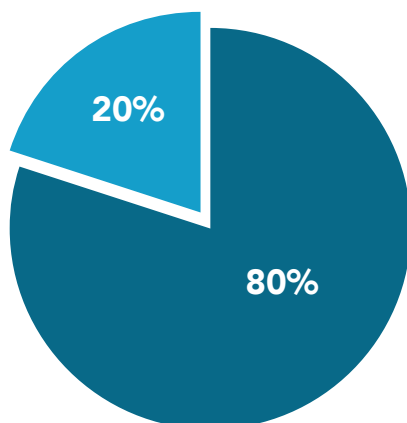
B. GESTIÓ

Personal

El MACBA compta amb un equip de professionals expert i compromès que es manté estable des de l'exercici 2012. Durant el 2014, en l'àrea de gestió de persones, s'ha continuat treballant en els àmbits de la conciliació laboral i familiar amb mesures de flexibilitat, en el desenvolupament professional amb plans de formació i en el de la comunicació interna amb la intranet.

	2014
Alts càrrecs	2,0
Personal laboral fix	16,7
Personal laboral interí	55,3
Personal laboral temporal	10,7
	84,7

- Dones
- Homes

Conciliació laboral i familiar: les mesures de flexibilitat

En els últims anys s'han introduït mesures de flexibilitat per tal de facilitar la vida laboral i la familiar. Aquestes iniciatives impliquen, entre altres mesures, flexibilitat en els horaris d'entrada, dinar i sortida, mesura que s'afegeix a les ja existents: jornada intensiva un dia la setmana, jornada intensiva a l'estiu, flexibilitat en l'horari de visites mèdiques de fills i/o pares i modificació de la distribució horària per motius acadèmics.

D'altra banda, des de l'any 2013 es va posar en funcionament el model de retribució flexible, MacbaFlex, que dóna l'opció als treballadors de destinar voluntàriament una part de la retribució fixa a la contractació d'una sèrie de productes i/o serveis. Això els permet adaptar la seva retribució a les necessitats personals i familiars, i incrementar la seva disponibilitat neta. Alguns d'aquests productes són la llar d'infants, l'assegurança mèdica, l'adquisició d'equips informàtics, la formació o el transport.

Desenvolupament: els plans de formació

El pla de formació s'ha treballat en tres àmbits:

- Formacions generals d'habilitats o competències (contractació pública, propietat intel·lectual, seguiment execució del pla de màrqueting, habilitats comunicatives).
- Formacions individuals, específiques del lloc de treball.
- Formacions en tecnologia (LinkedIn, xarxes socials, serveis al núvol, reforç ERP, Excel).

Aquestes formacions són impartides per professionals i escoles externes (presencials o *online*) o per personal intern expert en la matèria.

Àrees de formació	2014 (núm. hores formació)
Habilitats/ competències específiques del lloc de treball	1.529
Tecnologia	606
Llei Propietat intel·lectual i altres	188
Total hores formació 2014	2.323
Hores per treballador	27

S'ha realitzat una mitjana d'un 21% més d'hores de formació per persona que l'any anterior i la valoració mitjana d'aquestes formacions ha estat per sobre del 2,4 sobre 3.

Comunicació interna: la intranet

Durant l'exercici 2014 s'ha posat en marxa una intranet corporativa que vol potenciar la comunicació interna i permet donar suport a la transmissió de la cultura i els valors corporatius, així com facilitar la transmissió del coneixement i la informació.

Tecnologia

Les inversions en tecnologia han estat dirigides a potenciar la mobilitat, a continuar amb les millores de les eines de gestió i a donar recolzament als projectes d'activitats.

Durant el 2014, s'han renovat tots els equips d'usuari que estaven en propietat i han passat a la modalitat de *renting*. Aquest pla de renovació pretén evitar duplicitat d'estacions de treball (va implicar la reducció del 13% de les estacions actuals) i permet disposar d'equips més ràpids i amb tecnologia actualitzada. També s'ha realitzat l'última fase de la implantació de *wifi* a tot el Museu amb l'extensió de la cobertura als magatzems i a les zones de trànsit.

D'altra banda, s'ha treballat amb la posada en funcionament del mòdul de *Business Intelligence*, que forma part del sistema de gestió integrat i permetrà obtenir indicadors de gestió d'una manera àgil per a la presa de decisions.

També s'ha donat suport als projectes de posada en funcionament de la intranet i de desenvolupament del Repositori Digital del MACBA (segon any), en col·laboració amb el CSUC. El Repositori Digital ha de servir per posar a disposició del públic el patrimoni i el coneixement acumulat del Museu i, per tant, garantir la millor accessibilitat al coneixement envers l'art contemporani, així com per preservar el patrimoni del Museu i realitzar una millor gestió dels continguts. [vegeu secció 6. Col·lecció].

Estalvi energètic

Durant l'exercici 2014 s'han continuat les mesures iniciades el 2013 encaminades a aconseguir un estalvi energètic. En aquest primer any les mesures s'han centrat en l'edifici que ocupa el Centre d'Estudis i Documentació i s'ha aconseguit reduir el consum de kW/h en un 21,5%. A finals del 2013 es van instal·lar equips de telemesura per obtenir la informació detallada dels consums generats en els diferents espais, cosa que ha permès detectar possibles disfuncions d'ús dels espais des del punt de vista energètic i introduir mesures correctores en els diferents protocols establerts amb impacte directe en el consum elèctric.

OBJECTS OF BEING

OBJECTS OF KNOWLEDGE

OBJECTS OF THE CONCEPT

OBJECTS THAT ESCAPE KNOWLEDGE

TRACED

TRACES

TRACES OF BEING

TRACES OF KNOWLEDGE

TRACES OF THE CONCEPT

TRACES THAT ESCAPE KNOWLEDGE

TRACES

TRACES

TRACES OF BEING

TRACES OF KNOWLEDGE

TRACES OF THE CONCEPT

TRACES THAT ESCAPE KNOWLEDGE

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

TRACES

13

Convenis i acords de col·laboració

Convenis i acords de col·laboració

Durant l'any 2014 el MACBA ha establert un total de 49 acords de col·laboració amb altres institucions, que han abordat diferents àmbits del Museu: Exposicions i Col·lecció, Centre d'Estudis i Documentació, Comunicació, Publicacions, Programes públics i Educació i Recursos humans.

Exposicions i Col·lecció

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Institut Ramon Llull per a la reproducció de l'exposició que es va presentar al pavelló de Catalunya a la Biennial de Venècia de 2014, signat el 17 de desembre de 2013.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Institut Ramon Llull per a la producció de l'exposició que es va presentar al pavelló de Catalunya a la Biennial de Venècia de 2014, signat el 28 d'abril de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA, l'Établissement Public Paris Musées i l'Espoo Museum of Modern Art (EMMA) per a la coproducció de l'exposició Carol Rama, signat el 17 de juliol de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i el Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie (Museum of Modern Art in Warsaw "MSN") per a l'exposició Oskar Hansen, signat el maig de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA, el Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie (Museum of Modern Art in Warsaw "MSN") i la Fundação Serralves per a l'exposició Oskar Hansen, signat el maig de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i la Sociedad Estatal de Acción Cultural SA (AC/E) per a la celebració de la itinerància de l'exposició Xavier Ribas, *Nitrat*, signat el 22 de juliol de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i el Museo Universidad de Navarra per a la coproducció de l'exposició i edició del catàleg de Xavier Ribas, *Nitrat*, signat el 3 de juliol de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i The Bluecoat per a la coproducció de l'exposició i edició del catàleg de Xavier Ribas, *Nitrat*, signat el 16 de juliol de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament de la Presidència, per a la proposta i disseny de tres activitats culturals (una exposició, un cicle d'intervencions artístiques i una performance) en el marc de la commemoració del Tricentenari, signat el 27 de novembre de 2013.

Centre d'Estudis i Documentació

Addenda 2014 al Conveni de col·laboració entre el MACBA i el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) –actual Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC)– per regular les condicions per les quals el MACBA esdevé membre associat al CBUC i pot participar en les activitats i programes del Consorci (13 d'octubre de 2010), signada el 15 de juliol de 2014.

Comunicació

Conveni de col·laboració entre el MACBA i el British Council per a la difusió i comunicació de l'exposició *Art & Language incomplet*, signat el setembre de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Istituto Italiano di Cultura di Barcellona, per a la difusió i comunicació de l'exposició *La passió segons Carol Rama*, signat el 21 d'octubre de 2014.

Addenda 2014 del Conveni de col·laboració entre el MACBA, la Fundació Museu Picasso de Barcelona, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, la Fundació Antoni Tàpies, la Fundació Joan Miró i el Museu Nacional d'Art de Catalunya, per establir condicions de gestió i treball d'una entrada conjunta denominada ArticketBCN (11 de maig de 2010), signada el 10 d'abril de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Agència Catalana de Turisme per a la comercialització de l'ArticketBCN, signat el 8 de setembre de 2014, i addenda signada el 12 de desembre de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Institut Français de Barcelone per a la difusió i comunicació de l'exposició *Just davant nostre*, signat el 20 de gener de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i la Fundació Barcelona Mobile World Capital per identificar línies de treball com a entitats aliades i per fixar un marc general de col·laboració que passi

en evidència el compromís mutu amb el foment de la creativitat i les activitats culturals i educatives vinculades a les TIC, signat el 28 de març de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Institut de Cultura de Barcelona i ArticketBCN per a la venda d'Articket a l'Oficina Tiquet Rambles, signat l'1 de setembre de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i la Fundació Almayuda per a la producció del catàleg relacionat amb l'exposició de Sigalit Landau *La danza fenicia de la arena*, signat el 12 de novembre de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Agència Catalana de la Joventut en el marc del Programa de Descomptes del Carnet Jove a les persones titulars, signat el 20 de setembre de 2013.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Agència Catalana de la Joventut en el marc del Programa de Descomptes del Pack Jove 2014 del Carnet Jove a les persones titulars, signat el 20 de setembre de 2013.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Agència Catalana de la Joventut en el marc del Programa de Descomptes del Carnet Jove a les persones titulars pel Pack 2015 Jove en format digital, signat el 9 d'octubre de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i la Fundació MACBA per dur a terme el Programa Apropar l'Art a les escoles –beques escolars, signat l'11 de juny de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i la Ville de Bordeaux per oferir l'entrada gratuïta al MACBA, signat el 19 de setembre de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i el Clear Channel España SL per a la difusió publicitària en transport, signat el 23 de febrer de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona de la Universitat Politècnica de Catalunya (ETSAB) per oferir entrada gratuïta a les exposicions als alumnes de l'escola i la difusió de les exposicions dins de l'àmbit de l'escola, signat el 8 de juliol de 2014.

Programes públics i Educació

Conveni de col·laboració entre el MACBA i la Fundació Privada Taller de Músics per a la col·laboració en assumptes d'interès comú, promoció, intercanvis, difusió, suport, etc., signat el 15 d'octubre de 2013.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona per a la realització d'un del Taller de Fotografia durant el curs 2014-2015, signat l'1 de setembre de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i Gràcia Territori Sonor, en relació a la programació i la ubicació al MACBA de dos concerts en el marc del Festival LEM, signat el 25 de setembre de 2014.

Pròrroga del Conveni de col·laboració entre el MACBA i la Fundació per a l'Escola Superior de Música de Catalunya (7 de gener de 2013), signada el 31 de juliol de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Agència Catalana de la Joventut per a la convocatòria Art Jove 2014, signat el 30 d'octubre de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Institut de Cultura de Barcelona en relació a la realització d'una activitat compartida entre el MACBA i el Festival Ciència, Tecnologia i Innovació de Barcelona 2014, signat el 19 de juny de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona per a la realització del projecte "Habitació 1418" de febrer a desembre 2014, signat el 7 de febrer de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'Associació Panorama 180 en relació a la programació i la ubicació del BccN Barcelona Creative Commons Film Festival 2014, signat el 28 de maig de 2014.

Conveni de col·laboració entre el MACBA i l'administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el Departament d'Ensenyament, la Fundació Jaume Bofill per al desenvolupament del programa *Magnet. Aliances per a l'èxit educatiu* a l'Escola Josep M. de Sagarra i a l'Institut Moisès Broggi, signat el 28 d'octubre de 2013.

Conveni de col·laboració entre el MACBA, la Fundació Tot Raval i Foment de Ciutat Vella SA per a les proves pilot del projecte *Apadrina el teu equipament*, signat el 2 de maig de 2014.

Recursos humans

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i la Facultat d'Economia i Empresa de la UB per a la realització de pràctiques externes d'estudiants del grau i llicenciatura, signat el 17 de setembre de 2014 i amb vigència per al curs 2014-2015.

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i la Fundació Universitat Pompeu Fabra, per a la realització de pràctiques acadèmiques externes d'estudiants universitaris de formació de grau, signat el 14 de gener de 2014 i amb vigència des del 14 de gener de 2014 fins al 14 de gener de 2015.

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i la Escuela de Empresa per a la realització de pràctiques externes d'estudiants de grau, màster, postgrau i formació professional, signat el 5 de febrer de 2014 i amb vigència d'un curs acadèmic.

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i la Universitat de Granada per a la realització de pràctiques externes d'estudiants universitaris de grau o màster, signat el 10 d'abril de 2014 i amb vigència d'un any.

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i l'Escola Massana adscrita a la UAB per a la realització de pràctiques acadèmiques externes d'estudiants universitaris, signat el juny de 2014 i amb vigència per a dotze mesos.

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i la Facultat d'Economia i Empresa de la UB per a la realització de pràctiques externes d'estudiants de màster, signat el 17 de setembre de 2014 i amb vigència per al curs 2014-2015.

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB per a la realització de pràctiques externes, signat el 2 d'octubre de 2014 i amb vigència per a dos anys.

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i la Facultat de Geografia i Història de la UB per a la realització de pràctiques externes d'estudiants universitaris, signat el 6 d'octubre de 2014 i amb vigència d'un curs acadèmic.

Conveni de col·laboració educativa entre el MACBA i la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB per a la realització de pràctiques acadèmiques externes d'estudiants universitaris, signat el 7 d'octubre de 2014 i amb vigència d'un curs acadèmic.

14

Annexos

LLISTAT D'ALTES I BAIXES A LES COL·LECCIONS DEL MACBA DURANT EL 2014

Annexos

Donacions al Consorci del MACBA

5111	Jové, Àngel Llena, Antoni Galí, Jordi Gubern, Silvia	Primera mort	1970	Vídeo monocanal, b/n, so, 28 min.		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació dels artistes
5168	Solsona, Alberto	Cuaderno B	1979-1988		44 elements	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5139	Solsona, Alberto	Arabescos sobre gris con textura	1983	Pigments sobre paper	70 x 70 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5148	Solsona, Alberto	Tres bandas con curva rosa a la izquierda	1985	Pigments sobre paper	66 x 50 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5146	Solsona, Alberto	Hojas (amarillo, verde, rosa y negro)	1985	Pigments sobre paper	65,5 x 50 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5149	Solsona, Alberto	Víctor	1985	Pigments sobre paper	70 x 50 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5145	Solsona, Alberto	Escenografía	1985	Pigments sobre paper	70 x 50 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5150	Solsona, Alberto	Estudio para serigrafía	1986	Pigments sobre paper	64,5 x 50 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5163	Solsona, Alberto	Japonés rosa	1988	Pigments sobre paper	100,5 x 35 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5160	Solsona, Alberto	Barcas	1988	Pigments sobre paper	80 x 70,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5167	Solsona, Alberto	Cuaderno A	1983-1988		41 elements mides diverses	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5138	Solsona, Alberto	Arabesco sobre fondo verde y rosa	1982	Pigments sobre tauler	75 x 71 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5169	Solsona, Alberto	Cuaderno C	1986		6 elements	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5170	Solsona, Alberto	Cuaderno D	1988		11 elements	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5171	Solsona, Alberto	Cuaderno E	1981-1982		16 elements	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5172	Solsona, Alberto	Cuaderno F	1980		26 elements	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5173	Solsona, Alberto	Cuaderno G	1986-1988		26 elements	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5151	Solsona, Alberto	Lirio sobre fondo verde	1986	Pigments sobre paper	63 x 53 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5156	Solsona, Alberto	Lirio sobre rosa	1987	Pigments sobre paper	76 x 60 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona

5166	Solsona, Alberto	Estela	ca. 1982	Pigments sobre paper	30 x 501 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5165	Solsona, Alberto	Lirio con orla pardo claro	1988	Pigments sobre paper	72,5 x 70 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5161	Solsona, Alberto	Estructura azul sobre gris	1988	Pigments sobre paper	74 x 68 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5133	Solsona, Alberto	Planos bajo arco	1979	Pigments i paper.	32 x 46 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5130	Solsona, Alberto	Círculo y planos	1979	Pigments sobre paper	36 x 34 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5134	Solsona, Alberto	Verticales	1979	Pigments sobre paper	69 x 85 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5131	Solsona, Alberto	Diagonal amarilla	1979	Pigments sobre paper	85 x 68 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5147	Solsona, Alberto	Tres bandas (azul, amarillo, azul)	1985	Pigments sobre paper	63 x 50,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5155	Solsona, Alberto	Hojas verdes y violetas en tres bandas	1987	Pigments sobre paper	60 x 57 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5158	Solsona, Alberto	Serruchos circulares (tema vegetal sobre fondo oscuro)	1987	Pigments sobre paper	30,5 x 27,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5152	Solsona, Alberto	Arabescos rosas y violetas sobre gris	1987	Pigments sobre paper	80 x 70 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5140	Solsona, Alberto	Arabescos sobre violeta	1983	Pigments, tela i tauler.	87 x 87 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5157	Solsona, Alberto	Planta 22	1987	Pigments i paper.	63 x 67,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5137	Solsona, Alberto	Arabesco blanco sobre fondo de color	1982	Pigments sobre paper	69 x 70 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5162	Solsona, Alberto	Hojas verdes con guirnalda	1988	Pigments sobre paper	74 x 70 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5159	Solsona, Alberto	Arabesco azul sobre rosa, gris y verde	1988	Pigments sobre paper	73,5 x 70 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5164	Solsona, Alberto	Lakmé	1988	Pigments sobre paper	76 x 70 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5154	Solsona, Alberto	Hojas sobre fondo azul y negro	1987	Pigments sobre paper	72 x 65 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5141	Solsona, Alberto	(Boceto) Arabesco blanco	1984	Pigments sobre paper	52 x 50 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5143	Solsona, Alberto	Planos con arabescos	1984	Pigments sobre paper	43,5 x 43,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5144	Solsona, Alberto	Planos con arabescos II	1984	Pigments sobre paper	50 x 49,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona

5135	Solsona, Alberto	Planos morado, rosa y azul	1980	Pigments sobre paper	40 x 38 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5142	Solsona, Alberto	Arabesco sobre fondo gris y violeta	1984	Pigments sobre paper	34 x 31 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5136	Solsona, Alberto	Ventana negra sobre fondo azul	1981	Pigments sobre paper	70,5 x 50 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5132	Solsona, Alberto	Plano amarillo y rosa	1979	Pigments sobre paper	79 x 69 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5153	Solsona, Alberto	Bush	1987	Pigments i paper.	39,5 x 74,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Fundació Almela-Solsona
5120	Comeron, Octavi	Triologia postfordista I. La fàbrica transparent	2006	Instal·lació.	dimensions variables	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Hereus Octavi Comeron
5121	Comeron, Octavi	Triologia postfordista II. Blue-collar Suite No. 2: Lear's Song	2009	Instal·lació.	dimensions variables	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Hereus Octavi Comeron
5122	Comeron, Octavi	Triologia postfordista III. La balada del valor d'ús	(2009-) 2011	Instal·lació.	dimensions variables	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Hereus Octavi Comeron
5123	Comeron, Octavi	Contracte comú	2012		29,7 x 21 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Hereus Octavi Comeron
5116	Lacasa, Roser	Sense títol	s.d.	Carbonet sobre paper	4 dibuixos 73 x 53 cm c/u	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació de l'artista
5115	Lacasa, Roser	Sense títol	s.d.	Oli sobre tela.	18 elements de mides diverses	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació de l'artista
AL0511	Art & Language	Geology	1967-1968	Litografia sobre paper Editorial: Editions Bischofberger, Zurich.	29,8 x 21 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Philippe Méaille
AL0657	Art & Language	Paintings I, no. 2	1966 (2014)	Certificat: Fotografia a les sals de plata. Obra produïda: Impressió per injecció de tinta sobre paper	25,6 x 20,2 cm; 150 x 157 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Philippe Méaille
AL0660	Art & Language	Paintings I, no. 7	1966 (2014)	Certificat: Fotografia a les sals de plata. Obra produïda: Impressió per injecció de tinta sobre paper	20,2 x 25,7 cm; 77 x 150 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Philippe Méaille
AL0661	Art & Language	Paintings I, no. 8	1966 (2014)	Certificat: Fotografia a les sals de plata. Obra produïda: Impressió per injecció de tinta sobre paper	20,7 x 25,3 cm; 93 x 150 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Philippe Méaille
AL0007	Art & Language	Potato Print 1	1967	Litografia sobre paper	52 x 67,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Philippe Méaille
AL0005	Art & Language	Potato Print 2	1967	Litografia sobre paper	52 x 67,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació Philippe Méaille
3145	Rabascall, Joan	Monument a la Televisió	1991	Materials diversos.	23,2 x 30 x 30 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Donació de l'artista

Dipòsits al Consorci del MACBA

5201	Argote, Iván	¿Quien no jugó a los antepasados alguna vez, a las prehistorias de su carne y su sangre?	2013	Instal·lació lumínica.	178 bombetes; cable elèctric de 10000 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5203	Argote, Iván	Histoire de l'Humanité	2011	Pel·lícula 8 mm transferida a vídeo monocal, color, 7 min 5 s.		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5202	Argote, Iván	Activísimo!	2011-2013	Projecció de diapositives i i impressió digital sobre tela.	300 x 200 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5204	Argote, Iván	Caricia	2012	Pel·lícula Super 8 transferida a vídeo monocal, color, 3 min 22 s.		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5207	Baga, Trisha	Body of Evidence	2012	Projecció de vídeo i ampolla d'aigua.	dimensions variables	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5208	Baga, Trisha	Parrotfish	2013	Projecció de vídeo en 3D, color, sense so, 42 min 50 s i acrílic sobre escuma de poliestirè amb materials diversos.	Dimensions variables	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5236	Cantor, Mircea	Chaplet	2007	Tinta amb els dits sobre paret.	Dimensions variables	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5206	Melis, Adrian	Turismo sin documentos	2011	Instal·lació de documents i projecció de diapositives.	dimensions variables	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5205	Melis, Adrian	El valor de la ausencia: excusas para ausentarse de su centro laboral	2009-2010	Instal·lació de documentació, mobles i vídeo monocal, color, so, 80 min.	dimensions variables	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit particular
5109	Atienza, Jesús; Cunties, Pep; Subías, Eduardo; Zuzunaga, Mariano	El mental (Institut Mental de la Santa Creu)	1980	Projecció de 160 diapositives (2011) a partir d'originals en b/n.		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de Jesús Atienza; Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de Pep Cunties; Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit d'Eduardo Subías; Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Mariano Zuzunaga; Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Esteve Lucerón
5209	Subías, Eduardo	Boxeo				Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit d'Eduardo Subías
5210	Cunties, Pep	Escorxador				Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de Pep Cunties
5211	Cunties, Pep	Gent. Plaça Sant Galdria				Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de Pep Cunties
5212	Cunties, Pep	Meublés				Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de Pep Cunties
5191	Lucerón, Esteve	La perona que fue				Col·lecció MACBA. Consorci MACBA, Dipòsit Esteve Lucerón

AL0780	Art & Language	Shouting Men	1975	Serigrafia i retolador sobre paper.	10 elements, 75 x 60,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0781	Art & Language	Shouting Men	1975	Serigrafia i retolador sobre paper.	10 elements, 75 x 60,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0256.002	Art & Language	M1 Components: Drawing no. 2	1968	Llapis, retolador i tinta sobre paper.	25,2 x 20,1 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0256.003	Art & Language	M1 Components: Drawing no. 2	1968	Llapis, retolador i tinta sobre paper.	25,2 x 20,1 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0258.002	Art & Language	Displayer / Control Box M1	1968	Fotografia a les sals de plata i llapis sobre paper.	1 fotografia 8,8 x 13,8 cm; 1 full 29,7 x 21 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0258.003	Art & Language	Receiver / Control Box M1	1968	Fotografia a les sals de plata i llapis sobre paper.	1 fotografia 8,8 x 13,8 cm; 1 full 29,7 x 21 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0775	Art & Language	[Photographic documentation of "Undeclared Glasses"]	1967	Fotografia a les sals de plata.	25,3 x 20,3 ccm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0774	Art & Language	K Formulae	[1974]	Llapis i tinta impresa sobre paper.	22,5 x 22,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0777	Galerie Renée Ziegler Kosuth, Joseph	Joseph Kosuth: Protoinvestigations 1965 & the First investigations 1967	[1992]	[Zurich: Galerie Renée Ziegler, 1992]	25,7 x 20,7 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0778	Art & Language	The Index	[1972]		9 fulls ca. 31,1 x 21 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0779	Art & Language	Undeclared Glasses		Vidre i certificat.	1 text 57,1 x 73,9 cm 1 vidre 100 x 65 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
-	Bolumar, Magda		1973			Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
-	Bolumar, Magda	Lunar			31 x 20,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
-	Brossa, Joan	Poema de l'alliberament	1970-1996		48 x 35,1 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
-	Brossa, Joan	(D'A a Z)				Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
4553	Brossa, Joan	Poema visual	1997		13 x 13,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa

-	Gali, Jordi		1965			Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Ajuntament de Barcelona
-	L. Ribalta, Núria	Atrapades	1988	Pots d'esmalt sobre ferro i plàstic i malla d'alumini.	39 x 16,5 x 9,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
-	Perdices Sintes, Pilar		1979			Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
-	Perdices Sintes, Pilar	El ojo del huracán	1976			Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
-	Perdices Sintes, Pilar		1976			Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Fundació Joan Brossa
5117	Abad, Francesc	La nòmina. El meu espai productiu / econòmic	1977-2009			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5199	Baldessari, John	Dwarf and Rhinoceros (With Large Black Shape) With Story Called Lamb	1989 (2013)	Tècnica mixta.	dimensions variable	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5112	Cherri, Ali	Pipe Dreams	2011	Vídeo doble canal, color, so, projecció continua.		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5126	Ferrer, Esther	"Proyectos espaciales" Series #5	s.d.	Tècnica mixta i fil sobre cartró.	60 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5125	Ferrer, Esther	"Proyectos espaciales" Series #4	s.d.	Tècnica mixta i fil sobre cartró.	60 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5129	Ferrer, Esther	"Proyectos espaciales" Series #9	s.d.	Tècnica mixta i fil sobre cartró.	60 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5127	Ferrer, Esther	"Proyectos espaciales" Series #7	s.d.	Tècnica mixta i fil sobre cartró.	60 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5128	Ferrer, Esther	"Proyectos espaciales" Series #8	s.d.	Tècnica mixta i fil sobre cartró.	60 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5124	Ferrer, Esther	"Proyectos espaciales" Series #2	s.d.	Tècnica mixta i fil sobre cartró.	60 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5247	Issa, Iman	Material for a Sculpture Commemorating an Economist whose Name Now Marks the Street and Squares He Once Frequented	2011	Materials diversos.	vitrina 215 x 156 x 58 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5246	Issa, Iman	Material for a Sculpture Commemorating The Life of a Soldier Who Died Defending His Nation Against Intruding Enemies	2012	Fusta, llibre en blanc i vinil.	mides diverses	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.

5118	Miralda	Brainfood	2014	Vídeo monocal, color, so, 2 min 54 s.		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5113	Ruiz, Francesc	Cairo Newsstand	2010	Instal·lació de 2000 diaris modificats.	Dimensions variables	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5114	Ruiz, Francesc	The Green detour	2010	Tinta impresa sobre paper.	9 publicacions de 4 pàgines de mides diverses	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5092	Shawky, Wael	Cabaret Crusades: The Path to Cairo	2012	Vídeo monocal, color, so, 58 min.		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Museum of Modern Art in Warsaw
5107	Tabti, Oussama	Stand-by	2011	Impressió per raig de tinta muntada sobre cartró ploma.	Conjunt 112 x 347 cm 21 elements 36,7 x 48,7 cm c/u	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5102	Vega Macotela, José Antonio	Time divisa (fragmento)	2005-2010		mides diverses	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.
5188	Baruchello, Gianfranco	Never Mind No Mind	1966		100 x 100 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació María Entrecanales
5189	Baruchello, Gianfranco	A Trusted Friend of Odysseus	1969	Tècnica mixta sobre alumini.	40 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació María Entrecanales
5096	Kostadinova, Kristina	Pantheon Buzludja I. Sèrie: "Amnesia"	2010	Fotografia cromogènica.	98 x 125 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació Volkswagen-Audi España
5097	Kostadinova, Kristina	Pantheon Buzludja II. Sèrie: "Amnesia"	2010	Fotografia cromogènica.	98 x 125 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació Volkswagen-Audi España
5093	Gusmão, João Maria & Paiva, Pedro	Modelo ocular	2006	Sistema de cambra obscura amb taula, ous d'estrús, lents i focus.	Dimensions variables	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació Fundació Puig
5105	Ortiz, Daniela Quiroga, Xose	Estat Nació - Part 1. Exercici #1 Història. Joan Güell Ferrer	2013	Impressió per raig de tinta sobre paper.	1 fotografia 40 x 120 cm 1 fotografia 40 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Álvaro López de Lamadrid
5100	Ortiz, Daniela Quiroga, Xose	Estat Nació - Part 1. Exercici #1. Història. General Joan Prim i Prats	2013	Impressió per raig de tinta sobre paper.	1 fotografia 40 x 160 cm 1 fotografia 40 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Álvaro López de Lamadrid
5099	Ortiz, Daniela Quiroga, Xose	Estat Nació - Part 1. Exercici #1. Història. Cristófor Colom	2013	Impressió per raig de tinta sobre paper.	1 fotografia 40 x 150 cm 1 fotografia 40 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Álvaro López de Lamadrid
5101	Ortiz, Daniela Quiroga, Xose	Estat Nació - Part 1. Exercici #1 Història. Valeriano Weyler	2013	Impressió per raig de tinta sobre paper.	2 fotografies 40 x 40 cm c/u	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Álvaro López de Lamadrid
5108	Ortiz, Daniela Quiroga, Xose	Estat Nació - Part 1. Exercici #1 Història. Josep Xifré i Casas	2013	Impressió per raig de tinta sobre paper.	1 fotografia 40 x 75 cm 1 fotografia 40 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Álvaro López de Lamadrid

5104	Ortiz, Daniela Quiroga, Xose	Estat Nació - Part 1. Exercici #1 Història. Antoni López i López	2013	Impressió per raig de tinta sobre paper.	1 fotografia 40 x 140 cm 1 fotografia 40 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Álvaro López de Lamadrid
5106	Ortiz, Daniela Quiroga, Xose	Estat Nació - Part 1. Exercici #1 Història. Banc de Barcelona, Cercle Hispano Ultramarí i Banc Hispano-colonial	2013	Impressió per raig de tinta sobre paper.	1 fotografia 40 x 120 cm 3 fotografies 40 x 40 cm c/u	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Álvaro López de Lamadrid
5103	Ortiz, Daniela Quiroga, Xose	Estat Nació - Part 1. Exercici #1 Història. Amat i Junyent	2013	Impressió per raig de tinta sobre paper.	1 fotografia 40 x 120 cm 1 fotografia 40 x 40 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Álvaro López de Lamadrid
5110	Lobato, Pablo	Corda	2014	Vídeo monocanal, color, so, 7 min.		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Screen Projects
5109	Ramírez, Enrique	Cruzar un muro	2012	Vídeo monocanal, color, so, 5 min 12 s.		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Screen Projects
5200	Dauder, Patricia	Maqueta #1	2014			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació ProjecteSD
5230	Friedl, Peter	Sense títol	2014	Bolígraf sobre paper.	21 x 29,7 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5229	Friedl, Peter	Sense títol	2014	Retolador i tinta sobre paper.	20,8 x 14,3 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5228	Friedl, Peter	Sense títol	2014	Llapis sobre paper.	20,8 x 14,5 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5225	Friedl, Peter	Sense títol	2013	Llapis sobre paper.	12 x 16,5 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5232	Friedl, Peter	Sense títol	2014	Retolador i tinta sobre paper.	29,7 x 20,8 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5231	Friedl, Peter	Sense títol	2014	Retolador i tinta sobre paper.	17,4 x 12,4 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5224	Friedl, Peter	Sense títol	2013	Llapis i tinta sobre paper.	27,7 x 20,9 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5223	Friedl, Peter	Sense títol	2012	Llapis i gouache sobre paper.	20,9 x 14,5 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5227	Friedl, Peter	Mohammed Abu Khdeir	2014	Llapis, tinta i aquarel·la sobre paper.	29,5 x 20,7 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5226	Friedl, Peter	Sense títol	2013	Tinta sobre paper.	29,7 x 21 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista

5214	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2014			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5215	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2014			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5216	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2014			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5217	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2014			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5218	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2014			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5219	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2015			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5220	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2016			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5221	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2017			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5222	Melis, Adrian	Sèrie fotogràfica "Time to Relax"	2018			Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació SWAB
5098	Meier, Richard	Richard Meier. A Silkscreen Portfolio	2011	Collage, fotografia i serigrafia sobre paper.	12 elements 76,2 x 76,2 cm c/u	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Donació de l'artista
5119	Meier, Richard	Planta i alçat del MACBA	1991	Serigrafia sobre paper.		Col·lecció MACBA. Fons de l'Ajuntament de Barcelona.
DT.2014.003	Graham, Dan	Alteration of a Suburban House (Replica - exhibition model)	1978 - 1987	Fusta contraplacada, moqueta, cartró ploma, fusta de balsa, mirall, cartolina i metracrilat.	184 x 267 x 120 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.

Baixes a la Col·lecció MACBA

El 2014 s'han donat de baixa de la Col·lecció 63 obres, de les quals 8 corresponen a retirades de dipòsits, 8 a regularitzacions per canvi de titularitat, 3 són rectificacions en la catalogació i 44 són el resultat de traspassos al Centre d'Estudis i Documentació del MACBA.

Retirades de dipòsits

4842	Alcaraz, Jordi	(El vent entre les pedres)	1994		35 x 45 x 10,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Fons Joan Brossa. Dipòsit Fundació Joan Brossa
3778	Grau, Eulàlia	Depressions (Etnografia)	1973	Emulsió fotogràfica i pintura acrílica sobre tela.	112,5 x 179,3 x 2 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de l'artista
3776	Grau, Eulàlia	Caps, calces i mitjons (Etnografia)	1973	Emulsió fotogràfica i anilines sobre tela.	107,5 x 103,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de l'artista
3811	Grau, Eulàlia	Donetes i polis (Etnografia)	1973	Emulsió fotogràfica i pintura acrílica sobre tela.	170,5 x 120,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de l'artista
3893	Mac Low, Jackson	Tree* Movie	1961	1971, realització del vídeo. 1985, enregistrament sonor de la performance en directe. 2009, realització per al MACBA per Anne Tardos. Pel·lícula transferida a vídeo, b/n, so, 210 min.		Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Anne Tardos
3326	Roth, Dieter Hamilton, Richard	B.C. Bearing Coat, with Hampton Rampant + Teadiv Oediv? BAIXA	1976	Cera, llapis, esmalt i pastel sobre serigrafia sobre paper i cera, llapis, esmalt i pastel sobre paper.		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. Dipòsit Família Bombelli
5067	Meier, Richard	[Congratulations on the 25th Anniversary of MACBA]		Collage.		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. [pendent crèdit]
5068	Meier, Richard	[For the 25th Anniversary of MACBA. Congratulations]		Collage.		Col·lecció MACBA. Fundació MACBA. [pendent crèdit]

Regularitzacions per canvi de titularitat

AL0511	Art & Language	Geology	1967-1968	Litografia sobre paper. Editorial: Editions Bischofberger, Zurich.	29,8 x 21 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0657	Art & Language	Paintings I, no. 2	1966 (2014)	Certificat: Fotografia a les sals de plata. Obra produïda: Impressió per injecció de tinta sobre paper.	25,6 x 20,2 cm; 150 x 157 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0660	Art & Language	Paintings I, no. 7	1966 (2014)	Certificat: Fotografia a les sals de plata. Obra produïda: Impressió per injecció de tinta sobre paper.	20,2 x 25,7 cm; 77 x 150 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0661	Art & Language	Paintings I, no. 8	1966 (2014)	Certificat: Fotografia a les sals de plata. Obra produïda: Impressió per injecció de tinta sobre paper.	20,7 x 25,3 cm; 93 x 150 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0007	Art & Language	Potato Print 1	1967	Litografia sobre paper.	52 x 67,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0005	Art & Language	Potato Print 2	1967	Litografia sobre paper.	52 x 67,5 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
3145	Rabascall, Joan	Monument a la Televisió	1991	Materials diversos.	23,2 x 30 x 30 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit de l'artista
DT.2014.003	Graham, Dan	Alteration of a Suburban House (Replica - exhibition model)	1978 - 1987	Fusta contraplacada, moqueta, cartró ploma, fusta de balsa, mirall, cartolina i metracrilat.	184 x 267 x 120 cm	Col·lecció MACBA. Fundació MACBA.

Rectificació de catalogació del dipòsit d'obres Art & Language (Dipòsit Philippe Méaille)

AL0355	Art & Language	Notes on "Schema for Art Models", "Topological Notebook", "Authorship" and "Notes on Indexing and Mapping"]	[1972]	Tinta impresa sobre paper, mecanografia sobre paper i reprografia sobre paper.	3 fulls ca. 30 x 21 cm c/u; 4 fulls 30,4 x 21 cm c/u	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0355	Art & Language	Notes on "Schema for Art Models", "Topological Notebook", "Authorship" and "Notes on Indexing and Mapping"]	[1972]	Tinta impresa sobre paper, mecanografia sobre paper i reprografia sobre paper.	3 fulls ca. 30 x 21 cm c/u; 4 fulls 30,4 x 21 cm c/u	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille
AL0259.002	Bainbridge, David	Lounge Pad: Feasibility Study 2	1966	Fotografia a les sals de plata i llapis i tinta mecanografiada sobre paper.	10,2 x 12,6 cm	Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille

Crèdits de les imatges

Fotografies realitzades per al MACBA per:

© Oscar Agüera

© David Campos

© Eva Carasol

© Miquel Coll

© Estudi Orpinell & Sànchez

© La fotogràfica

© Gemma Planell

© Rafael Vargas

Disseny gràfic i maquetació

Àlex Pascual Guàrdia

MAC
BA

MUSEU
D'ART CONTEMPORANI
DE BARCELONA